

ERASMUS+ PROJEKT FIRST-TAC
Razvoj zajedničkog programa o taktičkim postupcima
pri uporabi sredstava prisile i pružanju prve pomoći
za policijske službenike koji prvi dolaze na mjesto događaja

Priručnik uz
OBUKU O UPORABI SREDSTAVA PRISILE
I OSNOVAMA TAKTIČKE MEDICINE
za policijske službenike koji prvi dolaze
na mjesto događaja

Publikacija je nastala uz financijsku potporu Europske unije, odnosno programa Erasmus+ Europske unije, pod brojem granta 2023-1-HR01-KA220-VET-000154168.

Sadržaj publikacije isključiva je odgovornost konzorcija projekta FIRST-TAC i ne odražava nužno stavove Europske unije.

Co-funded by
the European Union

Priručnik je izrađen u sklopu Erasmus+ projekta „Razvoj zajedničkog programa o taktičkim postupcima pri uporabi sredstava prisile i pružanju prve pomoći za policijske službenike koji prvi dolaze na mjesto događaja – FIRST-TAC“. Rezultat je zajedničkog rada tima predanih stručnjaka iz partnerskih ustanova projekta: Ministarstva unutarnjih poslova, Policijske akademije „Prvi hrvatski redarstvenik“ (Hrvatska), Litavske policijske škole (Litva), Policijske škole u Šlupsku (Poljska) i Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova (Bosna i Hercegovina).

Autorski tim:**Hrvatska:**

Josip Anić
Ivica Biletić
Aleksandar Čubriilo
Jurica Halambek
Dubravko Žurga

Litva:

Andrius Januškevičius
Marius Remeika
Romualdas Rulevičius

Poljska:

Michał Jaśkowski
Przemysław Kuciński
Aleksander Latuszewski
Sebastian Majchrzak
Filip Sadłowski
Aleksander Ziobro

Bosna i Hercegovina:

Deni Jelovac
Ivan Pinjuh
Jurica Pranjić
Elvir Velić

Urednički tim:

Minja Klarić, Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova (Bosna i Hercegovina)
Ksenija Vujčić, MUP RH, Policijska akademija „Prvi hrvatski redarstvenik“ (Hrvatska)

Prijevod na hrvatski:

Virna Lovrić-Jurilj
Mirna Kesić Perić
Slavica Augustinov
Ksenija Vujčić

Sadržaj

Sadržaj.....	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
O priručniku	6
O nastavnom planu i programu te njegovom didaktičkom polazištu.....	7
Nastavni plan i program OBUKE O UPORABI SREDSTAVA PRISILE I OSNOVAMA TAKTIČKE MEDICINE za policijske službenike koji prvi dolaze na mjesto događaja	11
Cilj obuke.....	12
Materijalne potrebe	12
Ishodi učenja na razini obuke.....	14
Strategija učenja	14
Strategija vrednovanja	15
Analiza rizika obuke	16
Evaluacija obuke	16
Struktura nastavnog plana i programa	17
Razrada nastavnog plana i programa po temama.....	22
Pripreme za nastavu OBUKA O UPORABI SREDSTAVA PRISILE I OSNOVAMA TAKTIČKE MEDICINE za policijske službenike koji prvi dolaze na mjesto događaja.....	29
O pripremama za nastavu	30
Materijal za polaznike OBUKA O UPORABI SREDSTAVA PRISILE I OSNOVAMA TAKTIČKE MEDICINE za policijske službenike koji prvi dolaze na mjesto događaja	90
O materijalu za polaznike	91
UPORABA SREDSTAVA PRISILE.....	92
TEMELJNA NAČELA U UPORABI SREDSTAVA PRISILE	92
PROGRESIVNI NIZ U UPORABI SREDSTAVA PRISILE	95
Postupanje s osobom koja surađuje	96
Postupanje s osobom koja ne surađuje	108
Uporaba sredstava prisile u svladavanju pasivne razine otpora	110
Uporaba sredstava prisile u svladavanju aktivnog otpora	114
Postupanje s osobom koja prijeti/ugrožava	119
DAVANJE NAREDBI I TEHNIKE DEESKALACIJE	127
Učinkovita komunikacija	128
Uobičajeni izrazi prilikom postupanja s kooperativnom osobom	129
Uobičajeni izrazi prilikom postupanja s osobom koja ne slijedi naredbe.....	129
Uobičajeni izrazi prilikom suzbijanja aktivne razine otpora	129

Uobičajeni izrazi prilikom postupanja s osobom koja prijeti	130
Korisni izrazi prilikom raščišćavanja prostora.....	130
ULAZAK U PROSTORIJE I OBJEKTE	132
DODATNI MATERIJAL ZA UČENJE	142
Svjesnost situacije – pokazatelji rizika – koordinacija u timu	142
Pregled osobe	149
Uporaba sredstava za vezivanje	155
Tehnike pratnje	161
TAKTIČKA MEDICINA	165
OSNOVNO ODRŽAVANJE ŽIVOTA.....	165
Osnovno održavanje života dojenčadi i djece	173
OPSTRUKCIJA DIŠNIH PUTOVA STRANIM TIJELOM	177
Opstrukcija dišnih putova u djece	178
HIPOTERMIJA	183
TAKTIČKA MEDICINA	186

Uvod

Policijski službenici koji prvi dolaze na mjesto događaja pokrivaju sve linije policijskog rada – od pružanja pomoći u hitnim slučajevima, reagiranja na provale, slučajeve obiteljskog nasilja ili narušavanja javnog reda i mira – a svoje postupke moraju planirati i provoditi gotovo trenutno, bez obzira na incident, katastrofu, napad ili zločin. Povrh svega, njihovo postupanje često je pred očima javnosti. Sve to predstavlja velik pritisak na njihov svakodnevni posao i zahtijeva dobro uvježbane vještine i oštroumnost.

Međutim, ove kategorije policijskih službenika imaju najmanje mogućnosti obrazovanja nakon temeljne obuke, a njihova se kasnija obuka uglavnom provodi na radnom mjestu – zbog čega se poprilično razlikuje na nacionalnoj, a još više na EU razini.

Cilj Erasmus+ projekta FIRST-TAC jest standardizirati obuku policijskih službenika koji prvi dolaze na mjesto događaja u partnerskim zemljama i, posljedično, poboljšati i uskladiti njihovo postupanje. Projektni je tim stoga razvio međunarodni koncept obuke za usavršavanje vještina policijskih službenika putem interaktivnog učenja. Ishodi učenja i sadržaj nastavnog plana i programa, kao i strategija učenja zajednički su odabrani kako bi se odgovorilo na zahtjeve policijskih službenika u promjenjivom, globalnom okruženju.

Prvi korak bio je usporediti nacionalne nastavne planove i programe godišnjih obuka uporabe sredstava prisile i osnova taktičke medicine za policijske službenike koji prvi dolaze na mjesto događaja kako bi se pronašle dodirne točke i programi što više uskladili.

Taj zadatak nije bio jednostavan, pogotovo kada je riječ o odabiru specifičnih tehnika uporabe sredstava prisile, koje se razlikuju od zemlje do zemlje. Stoga je bilo važno vratiti se na temeljna načela uporabe sredstava prisile, koja su bila polazišna točka u razvoju programa. Načela zakonitosti, nužnosti i razmjernosti zajednička su svim modernim policijskim sustavima. Nadalje, uporaba sredstava prisile u policijskim postupanjima uglavnom je uređena međunarodnim propisima o ljudskim pravima, s kojim su nacionalni zakoni usklađeni. Umjesto inzistiranja na određenim tehnikama, projektni stručnjaci razvijali su program oko kontinuuma uporabe sredstava prisile, fokusirajući se na usklađivanje specifičnosti postupanja policijskih službenika s razinom prijetnje i specifičnostima ponašanja osumnjičenika.

Što se tiče osnova taktičke medicine, polazište je bio Konsenzus o znanstvenim i medicinskim preporukama za BLS Međunarodnog odbora za reanimaciju (ILCOR) iz 2020., kao i smjernice za taktičku medicinu (TCCC). Iako je vrijeme posvećeno osnovama taktičke medicine vrlo ograničeno u ovom kurikulumu, stručnjaci su se složili da bi on vrlo dobro funkcionirao u kontekstu godišnjih obnavljanja znanja i vještina – dajući polaznicima priliku za redovito uvježbavanje i bolju pripremu za izazove svakodnevnog policijskog rada.

U ovom će priručniku zainteresirani instruktor pronaći rezultate ovog zajedničkog napora: novi

plan i program, detaljne pripreme za pojedine nastavne teme te metodičke preporuke, kao i materijal za učenje za polaznike, s kratkim testovima za (samo)procjenu znanja unutar svake teme.

Projektni tim vjeruje da ovaj priručnik ima potencijal biti snažan alat koji će policijskim službenicima omogućiti stjecanje vještina, znanja i osobnih karakteristika potrebnih za uspješan rad u globalnom europskom društvu. Standardizacija i harmonizacija koju omogućuje posebno je važna danas, kada je vještine i znanja policijskih službenika potrebno stalno prilagođavati zahtjevima s terena. Izrada programa i priručnika te njihovo uvođenje u obrazovni proces projektnih partnera osigurava i razvoj institucionalnog partnerstva svih projektnih partnerskih institucija. Prema preporuci Vijeća (EU) 2022/915 od 9. lipnja 2022. o operativnoj suradnji u provedbi zakona, učinkovita prekogranična operativna suradnja u provedbi zakona zahtijeva izgradnju zajedničke kulture u provedbi zakona u EU. Projekt FIRST-TAC i njegovi rezultati korak su u istom smjeru.

O priručniku

Ovaj priručnik namijenjen je instruktorima uporabe sredstava prisile i taktičke medicine. Ideja je bila kreirati cjelovit paket sa svime što je instruktoru potrebno za planiranje i provedbu obuke u navedena dva područja.

Priručnik se sastoji od tri dijela. Prvi dio obuhvaća nastavni plan i program te pojašnjenja i preporuke vezane uz njegovu provedbu. U drugom dijelu instruktori pronaći će pripreme s prijedlozima provedbe za sve nastavne jedinice, koje uključuju ishode, sadržaj i metode učenja, popis potrebnih materijalnih resursa te detaljnu artikulaciju nastavne jedinice. Taj drugi dio uključuje i tri simulacijske vježbe, koje treba promatrati kao formativno ocjenjivanje kroz koje i instruktori i polaznici mogu procijeniti postignuti napredak. Zato spomenute simulacijske vježbe uključuju i rubrike za ocjenjivanje, s jasno navedenim kritičnim pogreškama. Treći dio priručnika obuhvaća materijal za učenje za polaznike. Preporučuje se da polaznici navedeni materijal prouče prije praktičnog dijela obuke, jer pokriva teoretski uvod u sve teme obuke. Materijal je moguće preoblikovati u PowerPoint prezentacije i kvizove za (samo)procjenu znanja, kao što je to učinjeno u ovoj virtualnoj učionici na sustavu e-obrazovanja Policijske akademije „Prvi hrvatski redarstvenik“: <https://e-obrazovanje.fkz.hr/course/view.php?id=1172>.

Treba napomenuti da su sve nastavne pripreme, simulacijske vježbe i materijali za učenje samo preporuka, a instruktori mogu ih i trebaju prilagoditi svojim polaznicima i/ili preferencijama poučavanja. Pomoću materijala u ovom priručniku, te uz vlastito znanje i iskustvo, instruktori moći će planirati i provesti obuku usmjerenu na polaznika i na postizanje planiranih ishoda učenja.

O nastavnom planu i programu te njegovom didaktičkom polazištu

Kao što ćete vidjeti u nastavnom planu i programu obuke o uporabi sredstava prisile i osnovama taktičke medicine za policijske službenike koji prvi dolaze na mjesto događaja, obuka je osmišljena na ovim osnovnim načelima:

- strategiji kombiniranog *online* i učenja uživo (*blended learning*)
- poučavanje usmjereno na polaznika i aktivne metode učenja
- postupno učenje – polaznici se prvo bave teorijom, zatim uvježbavaju tehnike i taktike od jednostavnijih prema složenijim i na kraju implementiraju sve naučeno u simulacijama temeljenim na realnim scenarijima
- formativno vrednovanje usvojenog, odnosno individualna i grupna povratna informacija u sklopu svih praktičnih aktivnosti.

Pojedinosti u vezi s provedbom programa bit će objašnjene u samom nastavnom planu i programu. Ovdje bismo se htjeli kratko pozabaviti didaktičkom stranom programa te podsjetiti instruktore na osnove poučavanja.

Kada planirate obuku – ili samo jednu nastavnu jedinicu – važno je započeti s ishodom, imajući na umu sljedeće pitanje: što je to što polaznici trebaju znati ili moći učiniti nakon obuke (ili nastavnog sata)? Ishod učenja polazna je točka svakog planiranja. Utječe na sve ostale elemente poučavanja: izbor sadržaja učenja, aktivnosti učenja/poučavanja i aktivnosti vrednovanja. Svi elementi trebaju biti pravilno usklađeni jer, primjerice, nije moguće naučiti vještinu samo čitajući o njoj.

U ovoj obuci stručnjaci su identificirali dvije vrste ishoda učenja: manji broj njih koji se odnose na teorijska znanja i većinu koja se odnosi na vještine koje polaznici trebaju steći. Dok teorijsko znanje zahtijeva jednu vrstu aktivnosti učenja/poučavanja – npr. izlaganje uz prezentaciju – vještine traže praktične vježbe. Slično tomu, dok teorijsko znanje zahtijeva jednu vrstu aktivnosti vrednovanja – npr. testove sa zadacima objektivnog tipa – vještine se mogu procijeniti samo kroz učinak polaznika u praktičnim vježbama za vrednovanje.

Budući da je fokus obuke na učenju/usavršavanju vještina, stručnjaci projektnog tima odlučili su pokriti teoretsku osnovu kroz materijale za samostalno učenje prije praktičnog dijela obuke, kako bi u tom glavnom dijelu uštedjeli vrijeme. Materijali za samostalno učenje polaznicima su dani putem virtualne učionice na sustavu e-obrazovanja Policijske akademije „Prvi hrvatski redarstvenik“: <https://e-obrazovanje.fkz.hr/course/view.php?id=1172>. Paket uključuje materijale za učenje, uglavnom u obliku PowerPoint prezentacija i videa, kao i testove sa zadacima objektivnog tipa za (samo)procjenu znanja.

Što se tiče praktičnog dijela obuke, na temelju ishoda i sadržaja učenja kao glavne aktivnosti učenja odabrane su tri metode učenja: demonstracija, igra uloga i simulacija. Stoga će navedene metode biti ukratko prikazane u nastavku.

Demonstracija je metoda izbora za učenje vještina. Ima izravne i vidljive učinke te pruža mogućnost trenutne povratne informacije. U okviru ove obuke od instruktora očekuje se da slijede pristup „objasni, pokaži, učini“, što znači da će:

- **reći** polaznicima **što će pokazati i objasniti kontekst** – važnost toga, ključne točke...
- **pokazati** polaznicima – **demonstrirajući uživo ili putem videa s uputama**
- **omogućiti polaznicima da sami pokušaju isto** – vježbaju ono što je prikazano uz njihov nadzor.

Od iznimne je važnosti imati na umu da „objasni“ i „pokaži“ bez „učini“ tretira učenike kao pasivne promatrače. Bez „učini“, instruktor i/ili polaznici mogu misliti da su polaznici stekli planirani ishod iako zapravo nisu. Nadalje, svaki polaznik mora imati priliku vježbati – onoliko koliko je potrebno da se postigne planirana razina izvedbe.

Planirajući i provodeći demonstracijsku vježbu, korisno je slijediti sljedeće sugestije:

- Prikazati složenije postupke prvo usporeno, tj. raščlanjeno na elemente, a zatim uobičajenim tempom
- Tijekom prikazivanja objašnjavati što se radi
- Pobriniti se da svaki polaznik može vidjeti demonstraciju – rasporediti ih na odgovarajući način
- Dok ponavljaju postupak, polaznike treba poticati da govore što rade – tako će ga bolje zapamtiti
- Uvijek treba korigirati nepravilan postupak, ali u pozitivnom tonu. Najbolje je usredotočiti se na ispravan postupak, a ne na pogrešku.

Igra uloga metoda je kojom se profesionalna komunikacija može prakticirati u različitim situacijama – pregovaranju, uvjeravanju, deeskalaciji... Dakle, pomaže polaznicima da bolje razumiju međuljudske odnose, bolje predvide ponašanje drugih ljudi i unaprijede svoje vještine donošenja odluka.

Planirajući i provodeći igru uloga, korisno je slijediti sljedeće sugestije:

- Svi polaznici moraju biti aktivno uključeni – čak i ako samo promatraju. Stoga instruktori na ovoj obuci provode takve vježbe u manjim grupama, koje rade istovremeno u različitim dijelovima dvorane
- Promatrači moraju imati specifične zadatke – na primjer, promatrati govor tijela, profesionalnu komunikaciju ili sigurnosna pitanja...
- Instruktori ne prekidaju izvedbu ako je moguće

Povratna informacija od ključne je važnosti – nikako je ne bi trebalo preskočiti i potrebno joj je posvetiti dovoljno vremena i truda.

Simulacija je slična metoda, ali obično uključuje rekvizite i pokušava što je više moguće oponašati stvarnu situaciju. Dok je igra uloga usmjerena na interakciju između sudionika, simulacija im pomaže u rješavanju određene situacije. Nadalje, dok igra uloga pretpostavlja da sudionici preuzimaju različite uloge, u simulacijama oni općenito djeluju kao oni sami (tj. policijski službenici) u zamišljenim situacijama.

Važna napomena: simulacija nije igra. Stoga, držite se ishoda učenja!
Ne pokušavajte vježbi dodati na intenzitetu samo zato da bi bila zabavnija ili zanimljivija za polaznike.

Simulacija je odabrana kao metoda učenja jer omogućuje razvoj stručnih znanja i vještina te poboljšava vještine donošenja odluka bez nepotrebnog rizika. Za provedbu simulacije ključno je imati realan, vjerodostojan scenarij i jasnu viziju što se njime želi postići – tj. koji su ishodi učenja. Svaka vježba simulacije ima istu strukturu:

- Instruktori predstavljaju scenarij, ukratko govore polaznicima o njihovim zadacima, navode ciljeve i ishode vježbe
- Polaznici izvode scenarij, po mogućnosti bez prekidanja od strane instruktora
- Instruktori pružaju detaljnu povratnu informaciju.

Sve tri metode imaju jednu zajedničku točku – **povratna informacija** sastavni je dio svake vježbe. Stoga je iznimno važno dotaknuti se povratne informacije i naglasiti ključne točke u vezi s njom:

- Povratna informacija vrijedan je alat u podizanju i održavanju standarda učinka.
- Povratna informacija sastavni je dio procesa učenja; zapravo je to vrijeme kad se odvija većina učenja.
- Povratna informacija olakšava samorefleksiju konkretnog iskustva i stoga poboljšava učenje.
- Povratna informacija pomaže polaznicima da razumiju što treba učiniti i kako poboljšati svoju izvedbu.
- Povratna informacija je dar, a ne kritika. I instruktori to bi trebali razjasniti svojim polaznicima.
- Povratnu informaciju treba dati s poštovanjem.

Instruktori trebali bi se usredotočiti na ključne točke izvedbe polaznika (tj. trebali bi imati na umu ishode učenja) i pružiti valjana i dobro obrazložena mišljenja. Trebaju uključiti i pozitivne i negativne komentare i iznijeti ih na prijateljski način, ne izazivajući suprotstavljanje.

Pri pružanju povratne informacije, važno je:

- Razmislite o svojim namjerama – što želite postići i zašto
- Razmislite o vlastitom emocionalnom i kognitivnom stanju te se umirite ako je potrebno
- Na prvo mjesto stavite osobu – ojačajte osobni odnos i stvorite pozitivno okruženje prije iznošenja mišljenja
- Budite konkretni
- Budite otvoreni i dajte konkretne prijedloge za poboljšanja
- Kritizirajte ponašanje, a ne osobu
- Dajte i polaznicima glas, dopustite im da iznesu svoje mišljenje o vlastitoj izvedbi.

Pri planiranju obuke razmislite o sljedećem

- ✓ Što želim da polaznici ponesu sa sobom nakon obuke?
- ✓ Kako ću osigurati da svi polaznici aktivno sudjeluju u obuci?
- ✓ Kako ću stvoriti pozitivno i ugodno okruženje za učenje?
- ✓ Kako ću pokazati polaznicima da je njihovo mišljenje važno? Kako im mogu pokazati da ih poštujem kao odrasle učenike, koji imaju značajno predznanje i iskustvo?
- ✓ Kako ću procijeniti jesu li polaznici postigli ishode učenja?
- ✓ Jesam li pripremio sve što mi je potrebno za uspješnu provedbu programa? Imam li svu opremu i dovoljno ljudskih resursa? Je li prostor prikladan?

Nastavni plan i program
OBUKE O UPORABI SREDSTAVA PRISILE
I OSNOVAMA TAKTIČKE MEDICINE
za policijske službenike
koji prvi dolaze na mjesto događaja

Naziv programa	Obuka o uporabi sredstava prisile i osnovama taktičke medicine za policijske službenike koji prvi dolaze na mjesto događaja
Razina europskog kvalifikacijskog okvira	Razina 4
Trajanje	48 sati učenja
Područje	Unutarnja sigurnost Javna sigurnost Sigurnost i obrana

Cilj obuke

Obuka je usmjerena na usavršavanje znanja i vještina policijskih službenika koji prvi dolaze na mjesto događaja u vezi s uporabom sredstava prisile u obavljanju svakodnevnih poslova – pregleda i kontrole osoba i prostora – kao i na jačanje kapaciteta u pružanju prve pomoći kod različitih vrsta ozljeda. Obuka obuhvaća i tehnike deeskalacije.

Cilj je obuke osigurati da se sredstva prisile koriste učinkovito i proporcionalno, razmjerno prijetnji, kao posljednje sredstvo, u skladu sa standardima EU i temeljnim ljudskim pravima. Nadalje, cilj je osigurati da se prva pomoć pruža u skladu sa smjernicama taktičkog zbrinjavanja ozlijeđenih u borbi (Tactical Combat Casualty Care, TCCC) i (Tactical Emergency Casualty Care, TECC). Obuka stoga uključuje specifične taktike i tehnike dogovorene kao dobre prakse od strane svih projektnih partnera.

Materijalne potrebe

Trajanje: 48 sati ukupno

- **1 sat za opći dio treninga**
- **8 sati online samostalnog učenja** prije praktičnog dijela obuke – 4 sata unutar cjeline o uporabi sredstava prisile i 4 sata unutar cjeline o taktičkoj medicini (putem sustava e-obrazovanja)
- **38 sati učenja uživo** – 24 sata unutar cjeline o uporabi sredstava prisile i 8 sati unutar cjeline o taktičkoj medicini i 8 sati posvećeno objema cjelinama istodobno
- **1 sat za evaluaciju treninga**

Polaznici: 24

Instruktori: 2 instruktora taktike, 2 instruktora tehnika uporabe sredstava prisile, 2 instruktora taktičke medicine

Potrebna oprema:

- 1 računalo ili prijenosno računalo i pokazivač
- pristup internetu
- 24 opasača sa standardnom opremom
- 24 radiokomunikacijska uređaja
- 48 modularnih zavoja, 48 tourniqueta, 100 kompresivnih zavoja
- 24 nazofaringealne cijevi
- 1 prsluk Act fast rescue

- 1 paket higijenskih maski
- 24 brtvila za prsni koš
- 100 astrofolija
- lubrikant
- markeri
- tekućina za dezinfekciju
- 6 lutaka za KPR (odrasli)
- 2 paketa KPR folije
- 6 kom škara
- 1 simulator nazofaringealne cijevi
- 6 AED uređaja
- 24 IFAK-a
- 6 najlonskih nosila
- lažne rane
- lažna krv
- 2 paketa rukavica

Mjesto održavanja: učionica, sportska dvorana s tatamijem, vanjski i unutarnji prostori pogodni za situacijske vježbe

Ciljna skupina i preduvjeti za sudjelovanje:

- Policijski službenici koji prvi dolaze na mjesto događaja
- Osnovna znanja i vještine o uporabi sredstava prisile i pružanja prve pomoći. Od polaznika se očekuje osnovno poznavanje načela uporabe sredstava prisile prema nacionalnim zakonima i EU standardima, uz puno poštivanje načela temeljnih ljudskih prava, kao i osnovne vještine u uporabi sredstava prisile prema načelima zakonitosti i nužnosti, razmjernosti i pripravnosti. Također se očekuje osnovno znanje o osnovnom održavanju života (BLS) i reanimaciji (KPR).

Ishodi učenja na razini obuke

Po završetku obuke, polaznici će moći:
IU1: navesti temeljna načela vezana uz uporabu sredstava prisile tijekom obavljanja svakodnevnih policijskih poslova, s obzirom na to da je ona krajnje sredstvo, kada su sva ostala nefizička sredstva razmotrena ili iscrpljena
IU2: primjenjivati metode i tehnike samoobrane i uporabe sredstava prisile, samostalno i u suradnji s ostalim policijskim službenicima, sukladno zakonskim propisima i načelima zakonitosti i nužnosti, razmjernosti i pripravnosti
IU3: postupati u skladu s pravilima o načinu postupanja policijskih službenika u primjeni policijskih ovlasti tijekom svakodnevnih policijskih poslova – pregled osoba i prostora
IU4: navesti osnovna načela TCCC i TECC smjernica
IU5: pružiti prvu pomoć ozlijeđenim osobama – sebi, kolegi, žrtvi, svjedoku ili osumnjičeniku – u skladu sa smjernicama TCCC i TECC
IU6: preuzeti odgovornost za primjenu osnovnih metoda i tehnika u uporabi sredstava prisile i pružanju prve pomoći, samostalno i u suradnji s ostalim policijskim službenicima

Strategija učenja

Obuka je uglavnom usmjerena na usavršavanje vještina uporabe sredstava prisile u obavljanju svakodnevnih policijskih poslova – pregleda osoba i prostora – kao i na jačanje kapaciteta u pružanju prve pomoći kod različitih vrsta ozljeda. Od polaznika se očekuje osnovno znanje u oba ciljana područja – uporabi sredstava prisile i pružanju prve pomoći. Obuka pokriva teorijske i praktične aspekte oba područja te je predviđeno online samostalno učenje – kako bi se obnovilo teorijsko znanje i poslužilo kao polazište za praktično učenje. U skladu s tim, tri su glavne točke u vezi sa strategijom učenja:

- 1 Obuka je organizirana kao mješovito učenje – kombinirajući učenje na daljinu (*online*) i neposredno učenje. Učenje na daljinu (*online*) odvija se prije neposrednog učenja, a pokriva teorijsku osnovu o uporabi sredstava prisile te TCCC i TECC smjernica. Neposredno učenje uglavnom se sastoji od vježbi i simulacija temeljenih na scenarijima iz stvarnog života.
- 2 Obuka slijedi pristup učenju usmjeren na polaznika – uloga je instruktora olakšati učenje i pomoći polaznicima da ostvare ishode učenje. To znači da je povratna informacija kontinuirana, individualna i grupna, te da se proces učenja usmjerava prema postignućima polaznika. Na primjer, neposredno učenje može i bit će modificirano u skladu s rezultatima učenja na daljinu – ako polaznici pokažu slabije rezultate u učenju na daljinu, vježbe u fazi neposrednog učenja započet će kratkim teorijskim predavanjem.
- 3 Obuka je organizirana na način da postoji progresija učenja – polaznici se prvo bave teorijom, zatim vježbaju tehnike i taktike, a na kraju sve implementiraju u simulacijama temeljenim na realnim scenarijima.

Ovaj pristup osigurat će da polaznici postignu potrebne kompetencije za obavljanje zadataka unutar ophodnje.

Odabrane metode obuke uključuju individualni i grupni rad, kratka predavanja i prezentacije, rasprave, praktične vježbe, demonstracije, igranje uloga, simulacije.

Od polaznika se očekuje aktivno sudjelovanje u raspravi i praktičnim vježbama. Instruktori podupiru polaznike da istraže i integriraju koncepte predstavljene u obuci te također upravljaju procesom i potiču raspravu.

Strategija vrednovanja

Strategija vrednovanja postignuća osmišljena je kao podrška polaznicima u postizanju ishoda učenja. Temelji se uglavnom na formativnom ocjenjivanju, tj. individualnim i grupnim povratnim informacijama. Iako nema završne ocjene (zadovoljava/ne zadovoljava), instruktori imaju obvezu jasno ukazati na kritične pogreške i dati prijedloge za ispravan tijek radnji.

Vrednovanje podrazumijeva procjenjivanje postignuća u svakom koraku procesa učenja i usklađeno je s ishodima učenja. To znači da se učenje na daljinu, koje pokriva uglavnom teorijsko znanje, procjenjuje kratkim testovima sa zadacima objektivnog tipa, dok se vještine procjenjuju u praktičnim vježbama. Pitanja objektivnog tipa sastavljena su tako da procjenjuju situacijsku primjenu znanja.

Svaki dan obuke završava sumiranjem obrađenih tema i opsežnim grupnim povratnim informacijama o učinku polaznika. To je prilika instruktorima da još jedanput ukažu na kritične pogreške (ako ih ima).

Posljednji, peti dan obuke posvećen je simulacijskim vježbama koje su zapravo svojevrsna sumativna procjena postignuća polaznika tijekom cijele obuke, a pokrivaju obje cjeline – uporabu sredstava prisile i taktičku medicinu.

Za vježbe su kreirane rubrike, kako bi se lakše i objektivnije procijenilo jesu li polaznici postigli ishode učenja u ključnim područjima. Tijekom obuke kontinuirano se pružaju povratne informacije kako bi se osigurao kontinuirani napredak i uspostavili opći ključni standardi.

Struktura vrednovanja tijekom obuke

Vrednovanje	Cjelina	Kada	Metoda	Vrijednost
Teorijsko	Uporaba sredstava prisile	Samostalno učenje na daljinu	Test sa zadacima objektivnog tipa	80% točnih odgovora zadovoljavajući rezultat (uz neograničen broj pokušaja)
	Osnove taktičke medicine	Samostalno učenje na daljinu	Višestruki izbor testa učenja na daljinu	80% točnih odgovora zadovoljavajući rezultat (uz neograničen broj pokušaja)
Praktično: Scenarij 1	Uporaba sredstava prisile	Peti dan praktične nastave – jutarnji termin	Praktična vježba – simulacija jednostavnog scenarija	Ispravne radnje/kritične pogreške
	Osnove taktičke medicine	Peti dan praktične nastave – jutarnji termin	Praktična vježba – simulacija	Ispravne radnje/kritične pogreške

			jednostavnog scenarija	
Praktično: Scenarij 2	Uporaba sredstava prisile	Peti dan praktične nastave – jutarnji termin	Praktična vježba – simulacija složenog scenarija	Ispravne radnje/kritične pogreške
	Osnove taktičke medicine	Peti dan praktične nastave – jutarnji termin	Praktična vježba – simulacija složenog scenarija	Ispravne radnje/kritične pogreške
Praktično: Scenarij 3	Uporaba sredstava prisile	Peti dan praktične nastave – popodnevni termin	Praktična vježba – simulacija složenog scenarija	Ispravne radnje/kritične pogreške
	Osnove taktičke medicine	Peti dan praktične nastave – popodnevni termin	Praktična vježba – simulacija složenog scenarija	Ispravne radnje/kritične pogreške

Analiza rizika obuke

Cilj je analize rizika obuke procijeniti i ublažiti rizike, odnosno osigurati sigurnost i zdravlje polaznika obuke u svakom segmentu pohađanja obuke. Analizu rizika obuke izrađuje voditelj aktivnosti (predavač/instruktor/trener). Analiza rizika treba sadržavati procjenu razine opasnosti koja može nastati tijekom obuke te mjere koje je potrebno uvesti radi zaštite zdravlja i sigurnosti polaznika i ostalih sudionika.

Svi instruktori ovlašteni su provoditi sigurnosne mjere kako bi se izbjegla ili smanjila opasnost za život, zdravlje i imovinu polaznika obuke, zaposlenika ustanove u kojoj se obuka provodi te trećih osoba unutar i izvan prostora u kojem se provodi obuka.

Kada otklanjanje rizika u praksi nije moguće, potrebno je smanjiti i kontrolirati preostale rizike, kako bi se u kasnijoj fazi preostali rizici ponovno procijenili u okviru programa i razmotrilo uklanjanje rizika s obzirom na nova saznanja.

Evaluacija obuke

Proces razvoja nastavnog plana i programa „Obuke o uporabi sredstava prisile i osnovama taktičke medicine za policijske službenike koji prvi dolaze na mjesto događaja“ sastoji se od četiri faze: analiza, razvoj/ažuriranje, implementacija i evaluacija. Nakon provedbe programa obuke pristupa se evaluaciji nastavnog procesa. Na temelju rezultata evaluacije provodi se sveobuhvatna analiza, a nakon analize, prema potrebi, nastavni plan i program se ažurira. Vrednovanje bi trebalo pokazati jesu li polaznici postigli ishode učenja obuke. S tim u vezi, očekuje se da faza evaluacije pruži informaciju o učinkovitosti obuke i time stvori temelj za daljnje poboljšanje obuke. Povratne informacije prikupljaju se neposredno nakon završetka obuke, a po potrebi i naknadno, nakon što polaznici provedu određeno vrijeme na radnom mjestu obavljajući poslove vezane uz predmetnu obuku.

Evaluacija osposobljavanja provodi se putem evaluacijskih upitnika za polaznike i instruktore.

Struktura nastavnog plana i programa

PLAN OBUKE			BROJ SATI UČENJA
I	Opći dio obuke		1
II	Samostalno učenje na daljinu (putem sustava e-učenja)		8
	1.	Uporaba sredstava prisile	4
	2.	Osnove taktičke medicine	4
III	Neposredno učenje		38
	Dan 1-3	Uporaba sredstava prisile	23
	Dan 4	Osnove taktičke medicine	8
	Dan 5	Uporaba sredstava prisile i osnove taktičke medicine – simulacijske vježbe/vrednovanje	7
IV	Dan 5	Evaluacija obuke	1
Ukupno:			48

OPĆI DIO OBUKE			BROJ SATI UČENJA
1.	UVOD U OBUKU		1
	1.1.	Administracija	
	1.2.	Predstavljanje programa, ciljeva, poslovnih kompetencija, rasporeda predavanja i voditelja obuke	
	1.3.	Upoznavanje polaznika s planom obuke	
	1.4.	Struktura obuke	
	1.5.	Pravila interakcije osoba uključenih u provedbu obuke	
Ukupno:			1

SAMOSTALNO UČENJE NA DALJINU (PUTEM SUSTAVA E-UČENJA)			BROJ SATI UČENJA
Cjelina 1	UPORABA SREDSTAVA PRISILE		4
	Tema 1.1.	Temeljna načela uporabe sredstava prisile	1
		Sadržaj 1.1.1. Načela uporabe sredstava prisile prema nacionalnim zakonima i standardima EU, uz puno poštivanje načela temeljnih ljudskih prava	
	Tema 1.2.	Progresivni niz u uporabi sredstava prisile	1
		Sadržaj 1.2.1. Progresivni niz u uporabi sredstava prisile prema razini prijetnje. Dijelovi situacijske svjesnosti. Pokazatelji rizika tijekom intervencije. Načela učinkovite koordinacije patrole.	
	Tema 1.3.	Davanje naredbi i tehnike deeskalacije	1
		Sadržaj 1.3.1. Osnovne naredbe (verbalne i neverbalne) o uporabi sredstava prisile	

	Sadržaj 1.3.2.	Davanje naredbi razmjerno razini prijetnje	
	Sadržaj 1.3.3.	Koraci u procesu deeskalacije	
Tema 1.4.	Ulazak u prostorije i objekte		1
	Sadržaj 1.4.1.	Procjena rizika / potencijalne prijetnje i ranjivosti. Vrste objekata i njihove karakteristike. Svladavanje kutova i prepreka. Područja rizičnog toka i neposredne prijetnje	
	Sadržaj 1.4.2.	Oblici pokreta i komunikacije. Pravila za izbjegavanje prijateljske vatre	
	Sadržaj 1.4.3.	Tehnike ulaska i sigurnosnog pregleda prostorije	
Cjelina 2	OSNOVE TAKTIČKE MEDICINE		4
Tema 2.1.	Osnovne mjere održavanja života (BLS)		1
	Sadržaj 2.1.1.	Redoslijed provođenja osnovnih mjera održavanja života	
	Sadržaj 2.1.2.	Namjena i prednosti uporabe automatskog defibrilatora	
	Sadržaj 2.1.3.	Algoritam BLS-a u pedijatriji	
Tema 2.2.	Opstrukcija dišnih putova stranim tijelom		0.5
	Sadržaj 2.2.1.	Opstrukcija dišnih putova uzrokovana stranim tijelom u tri starosne kategorije	
	Sadržaj 2.2.2.	Algoritam postupanja kod opstrukcije dišnih putova u tri starosne kategorije	
	Sadržaj 2.2.3.	Abdominalni pritisci	
Tema 2.3.	Hipotermija		0.5
	Sadržaj 2.3.1.	Uzroci i simptomi hipotermije kod odraslih i dojenčadi	
	Sadržaj 2.3.2.	Čimbenik povećanja rizika od hipotermije	
	Sadržaj 2.3.3.	Koraci u prevenciji hipotermije	
Tema 2.4.	Taktička medicina		2
	Sadržaj 2.4.1.	Postupanje u tri zone prijetnji TCCC	
	Sadržaj 2.4.2.	MARCH algoritam	
In total:			8

NEPOSREDNO UČENJE			NO. OF LEARNING HOURS
Cjelina 1	USE OF FORCE		23
Dan 1 Tema 1.1.	Postupanje s osobom koja surađuje		2
	Sadržaj 1.1.1.	Upravljanje udaljenošću/pozicioniranje	
	Sadržaj 1.1.2.	Učinkovita komunikacija s osobom koja surađuje	
	Sadržaj 1.1.3.	Tehnike kontrole/praćenja	
Dan 1 Tema 1.2.	Rukovanje opremom službenog opasača		2
	Sadržaj 1.2.1.	Postavljanje opreme na službeni opasač	
	Sadržaj 1.2.2.	Odabir i priprema za korištenje odgovarajuće opreme	
	Sadržaj 1.2.3.	Osnovni pokreti i rukovanje različitom opremom sa službenog opasača	
Dan 1 Tema 1.3.	Uporaba sredstava za vezivanje		1
	Sadržaj 1.3.1.	Uporaba sredstava za vezivanje u stojećem položaju (koristeći okomite prepreke i bez oslonaca)	
	Sadržaj 1.3.2.	Uporaba sredstava za vezivanje u ležećem položaju	
Dan 1 Tema 1.4.	Pregled osobe		1
	Sadržaj 1.4.1.	Pregled osobe u stojećem položaju	
	Sadržaj 1.4.2.	Pregled osobe u ležećem položaju	
Dan 1 Tema 1.5.	Postupanje s osobom koja ne surađuje te smanjuje razmak i ugrožava sigurnosnu zonu službenika		1
	Sadržaj 1.5.1.	Specifičnosti komunikacije s osobom koja ne surađuje. Postupanje s osobom koja smanjuje razmak te ugrožava sigurnost službenika. Obrana od odgurivanja i hvatanja.	
Dan 1	Sumiranje dana 1		1
Dan 2 Tema 2.1.	Uporaba sredstava prisile u svladavanju pasivnog otpora tjelesnom snagom		2

	Sadržaj 1.6.1.	Vrsta pasivnog otpora	
	Sadržaj 1.6.2.	Tehnike svladavanja pasivnog otpora osobe u stojećem, sjedećem, ležećem položaju – pojedinačno i grupno	
Dan 2 Tema 2.2.	Uporaba sredstava prisile u svladavanju aktivnog otpora		5
	Sadržaj 1.7.1.	Vrste aktivnog otpora (stezanje ruku, odgurivanje službenika, povlačenje uz izbjegavanje zadržavanja)	
	Sadržaj 1.7.2.	Tehnike svladavanja aktivnog otpora osobe koja je u stojećem, sjedećem, ležećem položaju i aktivno pokušava izbjeći zadržavanje – individualno i grupno	
Dan 2	Sumiranje dana 2		1
Dan 3 Tema 3.1.	Postupanje s prijetećom osobom (koja je verbalno agresivna ili posjeduje opasan predmet)		3
	Sadržaj 1.8.1.	Čimbenici rizika i indikatori rizika tijekom intervencija – znakovi upozorenja na mogući napad – ili eskalacija prema tjelesnom napadu	
	Sadržaj 1.8.2.	Identifikacija opasnih predmeta koje bi osoba mogla upotrijebiti – situacijski čimbenici i percepcija službenika	
	Sadržaj 1.8.3.	Koordinacija u timu i podjela uloga. Ponovno pozicioniranje članova tima, davanje naredbi i deeskalacijske tehnike (gradacija). Zadržavanje verbalno agresivne osobe ili osobe koja ima opasan predmet. Rukovanje opasnim predmetima tijekom intervencije (uz osiguravanje sigurnosti na mjestu događaja). Obrana osobnog naoružanja. Tehnike samoobrane na tlu.	
Dan 3 Tema 3.2.	Siguran i učinkovit ulazak u prostorije i objekte u uvjetima niskog do srednjeg rizika (uključujući napuštene objekte i uvjete smanjene vidljivosti)		3
	Sadržaj 1.9.1.	Analiza rizika / potencijalnih prijetnji i ranjivosti. Tipovi objekata i njihove karakteristike. (Koncept skrivanja/zasjede) Tehnike postupnog i opreznog motrenja iza ugla, nepreglednog prostora i drugih prepreka. (Koncept kutova ugroze, područja smrtonosnog lijevka i trenutne prijetnje)	
	Sadržaj 1.9.2.	Formacije kretanja i komunikacije. Osnovni principi taktičkog napredovanja (kretanje po stepenicama i hodnicima). Pravila izbjegavanja „prijateljske vatre“	
	Sadržaj 1.9.3.	Tehnike ulaska u raznim situacijama vezanim uz nizak i srednji stupanj ugroze tijekom intervencija	

	Sadržaj 1.9.4.	Tehnike sigurnosnog pregleda prostora u različitim situacijama vezanim uz nisku i srednju razinu opasnosti tijekom intervencije	
	Dan 3	Sumiranje dana 3	1
Cjelina 2	OSNOVE TAKTIČKE MEDICINE		8
	Dan 4 Tema 4.1.	Osnovno održavanje života (BLS)	1
	Sadržaj 2.1.1.	Intervencije za spašavanje života i KPR tehnika (otvaranje dišnih putova, kompresije prsnog koša, ventilacija sa ili bez AED-a)	
	Sadržaj 2.1.2.	Opstrukcija dišnog puta stranim tijelom – algoritam za rješavanje problema gušenja (osnovni postupci, leđni udarci, abdominalni pritisci)	
	Dan 4 Tema 4.2.	Masivno krvarenje	3
	Sadržaj 2.2.1.	Vrste krvarenja i postupci	
	Sadržaj 2.2.2.	Korištenje poviske – podvezivanje udova na sebi ili drugoj osobi	
	Sadržaj 2.2.3.	Pakiranje rane hemostatskim ili kompresivnim zavojem	
	Dan 4 Tema 4.3.	Disanje	1
	Sadržaj 2.3.1.	Torakalne rane	
	Sadržaj 2.3.2.	Prsna zakrpa sa ili bez ventila	
	Sadržaj 2.3.3.	Rana prevencija hipotermije	
	Dan 4 Tema 4.4.	MARCH-E protokol za ozlijeđene osobe	2
	Sadržaj 2.4.1.	Traženje izvora krvarenja/procjena od glave do pete	
	Sadržaj 2.2.4.	Korištenje modularnog zavoja	
	Sadržaj 2.4.3.	Metode evakuacije unesrećene osobe	
	Dan 4	Sumiranje dana 4	1
Cjelina 3	UPORABA SREDSTAVA PRISILE I OSNOVE TAKTIČKE MEDICINE		7
	Dan 5 Scenarij 1	Vježba za vrednovanje 1	2
	Dan 5 Scenarij 2	Vježba za vrednovanje 2	2

Dan 5 Scenarij 3	Vježba za vrednovanje 3	2
Dan 5	Sumiranje dana 5	1
Ukupno:		38

EVALUACIJA OBUKE			BROJ SATI
1.	EVALUACIJA OBUKE		1
	1.1.	Evaluacija obuke – polaznici	
	1.2.	Evaluacija obuke – instruktori	
Ukupno:			1

Razrada nastavnog plana i programa po temama

SAMOSTALNO UČENJE NA DALJINU (PUTEM SUSTAVA E-UČENJA)

CJELINA 1	UPORABA SREDSTAVA PRISILE	
Tema 1	Temeljni principi pri uporabi sredstava prisile	
Ishodi učenja	Po završetku ove teme, polaznici će moći:	
	IU1:	Identificirati načela u uporabi sredstava prisile prema nacionalnim zakonima i standardima EU, uz puno poštovanje načela temeljnih ljudskih prava
Nastavne metode	Učenje na daljinu Samostalno učenje – čitanje, gledanje	
Nastavna sredstva	PPT, materijal za čitanje	

CJELINA 1	UPORABA SREDSTAVA PRISILE	
Tema 2	Progresivni niz u uporabi sredstava prisile	
Ishodi učenja	Po završetku ove teme, polaznici će moći:	
	IU1:	Opisati progresivni niz u uporabi sredstava prisile prema razini prijetnje
	IU2:	Opisati glavne komponente situacijske svjesnosti
	IU3:	Naveći glavne pokazatelje rizika tijekom intervencije
	IU4:	Opisati glavna načela učinkovite koordinacije u ophodnji
Nastavne metode	Učenje na daljinu Samostalno učenje – čitanje, gledanje	
Nastavna sredstva	PPT, materijal za čitanje, videomaterijal	

CJELINA 1	UPORABA SREDSTAVA PRISILE	
Tema 3	Izdavanje naredbi/tehnike deeskalacije	
Ishodi učenja	Po završetku ove teme, polaznici će moći:	
	IU1:	Naveći osnovne naredbe (verbalne i neverbalne) u vezi s uporabom sredstava prisile
	IU2:	Odabrati odgovarajuću naredbu prema razini prijetnje
	IU3:	Naveći korake u procesu deeskalacije
Nastavne metode	Učenje na daljinu, samostalno učenje – čitanje, gledanje	
Nastavna sredstva	PPT, materijal za čitanje, videomaterijal	

CJELINA 1	UPORABA SREDSTAVA PRISILE
Tema 4	Ulazak u prostorije i zgrade
Ishodi učenja	Po završetku ove teme, polaznici će moći:
	IU1: Prepoznati vrste objekata i objasniti njihove karakteristike
	IU2: Opisati kretanje u formaciji
	IU3: Navesti pravila izbjegavanja prijateljske vatre
	IU4: Opisati tehnike ulaska i sigurnosnog pregleda prostorije
Nastavne metode	Učenje na daljinu Samostalno učenje – čitanje, gledanje
Nastavna sredstva	PPT, materijal za čitanje, videozapisi

CJELINA 2	OSNOVE TAKTIČKE MEDICINE
Tema 1	Osnovno održavanje života (BLS)
Ishodi učenja	Po završetku ove teme, polaznici će moći:
	IU1: Prepoznati važnost ranog početka osnovnog održavanja života
	IU2: Odrediti najčešće pokazatelje srčanog zastoja
	IU3: Definirati algoritam osnovnog održavanja života odraslih osoba i djece
	IU4: Opisati namjenu i prednosti uporabe AED-a
Nastavne metode	Učenje na daljinu Samostalno učenje – čitanje, gledanje
Nastavna sredstva	PPT, materijal za čitanje, videomaterijal o izvođenju KPR-a

CJELINA 2	OSNOVE TAKTIČKE MEDICINE
Tema 2	Opstrukcija dišnih putova stranim tijelom
Ishodi učenja	Po završetku ove teme, polaznici će moći:
	IU1: Definirati opstrukciju dišnih putova uzrokovanu stranim tijelom u tri dobne kategorije
	IU2: Opisati algoritam u postupanju s opstrukcijom dišnih putova u tri dobne kategorije
Nastavne metode	Učenje na daljinu Samostalno učenje – čitanje, gledanje
Nastavna sredstva	PPT Materijal za čitanje Videozapisi o izvođenju abdominalnog pritiska

CJELINA 2	OSNOVE TAKTIČKE MEDICINE
Tema 3	Hipotermija
Ishodi učenja	Po završetku ove teme, polaznici će moći:
	IU1: Opisati uzroke i simptome hipotermije kod odraslih i dojenčadi
	IU2: Definirati čimbenike koji povećavaju rizik kod hipotermije
	IU3: Definirati korake u sprečavanju hipotermije
Nastavne metode	Učenje na daljinu Samostalno učenje – čitanje, gledanje
Nastavna sredstva	PPT Materijal za čitanje

CJELINA 2	OSNOVE TAKTIČKE MEDICINE	
Tema 4	Taktička medicina	
Ishodi učenja	Po završetku ove teme, polaznici će moći:	
	IU1:	Opisati postupke u tri zone opasnosti TCCC-a
	IU2:	Opisati MARCH-E algoritam
Nastavne metode	Učenje na daljinu Samostalno učenje – čitanje, gledanje	
Nastavna sredstva	PPT Materijal za čitanje	

NEPOSREDNO UČENJE

CJELINA 1	UPORABA SREDSTAVA PRISILE	
Tema 1	Postupanje s osobom koja surađuje	
Ishodi učenja	Po završetku ove teme, polaznici će moći:	
	IU1:	Demonstrirati ispravan položaj kako bi zadržali sigurnost
	IU2:	Koristiti ispravne naredbe u postupanju s osobama koje surađuju
	IU3:	Demonstrirati odgovarajuće tehnike kontrole/praćenja u postupanju s osobama koje surađuju
Nastavne metode	Demonstracija Igra uloga	
Nastavna sredstva	Videomaterijal	

CJELINA 1	UPORABA SREDSTAVA PRISILE	
Tema 2	Rukovanje opremom na službenom opasaču	
Ishodi učenja	Po završetku ove teme, polaznici će moći:	
	IU1:	Pokazati ispravno postavljanje opreme na službeni pojas
	IU2:	Rukovati različitim vrstama opreme ovisno o razini prijetnje, u skladu s načelima uporabe sredstava prisile
Nastavne metode	Demonstracija Igra uloga	
Nastavna sredstva	Službeni opasač sa standardnom opremom (lisice, palica, suzavac, pištolj, svjetiljka)	

CJELINA 1	UPORABA SREDSTAVA PRISILE	
Tema 4	Uporaba sredstava za vezivanje	
Ishodi učenja	Po završetku ove teme, polaznici će moći:	
	IU1:	Uporabiti sredstvo za vezivanje dok je osoba u stojećem položaju
	IU2:	Uporabiti sredstvo za vezivanje dok je osoba u ležećem položaju
Nastavne metode	Demonstracija Igra uloga	
Nastavna sredstva	Videomaterijal Službeni opasač sa standardnom opremom (sredstvo za vezivanje, palica, raspršivač s nadražujućom tvari, pištolj, svjetiljka)	

CJELINA 1	UPORABA SREDSTAVA PRISILE	
Tema 7	Pregled osobe	
Ishodi učenja	Po završetku ove teme, polaznici će moći:	
	IU1:	Prepoznati vrste pregleda osobe
	IU2:	Primijeniti tehniku pregleda osobe u različitim položajima, samostalno ili grupno
Nastavne metode	Demonstracija, igra uloga	
Nastavna sredstva	Videomaterijal, službeni opasač sa standardnom opremom (sredstvo za vezivanje, palica, raspršivač s nadražujućom tvari, pištolj, svjetiljka)	

CJELINA 1	UPORABA SREDSTAVA PRISILE	
Tema 3	Postupanje s osobom koja ne surađuje te smanjuje razmak i ugrožava sigurnosnu zonu službenika	
Ishodi učenja	Po završetku ove teme, polaznici će moći:	
	IU1:	Pokazati ispravno pozicioniranje kako bi se zadržala sigurnost
	IU2:	Koristiti ispravne naredbe u postupanju s osobama koje ne slijede naredbe
	IU3:	Demonstrirati odgovarajuću poziciju taktičke prednosti, obrambenu tehniku i tehniku kontrole u postupanju s osobom (osobama) kada je distanca prekinuta
	IU4:	Primijeniti različite tehnike za vraćanje kontrole i oslobađanje od napada (hvata, stiska) pojedinca kroz manipulaciju zglobova ili točaka pritiska
Nastavne metode	Demonstracija, igra uloga	
Nastavna sredstva	Videomaterijal, službeni opasač sa standardnom opremom (sredstvo za vezivanje, palica, raspršivač s nadražujućom tvari, pištolj, svjetiljka)	

CJELINA 1	UPORABA SREDSTAVA PRISILE	
Tema 5	Uporaba sredstava prisile u svladavanju pasivnog otpora tjelesnom snagom	
Ishodi učenja	Po završetku ove teme, polaznici će moći:	
	IU1:	Prepoznati vrste pasivnog otpora
	IU2:	Primijeniti različite tehnike za svladavanje pasivnog otpora
Nastavne metode	Demonstracija Igra uloga	
Nastavna sredstva	Videomaterijal, službeni opasač sa standardnom opremom (sredstvo za vezivanje, palica, raspršivač s nadražujućom tvari, pištolj, svjetiljka)	

CJELINA 1	UPORABA SREDSTAVA PRISILE	
Tema 6	Uporaba sredstava prisile u suzbijanju aktivnog otpora	
Ishodi učenja	Po završetku ove teme, polaznici će moći:	
	IU1:	Prepoznati vrste aktivnog otpora
	IU2:	Primijeniti različite tehnike za svladavanje aktivnog otpora
Nastavne metode	Demonstracija Igra uloga	
Nastavna sredstva	Videomaterijal, službeni opasač sa standardnom opremom (lisice, palica, suzavac, pištolj, svjetiljka)	

CJELINA 1	UPORABA SREDSTAVA PRISILE
Tema 8	Postupanje s prijetecom osobom (koja je verbalno agresivna ili posjeduje opasan predmet)
Ishodi učenja	Po završetku ove teme, polaznici će moći:
	IU1: Prepoznati znakove mogućeg napada
	IU2: Identificirati opasne predmete koje bi osoba mogla koristiti
	IU3: Primijeniti različite tehnike prilikom davanja naredbi i deeskaliranja situacije (gradacija)
	IU4: Koristiti odgovarajuće metode pri rukovanju opasnim predmetima
	IU5: Demonstrirati vještine upravljanja grupom, podjelom uloga u ophodnji
	IU6: Primijeniti različite tehnike i pokrete za zaštitu vatrenog oružja od prijestupnika bez upotrebe opreme ili primijeniti tehnike zadržavanja oružja u stojećem položaju
	IU7: Primijeniti različite tehnike kako bi se zaštitili od napada na tlu i ponovno zauzeli poziciju prednosti
Nastavne metode	Demonstracija, igra uloga
Nastavna sredstva	Videomaterijal, službeni opasač sa standardnom opremom (sredstvo za vezivanje, palica, raspršivač s nadražujućom tvari, pištolj, svjetiljka)

CJELINA 1	UPORABA SREDSTAVA PRISILE
Tema 9	Siguran i učinkovit ulazak u prostorije i objekte u uvjetima niskog do srednjeg rizika (uključujući napuštene objekte i uvjete smanjene vidljivosti)
Ishodi učenja	Po završetku ove teme, polaznici će moći:
	IU1: Procijeniti primljene informacije s obzirom na potencijalne prijetnje i ranjivosti
	IU2: Prepoznati različite vrste objekata i objasniti njihove karakteristike
	IU3: Primijeniti tehnike za postupno i oprezno motrenje iza ugla, nepreglednog prostora i drugih prepreka kako bi izbjegli prijetnju
	IU4: Prepoznati područja smrtonosnog lijevka i neposredne prijetnje
	IU5: Demonstrirati sigurno i primjereno kretanje
Nastavne metode	Demonstracija, igra uloga
Nastavna sredstva	Videomaterijal, službeni opasač sa standardnom opremom (sredstvo za vezivanje, palica, raspršivač s nadražujućom tvari, pištolj, svjetiljka)

CJELINA 2	OSNOVE TAKTIČKE MEDICINE
Tema 1	Osnovno održavanje života (BLS)
Ishodi učenja	Po završetku ove teme, polaznici će moći:
	IU1: Procijeniti vitalne znakove koristeći smjernice Europskog vijeća za reanimaciju
	IU2: Otvoriti dišni put pomoću naginjanja glave i potiska čeljusti
	IU3: Provesti kardiopulmonalnu reanimaciju slijedeći smjernice Europskog vijeća za reanimatologiju
	IU4: Demonstrirati korištenje AED-a prema BLS algoritmu
	IU5: Prepoznati opstrukciju dišnih putova uzrokovanu stranim tijelom

	IU6:	Demonstrirati uklanjanje stranog tijela u slučaju opstrukcije dišnog puta
Nastavne metode	Demonstracija, igra uloga	
Nastavna sredstva	Lutka za reanimaciju – dojenče, dijete i odrasla osoba; školski AED, rukavice, folija za KPR, astrofolija, medicinska maska	

CJELINA 2	OSNOVE TAKTIČKE MEDICINE	
Tema 2	Masivno krvarenje	
Ishodi učenja	Po završetku ove teme, polaznici će moći:	
	IU1:	Pravilno primijeniti taktičku povjesku na sebi i drugoj osobi
	IU2:	Pravilno odabrati odgovarajući kompresivni zavoj ili zavoj za pakiranje rane
Nastavne metode	Demonstracija, igra uloga	
Nastavna sredstva	Rukavice, taktička povjeska, umjetna krv, umjetne rane, hemostatski zavoj, kompresa, modularni zavoj, škare, simulator pakiranja rane	

CJELINA 2	OSNOVE TAKTIČKE MEDICINE	
Tema 3	Disanje	
Ishodi učenja	Po završetku ove teme, polaznici će moći:	
	IU1:	Primijeniti namjensku prsnu brtvu (sa ili bez ventila) ili improviziranu oblogu
	IU2:	Pridržavati se osnovnih načela rane prevencije hipotermije – demonstrirati pravilnu primjenu astrofolije
Nastavne metode	Demonstracija, igra uloga	
Nastavna sredstva	Prsna brtva, prsna zakrpa, rukavice, astrofolija	

CJELINA 2	OSNOVE TAKTIČKE MEDICINE	
Tema 4	MARCH-E protokol	
Ishodi učenja	Po završetku ove teme, polaznici će moći:	
	IU1:	Prepoznati važnost MARCH-E protokola
	IU2:	Ispravno slijediti algoritam protokola MARCH-E u hitnim slučajevima i u situaciji CUF-a
	IU3:	Demonstrirati brzu evakuaciju iz prijeteće zone
	IU4:	Demonstrirati pravilno postavljanje osobe u položaj za oporavak
Nastavne metode	Demonstracija, igra uloga	
Nastavna sredstva	Rukavice, nazofaringealna cijev, simulator nasofaringealne cijevi, lubrikant, nosila	

CJELINA 3	UPORABA SREDSTAVA PRISILE I OSNOVE TAKTIČKE MEDICINE	
Scenarij 1	Vježba za vrednovanje 1	
Metoda vrednovanja	Simulacija – Slučaj nasilja u obitelji	
Resursi	Službeni opasač sa standardnom policijskom opremom – sredstvo za vezivanje, palica, raspršivač s nadražujućom tvari, svjetiljka, FX pištolj i municija; IFAK, lažna krv, gumeni nož Jedna ženska osoba i dvije muške kao glumci Simulacijski prostor ili drugi odgovarajući unutarnji prostor	

CJELINA 3	UPORABA SREDSTAVA PRISILE I OSNOVE TAKTIČKE MEDICINE	
Scenarij 2	Vježba za vrednovanje 2	

Metoda vrednovanja	Simulacija – Svladavanje naoružane osobe
Resursi	Službeni opasač sa standardnom policijskom opremom – sredstvo za vezivanje, palica, raspršivač s nadražujućom tvari, svjetiljka, FX pištolj i municija; IFAK, lažna krv, gumeni nož Jedna muška osoba kao glumac Simulacijski prostor ili drugi odgovarajući unutarnji prostor

CJELINA 3	UPORABA SREDSTAVA PRISILE I OSNOVE TAKTIČKE MEDICINE
Scenarij 3	Vježba za vrednovanje 3
Metoda vrednovanja	Simulacija – Slučaj prekršaja
Resursi	Službeni opasač sa standardnom policijskom opremom – sredstvo za vezivanje, palica, raspršivač s nadražujućom tvari, svjetiljka, FX pištolj i municija; IFAK, lažna krv, gumeni nož Dvije muške osobe kao glumci

Pripreme za nastavu

OBUKA O UPORABI SREDSTAVA PRISILE I OSNOVAMA TAKTIČKE MEDICINE za policijske službenike koji prvi dolaze na mjesto događaja

O pripremama za nastavu

Sljedeće stranice posvećene su nastavnim pripremama za provedbu pojedinih tema obuke.

U prvom dijelu, pripreme uključuju ishode učenja za pojedinu temu, sadržaj koji će se unutar teme obraditi te najprikladnije metode poučavanja. Nadalje, opisuju odgovarajuće okruženje i objekte za obuku te donose popis potrebne opreme.

Drugi dio nastavnih priprema obuhvaća artikulaciju nastavnog sata – detaljan opis tijekom učenja, od uvoda preko glavnog dijela do završnog sažetka. Sadrži slijed nastavnih aktivnosti, očekivane aktivnosti polaznika, kao i savjete i važne napomene za instruktore. Pripreme koje slijede zamišljene su kao prijedlog i polazišna točka za planiranje pojedinih tema – i jedan su od mnogih mogućih načina za postizanje ishoda učenja. Međutim, ako instruktor procijeni da je ovaj način prikladan za nju/njega, svaka od navedenih nastavnih priprema bit će dovoljna i vrlo korisna u provođenju nastave. Stoga, iskoristite ove nastavne pripreme u onoj mjeri u kojoj smatrate da je prikladno. Sve su testirane i pokazale su se uspješnima tijekom četiri pilot-obuke u sklopu Erasmus+ FIRST-TAC projekta.

Među nastavnim pripremama pronaći ćete i detaljne pripreme za provedbu tri simulacijske vježbe. One uključuju opis situacije, očekivane aktivnosti polaznika i rubrike za ocjenjivanje koje će vam pomoći u procjeni kvalitete izvedbe. Budući da nastavni plan i program ne predviđa završni ispit, rubrike za ocjenjivanje zamišljene su kao alat koji omogućuje objektivniju i precizniju povratnu informaciju polaznicima.

Kao što je ranije rečeno, ove materijale svaki instruktor može koristiti u onoj mjeri u kojoj smatra prikladnim. Međutim, ako se tko odluči izmijeniti neke ili sve njih, bilo bi dobro da uzme u obzir sljedeće ključne aspekte razvoja i provedbe nastavne pripreme.

Svaka nastavna jedinica u osnovi ima istu strukturu:

- Počinje s uvodom u temu. Ovdje se objašnjavaju ciljevi i važnost teme te se daje prostora prethodno stečenom znanju. Svrha je motivirati polaznike i omogućiti instruktoru da procijeni je li potrebno prilagoditi pripremu znanju i vještinama polaznika.
- Nakon uvoda slijedi konkretna aktivnost/učenje. Ova faza uključuje vođeni proces učenja i poučavanja kako bi se konsolidirale nove vještine i ideje.
- Završni dio lekcije odnosi se na sažimanje i ocjenu kvalitete učenja te postizanja ishoda učenja.

Postoji mnogo modela koji konkretiziraju ovu osnovnu strukturu, poput modela Triple A (*activate* = aktivirati, *acquire* = usvojiti, *apply* = primijeniti) ili BOPPPS modela (*bridge-in* = prijelaz, *objectives* = ciljevi, *pre-assessment* = prethodna procjena znanja i vještina, *participatory learning* = participativno učenje, *post-assessment* = naknadna procjena, sažetak). Preporučujemo da ih istražite i pronađete onaj koji vam najviše odgovara. No svakako imajte na umu da bez motiviranog polaznika nema učenja, a bez alata za procjenu nema načina da budemo sigurni da su ishodi učenja postignuti.

Pri planiranju nastave razmislite o sljedećem:

- ✓ Što želim da polaznici usvoje iz lekcije? Koji su ishodi učenja?
- ✓ Koje su najbolje aktivnosti učenja koje će omogućiti polaznicima da postignu ove ishode učenja?
- ✓ Imam li sve što mi je potrebno za provedbu planiranih aktivnosti učenja?
- ✓ Kako ću motivirati polaznike da aktivno sudjeluju?
- ✓ Kako ću ocijeniti jesu li polaznici postigli ishode učenja?

Pripreme za nastavu

UPORABA SREDSTAVA PRISILE	
TEMA 1.1.	
Postupanje s osobom koja surađuje	
Ishodi učenja	IU1: Demonstrirati ispravno pozicioniranje u cilju održavanja sigurnosti IU2: Koristiti pravilne naredbe prilikom postupanja s osobom/ama koja surađuje IU3: Demonstrirati odgovarajuće tehnike kontroliranja/praćenja prilikom postupanja s osobom/ama koja surađuje
Sadržaj učenja	1. Upravljanje udaljenostima/pozicioniranje; 2. Učinkovita komunikacija s kooperativnom osobom/ama; 3. Tehnike kontroliranja/praćenja
Metode, strategije i oblici učenja	Objašnjavanje, demonstracija, praktične vježbe, individualno učenje, grupno učenje, igranje uloga, problemsko učenje
Mjesto održavanja obuke	Sportska dvorana s tatamijem, taktički poligon ili druga mjesta za vježbanje
Oprema za obuku	Službeni opasač sa standardnom opremom (sredstvo za vezivanje, palica, raspršivač s nadražujućom tvari, pištolj, svjetiljka), policijske radio veze, FX s okvirima i simulacijskim streljivom, službena odora prikladna za obuku, odjeća za statiste, vježbovni noževi, vježbovni pištolji, imitacije droga, zabranjeni predmeti itd.
Broj polaznika	24
Trajanje	2 nastavna sata

ARTIKULACIJA NASTAVNOG SATI			
Vrijeme	Sadržaj rada	Aktivnosti polaznika	Napomene
Uvodni dio			
15 min.	1. Prijava polaznika 2. Sigurnosna provjera opreme za obuku 3. Presentacija ciljeva, ključnih točaka obuke i tijeka aktivnosti 4. Zagrijavanje, pripremne vježbe	Polaznici se prijavljuju, slijede upute instruktora i slušaju sigurnosne upute. Izvode vježbe.	Važno: Osigurati da polaznici nemaju pravo oružje i streljivo te raspršivač s nadražujućom tvari.
Središnji dio			
25 min.	1.Upravljanje distancom/pozicioniranje 1.1. Jedan instruktor objašnjava i demonstrira odgovarajuće pozicije pripravnosti policijskog službenika koje se koriste tijekom situacija uhićenja, objašnjava karakteristike i razlike (ravnoteža nogu, trup, pozicija tijela i glave, težište tijela, mobilnost, brzina itd.). <i>1.1.1. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Svi polaznici stoje ispred zida. Nakon naredbe instruktora: „Pripremi“, polaznici moraju zauzeti ispravan razmak i stajati u poziciji pripravnosti (bez ikakvih posebnih mjera); nakon naredbe: „Opusti“, polaznici stoje ispred zida.</i> <i>1.1.2. Izvedba praktične vježbe:</i>	Razumijevanje i primjena/upotreba Svaki polaznik izvodi vježbe 5-8 puta.	Pogreške se prate i ispravljaju. Provodi se brza analiza i rasprava. Složenost vježbi i situacija odabire se prema razini vještina policijskih službenika.

<i>Svi polaznici stoje u dva reda, nakon naredbe instruktora: „Naprijed“, „Lijevo“, „Desno“, „Natrag“, polaznici moraju napraviti jedan korak i zauzeti željenu poziciju.</i> <i>1.1.3. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Svi polaznici stoje u dva reda, nakon naredbe: „Opasnost naprijed“, „Okreni lijevo“, „Okreni desno“, „Opasnost s leđa“, polaznici moraju napraviti jedan korak i zauzeti željenu poziciju.</i> <i>1.1.4. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Dva reda polaznika koji stoje jedan nasuprot drugom – oni u jednom redu glume osobe koje surađuju, oni u drugom redu glume policijske službenike. Policijski službenici opušteno stoje na udaljenosti od 5 koraka. Nakon signala, policijski službenici prilaze kooperativnim osobama i trebaju zauzeti ispravnu poziciju.</i> <i>1.1.5. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Dva reda, policijski službenici opušteno stoje leđima okrenuti prema osobama koje surađuju na udaljenosti od 5 koraka. Instruktor daje naredbu kooperativnim osobama da zauzmu željenu poziciju (lijevo, desno itd.). Nakon signala, policijski službenici prilaze kooperativnim osobama i trebaju zauzeti ispravnu poziciju.</i> <i>Instruktor identificira i ispravlja pogreške.</i> <i>1.2. Instruktor objašnjava polaznicima kako podijeliti taktičke uloge (koji je policijski službenik vođa ophodnje, a koji ga pokriva) i kako se pozicionirati u odnosu na počinitelja (držanje pozicije takozvanog sigurnosnog trokuta, obratiti pozornost – mogu postojati različite varijacije trokuta).</i> <i>1.2.1. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Rad u troje (osoba koja surađuje i dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze osobi i zauzimaju ispravnu poziciju, održavajući sigurnosni trokut. Ako osoba promijeni poziciju, policijski službenici moraju održavati sigurnosni trokut s prednje strane i s desne strane.</i> <i>1.2.2. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Dva reda, policijski službenici opušteno stoje leđima okrenuti prema osobi na udaljenosti od 5 koraka. Instruktor daje naredbu osobi da zauzme željenu poziciju (lijevo, desno itd.). Nakon signala, policijski službenici prilaze osobi i trebaju zauzeti ispravnu poziciju te održavati sigurnosni trokut s desne strane i s prednje strane.</i>		
---	--	--

	1.2.3. Izvedba praktične vježbe: Dva reda, policijski službenici opušteno stoje ispred osobe koja surađuje na udaljenosti od 5 koraka. Nakon signala, policijski službenici prilaze kooperativnoj osobi i zauzimaju ispravnu poziciju, održavajući siguran trokut. Nakon druge naredbe instruktora, osoba se okreće prema službeniku čija je taktička uloga očuvanje sigurnosti. Policijski službenici moraju održavati sigurnosni trokut. Instruktor uočava i ispravlja pogreške.		
20 min.	2. Učinkovita komunikacija s kooperativnim osobama. 2.1. Instruktor objašnjava specifičnosti komunikacije s pojedincima. Naglašava važnost pozdravljanja, predstavljanja i objašnjenja razloga i svrhe obraćanja. Objašnjava se pravilna komunikacija (etika, samopouzdanje, razvoj vještina neagresivnog ponašanja). Navode se najčešće komunikacijske fraze, kao i neverbalni jezik gesti: priđite, izvadite ruke iz džepova, stanite na ovo mjesto, pokažite dlanove, polako pokažite svoje dokumente, okrenite se itd. Izvedba praktične vježbe: Rad u troje (osoba koja surađuje i dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze osobi. Razlog – osoba pokazuje sumnjivo ponašanje. Policijski službenici trebaju zauzeti ispravnu poziciju, održavajući sigurnosni trokut, i započeti komunikaciju s osobom. Ako osoba promijeni poziciju, policijski službenici moraju održavati sigurnosni trokut. Ako osoba pokaže da ne razumije, policijski službenici moraju koristiti neverbalni jezik. Instruktor uočava i ispravlja pogreške.	Razumijevanje i primjena/upotreba Svaki polaznik izvodi vježbe 5-8 puta. Uloge policijskih službenika i kooperativnih osoba se mijenjaju.	Pogreške se prate i ispravljaju. Provođi se brza analiza i rasprava. Složenost vježbi i situacija odabire se prema razini vještina policijskih službenika.
20 min.	3. Tehnike kontrole/praćenja 3.1. Instruktor objašnjava kako zatražiti osobne isprave, kako ih uzeti, kako se ponašati kada padnu na tlo, kako provjeriti osobni identitet. Demonstriraju se postupci vođe i člana ophodnje prilikom provjere isprava i bilježenja osobnih podataka ili provjere kroz bazu podataka, uz kontrolu okoline, kao i postupci službenika kada se traži pokazivanje službenih isprava. Izvedba praktične vježbe: Rad u troje (osoba koja surađuje i dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze osobi. Razlog – osoba se	Razumijevanje i primjena/upotreba Svaki polaznik izvodi vježbe 5-8 puta. Uloge policijskog službenika i statista se mijenjaju.	Pogreške se prate i ispravljaju. Provođi se brza analiza i rasprava. Složenost vježbi i model situacija odabire se prema razini vještina policijskih službenika.

	<i>sumnjivo ponaša. Policijski službenici trebaju zauzeti ispravnu poziciju, održavati sigurnosni trokut, započeti komunikaciju s kooperativnom osobom i zatražiti osobne dokumente. Nakon toga, policijski službenici moraju provjeriti informacije koristeći službenu radio vezu ili bazu podataka na mjestu događaja.</i> 3.2. Instruktor objašnjava kako ispravno pratiti osobu pješice, kako se službenici trebaju pozicionirati, koje opcije postoje za kontrolu osobe (vizualna kontrola, pokazivanje smjera uz dodirivanje osobe, kontrola ruku itd.). <i>Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Rad u troje (kooperativna osoba i dva policijska službenika).</i> <i>Nakon signala, policijski službenici trebaju ispravno pratiti osobu.</i> 3.3. Instruktor traži od polaznika da pokažu elemente tehnika prikazane prije.	Polaznici demonstriraju taktičke elemente naučene ranije.	
Završni dio			
10 min.	1. Provjera sigurnosti vježbovnog oružja i ostale opreme 2. Polaznici postavljaju pitanja 3. Raspravljaju se rezultati obuke; najveća pažnja posvećuje se najboljim rezultatima i najčešćim pogreškama općenito 4. Usporedba razlika i sličnosti u različitim zemljama, analiza i sažetak 5. Uređuje se prostor za vježbu i korištena oprema	Polaznici slušaju, analiziraju i postavljaju pitanja.	Paziti na sigurnost vježbovnog oružja i ostale opreme te urediti prostor za obuku.

UPORABA SREDSTAVA PRISILE TEMA 1.2. Rukovanje službenim opasačem	
Ishodi učenja	IU1: Demonstrirati pravilno pozicioniranje opreme na službenom opasaču IU2: Rukovati različitim vrstama opreme ovisno o razini prijetnje, u skladu s načelima uporabe sredstava prisile
Sadržaj učenja	1. Pozicioniranje opreme na službenom opasaču; 2. Odabir i priprema za uporabu odgovarajuće opreme; 3. Osnovni pokreti i rukovanje različitom opremom sa službenog opasača.
Metode, strategije i oblici učenja	demonstracija, praktične vježbe, individualno učenje, grupno učenje, učenje u paru, igra uloga, problemsko učenje
Mjesto održavanja obuke	sportska dvorana s tatamijem, taktički poligon ili druga mjesta za vježbanje
Oprema za obuku	Službeni opasač sa standardnom opremom (sredstva za vezivanje, palica, vježbovni raspršivač s nadražujućom tvari, FX ili Airsoft pištolj s okvirima, svjetiljka), radio veza, UTM, službena radna odora, vježbovni noževi, vježbovni pištolji
Broj polaznika	24
Trajanje	2 školska sata

ARTIKULACIJA NASTAVNOG SATA			
Vrijeme	Sadržaj rada	Aktivnosti polaznika	Napomene
Uvodni dio			
10 min.	1. Sigurnosna provjera opreme za obuku 2. Presentacija ciljeva, točke obuke i tijeka aktivnosti 3. Zagrijavanje, pripremne vježbe	Polaznici se prijavljuju, slijede upute instruktora i slušaju sigurnosne upute. Izvode vježbe.	Važno: Osigurajte da polaznici nemaju pravo oružje, streljivo i raspršivač s nadražujućom tvari.
Središnji dio			
20 min.	1. Pozicioniranje opreme na službenom opasaču 1.1. Instruktor demonstrira pravilno postavljanje opreme na službeni opasač, sigurne padove na desnu ili lijevu stranu, na leđa ili na prednji dio tijela te objašnjava potrebu takvog rasporeda opreme na službenom opasaču. <i>1.1.1. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Nakon signala, svi polaznici stavljaju ruke na određenu opremu na opasaču ili na pištolj.</i> <i>1.1.2. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Nakon signala, svi polaznici trče 5–10 metara naprijed i natrag, a zatim</i>	Polaznici pripremaju svoje opasače. Razumijevanje i primjena/uporaba Svaki polaznik izvodi vježbe 7–10 puta. Polaznici postavljaju pitanja.	Pogreške se prate i ispravljaju. Provođi se brza analiza i rasprava. Složenost vježbi i model situacija odabire se prema razini vještina policijskih službenika.

	stavljaju ruke na određenu opremu na opasaču ili na pištolj. 1.1.3. Izvedba praktične vježbe: Nakon signala, svi polaznici se okrenu oko svoje osi 5 puta te stavljaju ruke na određenu opremu na opasaču ili na pištolj. 1.1.4. Izvedba praktične vježbe: Nakon signala, svi polaznici izvedu sigurne padove – na desnu ili lijevu stranu, na leđa ili na prednji dio tijela. Nakon ustajanja, stavljaju ruke na određenu opremu na opasaču ili na pištolj. Instruktor identificira i ispravlja pogreške.		
25 min.	2. Odabir i priprema za uporabu odgovarajuće opreme 2.1. Instruktor objašnjava i demonstrira pripremne radnje za upotrebu opreme na opasaču – sredstva za vezivanje, palica, raspršivač, pištolj. 2.1.1. Izvedba praktične vježbe: Nakon signala, svi polaznici vade sredstva za vezivanje i pripremaju ih za uporabu (pronalaze opremu na opasaču, nadziru okolinu, vade sredstva za vezivanje u statičnom položaju). 2.1.2. Izvedba praktične vježbe: Nakon signala, svi polaznici vade palicu i pripremaju je za uporabu (pronalaze opremu na opasaču, nadziru okolinu, vade palicu u statičnom položaju). 2.1.3. Izvedba praktične vježbe: Nakon signala, svi polaznici vade raspršivač i pripremaju ga za uporabu (pronalaze opremu na opasaču, nadziru okolinu, vade raspršivač u statičnom položaju). 2.1.4. Izvedba praktične vježbe: Nakon signala, svi polaznici vade pištolj i pripremaju ga za uporabu (pronalaze opremu na opasaču, nadziru okolinu, vade pištolj u statičnom položaju). 2.1.5. Izvedba praktične vježbe: Nakon signala, svi polaznici vade određenu opremu s opasača ili pištolj,	Svaki polaznik izvodi vježbe 12–15 puta.	

	<i>a nakon dodatnog signala zamjenjuju opremu s opasača ili pištolj nekom drugom opremom s opasača.</i>		
25 min.	3. Osnovni pokreti i rukovanje različitom opremom s opasača 3.1. Instruktor demonstrira kako se sigurno kretati ulijevo, udesno ili unatrag kako bi se izbjegao napad te pripremila odgovarajuća oprema s opasača ili pištolj. 3.1.1. Izvedba praktične vježbe: Dva reda, policijski službenici opuštено stoje ispred osoba, na udaljenosti od 5 koraka. Nakon signala, osobe prilaze policijskim službenicima i pokušavaju im se približiti. Policijski službenici moraju izbjeći napad, zauzeti ispravnu poziciju i pripremiti se za uporabu opreme s opasača ili pištolja. 3.1.2. Izvedba praktične vježbe: Dva reda, policijski službenici opuštено stoje ispred osoba, na udaljenosti od 5 koraka. Nakon signala, osobe prilaze policijskim službenicima i pokušavaju im se približiti. Policijski službenici radi izbjegavanja napada moraju stvoriti sigurnu udaljenost i pripremiti se za uporabu opreme s opasača ili pištolja, ovisno o situaciji. 3.1.3. Instruktor traži od polaznika da demonstriraju elemente tehnika prikazane ranije.	Razumijevanje i primjena/uporaba Svaki polaznik izvodi vježbe 5 puta. Uloge policijskog službenika i osobe se mijenjaju. Svaki polaznik izvodi vježbe 5 puta. Mora odlučiti koji je razmak siguran.	Pogreške se prate i ispravljaju. Provodi se kratka analiza i rasprava. Osobito se prati sposobnost brzog prepoznavanja prijetnje i situacijska svjesnost (davanje naredbi, upozoravanje kolege o prijetnji i drugim osobama).
Završni dio			
10 min.	1. Provjera sigurnosti vježbovnog oružja i ostale opreme 2. Polaznici postavljaju pitanja 3. Raspravljaju se rezultati obuke; najveća se pozornost pridaje najboljim rezultatima i najčešćim pogreškama općenito 4. Usporedba razlika i sličnosti u različitim zemljama, analiza i sažetak 5. Posprema se prostor za vježbu i korištena oprema	Polaznici slušaju, analiziraju i postavljaju pitanja.	Paziti na sigurnost vježbovnog oružja i ostale opreme te urediti prostor za obuku.

UPORABA SREDSTAVA PRISILE TEMA 1.3. Uporaba sredstava za vezivanje	
Ishodi učenja	IU1: Primijeniti sredstva za vezivanje kada je osoba u stojećem položaju IU2: Primijeniti sredstva za vezivanje kada je osoba u ležećem položaju
Sadržaj učenja	1. Uporaba sredstava za vezivanje u stojećem položaju (uz korištenje okomitih oslonaca i bez njih); 2. Uporaba sredstava za vezivanje u ležećem položaju
Metode, strategije i oblici učenja	objašnjenje, demonstracija, praktične vježbe, individualno učenje, grupno učenje, igranje uloga, problemsko učenje
Mjesto održavanja obuke	Sportska dvorana s tatamijem, taktički poligon ili druga mjesta prikladna za vježbanje
Oprema za obuku	Službeni opasač sa standardnom opremom (sredstav za vezivanje, palica, vježbovni raspršivač s nadražujućom tvari, FX ili Airsoft pištolj s okvirima, svjetiljka), radio veza, UTM , službena radna odora, vježbovni noževi, vježbovni pištolji
Broj polaznika	24
Trajanje	1 sat

ARTIKULACIJA NASTAVNOG SATA			
Vrijeme	Sadržaj rada	Aktivnosti polaznika	Napomene
Uvodni dio			
10 min.	1. Sigurnosna provjera opreme za obuku 2. Presentacija ciljeva, točke obuke i tijeka aktivnosti 3. Zagrijavanje, pripremne vježbe	Polaznici se prijavljuju, slijede upute instruktora i slušaju sigurnosne upute. Izvode vježbe.	Važno: Osigurajte da polaznici nemaju pravo oružje i streljivo te raspršivač s nadražujućom tvari.
Središnji dio			
15 min.	1. Uporaba sredstava za vezivanje u stojećem položaju (uz korištenje vertikalnih prepreka i bez njih) 1.1. Instruktor objašnjava i demonstrira pravilne tehnike uporabe sredstava za vezivanje u stojećem položaju, uz oslonac ili bez njega, kada osoba drži ruke na glavi, raširene bočno ili iza leđa. <i>1.1.1. Izvedba praktične vježbe: Polaznici su u dva reda, okrenuti jedni prema drugima – u jednom su osobe prema kojima se postupa, u drugom policijski službenici. Policijski službenici opušteno stoje na udaljenosti od 5 koraka. Nakon signala, policijski službenici prilaze</i>	Razumijevanje i primjena/uporaba Svaki polaznik izvodi vježbe 2–3 puta. Uloge policijskog službenika i osobe prema kojoj se postupa mijenjaju se.	Instruktor mora obratiti pozornost na sljedeće: kako se osoba priprema za zadržavanje, kako se sredstva za vezivanje pripremaju te kako policijski službenik preuzima kontrolu i stavlja sredstva za vezivanje.

	osobama i trebaju im staviti sredstva za vezivanje bez oslonca. 1.1.2. Izvedba praktične vježbe: Polaznici su u dva reda, okrenuti jedni prema drugima – u jednom su osobe prema kojima se postupa, u drugom policijski službenici. Policijski službenici opušteno stoje na udaljenosti od 5 koraka. Nakon signala, policijski službenici prilaze osobama i trebaju im staviti sredstva za vezivanje uz korištenje oslonca.		
15 min.	2. Uporaba sredstava za vezivanje u ležećem položaju 2.1. Instruktor objašnjava i demonstrira pravilne tehnike uporabe sredstava za vezivanje kada se osoba nalazi u ležećem položaju. 2.1.1. Izvedba praktične vježbe: Polaznici su u dva reda, okrenuti jedni prema drugima – u jednom redu leže osobe prema kojima se postupa, a u drugom stoje policijski službenici. Policijski službenici opušteno stoje na udaljenosti od 5 koraka. Nakon signala, policijski službenici prilaze osobama koje leže i trebaju im staviti sredstva za vezivanje.	Razumijevanje i primjena/uporaba Svaki polaznik izvodi vježbe 2–3 puta. Uloge policijskog službenika i osobe prema kojoj se postupa mijenjaju se.	Instruktor mora obratiti pozornost na sljedeće: kako se osoba priprema za zadržavanje, kako se sredstva za vezivanje pripremaju te kako policijski službenik preuzima kontrolu i stavlja sredstva za vezivanje.
Završni dio			
5 min.	1. Provjera sigurnosti vježbovnog oružja i ostale opreme 2. Polaznici postavljaju pitanja 3. Raspravljaju se rezultati obuke; najveća se pozornost pridaje najboljim rezultatima i najčešćim pogreškama općenito 4. Usporedba razlika i sličnosti u različitim zemljama, analiza i sažetak 5. Posprema se prostor za vježbu i korištena oprema	Polaznici slušaju, analiziraju i postavljaju pitanja.	Paziti na sigurnost vježbovnog oružja i ostale opreme te pospremiti prostor za obuku.

UPORABA SREDSTAVA PRISILE	
TEMA 1.4.	
Pregled osobe	
Ishodi učenja	IU1: Prepoznati vrste pregleda osobe IU2: Primijeniti tehniku pregleda osobe u različitim položajima, individualno i u timu
Sadržaj učenja	1. Pregled osobe u stojećem položaju; 2. Pregled osobe u ležećem položaju
Metode, strategije i oblici učenja	objašnjenje, demonstracija, praktične vježbe, individualno učenje, grupno učenje, igranje uloga, problemsko učenje
Mjesto održavanja obuke	Sportska dvorana s tatamijem, taktički poligon ili druga mjesta prikladna za vježbanje
Oprema za obuku	Službeni opasač sa standardnom opremom (sredstva za vezivanje, palica, vježbovni raspršivač s nadražujućom tvari, FX ili Airsoft pištolj s okvirima, svjetiljka), radio veza, UTM, službena radna odora, vježbovni noževi, vježbovni pištolji
Broj polaznika	24
Trajanje	1 sat

ARTIKULACIJA NASTAVNOG SATA			
Vrijeme	Sadržaj rada	Aktivnosti polaznika	Napomene
Uvodni dio			
5 min.	1. Sigurnosna provjera opreme za obuku 2. Presentacija ciljeva, točke obuke i tijeka aktivnosti 3. Zagrijavanje, pripremne vježbe	Polaznici se prijavljuju, slijede upute instruktora i slušaju sigurnosne upute. Izvode vježbe.	Važno: Osigurajte da polaznici nemaju pravo oružje i streljivo te raspršivač s nadražujućom tvari.
Središnji dio			
25 min.	1. Pregled osobe u stojećem položaju (vrhovima prstiju) 1.1. Instruktor objašnjava i demonstrira pravilne tehnike pregleda osobe vrhovima prstiju u stojećem položaju, uz barijeru ili bez nje, kada osoba nema stavljena sredstva za vezivanje i drži ruke iza glave ili raširene. <i>1.1.1. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Polaznici su raspoređeni u dva reda, okrenuti jedni prema drugima – u jednom su redu osobe prema kojima se postupa, u drugom policijski službenici. Policijski službenici opušteno stoje na udaljenosti od 3 koraka. Nakon signala, policijski službenici prilaze osobama i trebaju provesti pregled bez prepreke, dok</i>	Razumijevanje i primjena/uporaba Svaki polaznik izvodi vježbe 2 puta. Uloge policijskog službenika i osobe prema kojoj se postupa mijenjaju se.	Instruktor mora obratiti pozornost na sljedeće: kako se osoba priprema za pregled te kontroliraju li je policijski službenici u svakom trenutku.

	<i>osobe nemaju stavljena sredstva za vezivanje i drže ruke iza glave.</i> <i>1.1.2. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Polaznici su raspoređeni u dva reda, okrenuti jedni prema drugima – u jednom su redu osobe prema kojima se postupa, u drugom policijski službenici. Policijski službenici opušteno stoje na udaljenosti od 3 koraka. Nakon signala, policijski službenici prilaze osobama i trebaju provesti pregled bez vertikalne prepreke, dok osobe nemaju stavljena sredstva za vezivanje i drže ruke raširene.</i> <i>1.1.3. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Polaznici su raspoređeni u dva reda, okrenuti jedni prema drugima – u jednom su redu osobe prema kojima se postupa, u drugom policijski službenici. Policijski službenici opušteno stoje na udaljenosti od 3 koraka. Nakon signala, policijski službenici prilaze osobama i trebaju provesti pregled uz vertikalnu prepreku, dok osobe nemaju stavljena sredstva za vezivanje i drže ruke iza glave.</i> <i>1.1.4. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Polaznici su raspoređeni u dva reda, okrenuti jedni prema drugima – u jednom su redu osobe prema kojima se postupa, u drugom policijski službenici. Policijski službenici opušteno stoje na udaljenosti od 3 koraka. Nakon signala, policijski službenici prilaze osobama i trebaju provesti pregled uz vertikalnu prepreku, dok osobe nemaju stavljena sredstva za vezivanje i drže ruke raširene.</i> <i>1.2. Instruktor objašnjava i demonstrira pravilne tehnike pregleda osobe u stojećem položaju, uz barijeru ili bez nje, kada osoba ima stavljena sredstva za vezivanje.</i> <i>1.2.1. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Polaznici su raspoređeni u dva reda, okrenuti jedni prema drugima – u jednom su redu osobe prema kojima se postupa, u drugom policijski</i>		
--	--	--	--

	službenici. Policijski službenici opušteno stoje na udaljenosti od 3 koraka. Nakon signala, policijski službenici prilaze osobama, stavljaju sredstva za vezivanje i trebaju provesti pregled bez vertikalne prepreke. 1.2.2. Izvedba praktične vježbe: Polaznici su raspoređeni u dva reda, okrenuti jedni prema drugima – u jednom su redu osobe prema kojima se postupa, u drugom policijski službenici. Policijski službenici opušteno stoje na udaljenosti od 3 koraka. Nakon signala, policijski službenici prilaze osobama, stavljaju sredstva za vezivanje i trebaju provesti pregled uz vertikalnu prepreku.		
10 min.	2. Pregled osobe u ležećem položaju 2.1. Instruktor objašnjava i demonstrira pravilne tehnike pregleda osobe koja je u ležećem položaju. 2.1.1. Izvedba praktične vježbe: Polaznici su u dva reda, okrenuti jedni prema drugima – u jednom redu leže osobe prema kojima se postupa, u drugom stoje policijski službenici. Policijski službenici opušteno stoje na udaljenosti od 3 koraka. Nakon signala, policijski službenici prilaze osobama koje leže, stavljaju sredstva za vezivanje i provode pregled.	Razumijevanje i primjena/uporaba Svaki polaznik izvodi vježbe 2 puta. Uloge policijskog službenika i osobe prema kojoj se postupa mijenjaju se.	Instruktor mora obratiti pozornost na sljedeće: kako se osoba priprema za pregled te kontroliraju li je policijski službenici u svakom trenutku.
Završni dio			
5 min.	1. Provjera sigurnosti vježbovnog oružja i ostale opreme 2. Polaznici postavljaju pitanja 3. Raspravljaju se rezultati obuke; najveća se pozornost pridaje najboljim rezultatima i najčešćim pogreškama općenito 4. Usporedba razlika i sličnosti u različitim zemljama, analiza i sažetak 5. Posprema se prostor za vježbu i korištena oprema	Polaznici slušaju, analiziraju i postavljaju pitanja.	Paziti na sigurnost vježbovnog oružja i ostale opreme te urediti prostor za obuku.

UPORABA SREDSTAVA PRISILE TEMA 1.5. Postupanje s osobom koja ne surađuje te smanjuje razmak i ugrožava sigurnosnu zonu policijskih službenika	
Ishodi učenja	IU1: Demonstrirati ispravno pozicioniranje kako bi se održala sigurnost IU2: Upotrijebiti ispravan zahtjev/naredbu u postupanju s nesuradljivim osobama IU3: Demonstrirati odgovarajuću poziciju taktičke prednosti, tehnike obrane i kontrole prilikom postupanja s nesuradljivom osobom ili osobama
Sadržaj učenja	1. Specifičnosti komunikacije i zadržavanja osobe koja ne slijedi naredbe te smanjuje razmak i ugrožava sigurnosnu zonu policijskih službenika
Metode, strategije i oblici učenja	objašnjenje, demonstracija, praktične vježbe, individualno učenje, grupno učenje, igranje uloga, problemsko učenje
Mjesto održavanja obuke	Sportska dvorana s tatamijem, taktički poligon ili druga mjesta prikladna za vježbanje
Oprema za obuku	Službeni opasač sa standardnom opremom (sredstva za vezivanje, palica, vježbovni raspršivač s nadražujućom tvari, FX ili Airsoft pištolj s okvirima, svjetiljka), radio veza, UTM , službena radna odora, vježbovni noževi, vježbovni pištolji
Broj polaznika	24
Trajanje	1 sat

ARTIKULACIJA NASTAVNOG SATA			
Vrijeme	Sadržaj rada	Aktivnosti polaznika	Napomene
Uvodni dio			
10 min.	1. Sigurnosna provjera opreme za obuku 2. Presentacija ciljeva, točke obuke i tijeka aktivnosti 3. Zagrijavanje, pripremne vježbe	Polaznici se prijavljuju, slijede upute instruktora i slušaju sigurnosne upute. Izvode vježbe.	Važno: Osigurajte da polaznici nemaju pravo oružje i streljivo te raspršivač s nadražujućom tvari.
Središnji dio			
25 min.	1. Specifičnosti komunikacije i zadržavanja osobe koja ne slijedi naredbe te smanjuje razmak i ugrožava sigurnosnu zonu policijskih službenika 1.1. Instruktor objašnjava i demonstrira kako postupati u situacijama kada osoba ne poštuje naredbe i narušava sigurnu udaljenost. <i>1.1.1. Izvedba praktične vježbe: Svi polaznici stoje u dva reda – u jednom su osobe prema kojima se postupa, u drugom policijski službenici. Rade u parovima. Nakon signala, osoba</i>	Razumijevanje i primjena/uporaba Svaki polaznik izvodi vježbe 5 puta. Uloge policijskog službenika i osobe prema kojoj se postupa mijenjaju se.	Pogreške se prate i ispravljaju. Provodi se kratka analiza i rasprava. Osobito se prati sposobnost brzog prepoznavanja prijetnje i situacijska svjesnost (davanje naredbi,

	prilazi policijskom službeniku. Policijski službenik traži od nje da se zaustavi, izdaje upozorenja i naredbe radi smirivanja situacije. Osoba posluša i vježba završava. 1.1.2. Izvedba praktične vježbe: Polaznici rade u trojkama (osoba prema kojoj se postupa i dva policijska službenika). Nakon signala, osoba prilazi policijskim službenicima. Policijski službenici traže da se zaustavi, izdaju upozorenja i naredbe radi smirivanja situacije. Osoba posluša i vježba završava. 1.1.3. Izvedba praktične vježbe: Polaznici rade u trojkama (osoba prema kojoj se postupa i dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze osobi. Razlog – ponaša se sumnjivo. Policijski službenici trebaju zauzeti ispravnu poziciju, održavati sigurnosni trokut i započeti komunikaciju s osobom, tražeći osobne dokumente. Nakon toga, policijski službenici moraju provjeriti informacije pomoću veze ili baza podataka. Osoba ne sluša upute i počinje se udaljavati. Policijski službenici izdaju upozorenja i naredbe. Nakon što osoba prihvati zahtjeve, vježba završava. Instruktor uočava i ispravlja pogreške.		obavješćavanje kolege o prijetnji i drugim osobama).
Završni dio			
10 min.	1. Provjera sigurnosti vježbovnog oružja i ostale opreme 2. Polaznici postavljaju pitanja 3. Raspravljaju se rezultati obuke; najveća se pozornost pridaje najboljim rezultatima i najčešćim pogreškama općenito 4. Usporedba razlika i sličnosti u različitim zemljama, analiza i sažetak 5. Posprema se prostor za vježbu i korištena oprema	Polaznici slušaju, analiziraju i postavljaju pitanja.	Paziti na sigurnost vježbovnog oružja i ostale opreme te urediti prostor za obuku.

UPORABA SREDSTAVA PRISILE TEMA 2.1. Uporaba sredstava prisile pri svladavanju pasivnog otpora tjelesnom snagom	
Ishodi učenja	IU1: Prepoznati vrste pasivnog otpora IU2: Primijeniti različite tehnike za svladavanje pasivnog otpora
Sadržaj učenja	1. Vrste pasivnog otpora; 2. Tehnike za svladavanje pasivnog otpora osobe koja stoji, sjedi ili leži
Metode, strategije i oblici učenja	objašnjenje, demonstracija, praktične vježbe, individualno učenje, grupno učenje, igranje uloga, problemsko učenje
Mjesto održavanja obuke	dvorana s tatamijem, taktički poligon ili druga mjesta za vježbanje
Oprema za obuku	Službeni opasač sa standardnom opremom (sredstva za vezivanje, palica, vježbovni raspršivač s nadražujućom tvari, FX ili Airsoft pištolj s okvirima, svjetiljka), radio veza, UTM , službena radna odora, vježbovni noževi, vježbovni pištolji, zabranjeni predmeti
Broj polaznika	24
Trajanje	2 sata

ARTIKULACIJA NASTAVNOG SATA			
Vrijeme	Sadržaj rada	Aktivnosti polaznika	Napomene
Uvodni dio			
15 min.	1. Sigurnosna provjera opreme za obuku 2. Presentacija ciljeva, točke obuke i tijeka aktivnosti 3. Zagrijavanje, pripremne vježbe	Polaznici se prijavljuju, slijede upute instruktora i slušaju sigurnosne upute. Izvode vježbe.	Važno: Osigurajte da polaznici nemaju pravo oružje i streljivo te raspršivač s nadražujućom tvari.
Središnji dio			
10 min.	1. Vrste pasivnog otpora Instruktor objašnjava vrste pasivnog otpora, prikazuje nekoliko praktičnih primjera te opisuje kako postupati u takvoj situaciji.	Polaznici slušaju i postavljaju pitanja.	
55 min.	2. Tehnike za svladavanje pasivnog otpora osobe u stojećem, sjedećem ili ležećem položaju – pojedinačno i u timu 2.1. Instruktor objašnjava i demonstrira kako postupati u situacijama kada osoba leži, sjedi ili stoji na ulici te ne prihvaća zahtjeve policijskih službenika, koja je komunikacija najučinkovitija s osobom koja odbija suradnju te kako	Razumijevanje i primjena/upotreba Svaki polaznik izvodi vježbe 5 puta. Uloge policijskog službenika i osobe se mijenjaju.	Pogreške se prate i ispravljaju. Provodi se kratka analiza i rasprava. Osobito se prati sposobnost brzog prepoznavanja prijetnje i situacijska

	upotrijebiti najblaži oblik tjelesne snage za kontrolu osobe. 2.1.1. Izvedba praktične vježbe: <i>Polaznici rade u trojkama (osoba prema kojoj se postupa i dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze osobi. Zauzimaju ispravan položaj, održavajući sigurnosni trokut, te komuniciraju s osobom koja stoji i ne prihvća zahtjeve. Policijski službenici moraju upotrijebiti najblaži oblik tjelesne snage za kontrolu osobe.</i> 2.1.2. Izvedba praktične vježbe: <i>Polaznici rade u trojkama (osoba prema kojoj se postupa i dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze osobi. Zauzimaju ispravan položaj, održavajući sigurnosni trokut, te komuniciraju s osobom koja sjedi i ne prihvća zahtjeve. Policijski službenici moraju upotrijebiti najblaži oblik tjelesne snage za kontrolu osobe.</i> 2.1.3. Izvedba praktične vježbe: <i>Polaznici rade u trojkama (osoba prema kojoj se postupa i dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze osobi. Zauzimaju ispravan položaj, održavajući sigurnosni trokut, te komuniciraju s osobom koja sjedi i ne prihvća zahtjeve policijskih službenika. Policijski službenici moraju upotrijebiti najblaži oblik tjelesne snage za kontrolu osobe. Nakon što podignu osobu, ona odbija hodati.</i> 2.1.4. Izvedba praktične vježbe: <i>Polaznici rade u trojkama (osoba prema kojoj se postupa i dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze osobi. Zauzimaju ispravan položaj, održavajući sigurnosni trokut, te komuniciraju s osobom koja leži i ne prihvća zahtjeve policijskih službenika. Policijski službenici moraju upotrijebiti najblaži oblik tjelesne snage za kontrolu osobe. Nakon što podignu osobu, ona više ne pruža otpor i kreće se sama.</i> 2.1.5. Izvedba praktične vježbe:	svjesnost (davanje naredbi, obavješćavanje kolege o prijetnji i drugim osobama).
--	--	---

	Polaznici rade u trojkama (osoba prema kojoj se postupa i dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze osobi. Zauzimaju ispravan položaj, održavajući sigurnosni trokut, te komuniciraju s osobom koja leži i ne postupa po naredbama policijskih službenika. Policijski službenici moraju upotrijebiti najblaži oblik tjelesne snage za kontrolu i podizanje osobe. Nakon što podignu osobu, ona ne želi hodati. 2.1.6. Izvedba praktične vježbe: Polaznici rade u skupini od šest osoba (četiri osobe prema kojima se postupa i dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze četirima osobama. Razlog – one prosvjeduju protiv sječe stabala, ležeći na cesti koja vodi prema stablima i time onemogućuju prolazak kamionima. Policijski službenici trebaju zauzeti ispravan položaj, održavati sigurnosni trokut te započeti komunikaciju s prosvjednicima, tražeći osobne dokumente. Nakon toga, policijski službenici moraju provjeriti podatke pomoću radioveze ili baze podataka. Osobe neće prihvatiti njihove zahtjeve i nastaviti će ležati na cesti. Policijski službenici trebaju primijeniti najblaži oblik tjelesne snage, podižući osobe i odnoseći ih na sigurno mjesto. Instruktor uočava i ispravlja pogreške.		
Završni dio			
10 min.	1. Provjera sigurnosti vježbovnog oružja i ostale opreme 2. Polaznici postavljaju pitanja 3. Raspravljaju se rezultati obuke; najveća se pozornost pridaje najboljim rezultatima i najčešćim pogreškama općenito 4. Usporedba razlika i sličnosti u različitim zemljama, analiza i sažetak 5. Posprema se prostor za vježbu i korištena oprema	Polaznici slušaju, analiziraju i postavljaju pitanja.	Paziti na sigurnost vježbovnog oružja i ostale opreme te urediti prostor za obuku.

UPORABA SREDSTAVA PRISILE TEMA 2.2. Uporaba sredstava prisile pri svladavanju aktivnog otpora	
Ishodi učenja	IU1: Prepoznati vrste aktivne razine otpora IU2: Primijeniti različite tehnike za svladavanje aktivne razine otpora
Sadržaj učenja	1. Vrste aktivne razine otpora (stiskanje ruku, odgurivanje policijskog službenika, povlačenje unatrag uz izbjegavanje zadržavanja) 2. Tehnike za svladavanje aktivne razine otpora osobe koja se nalazi u stojećem, sjedećem ili ležećem položaju i aktivno nastoji izbjeći zadržavanje – pojedinačno i u timu
Metode, strategije i oblici učenja	objašnjenje, demonstracija, praktične vježbe, individualno učenje, grupno učenje, igranje uloga, problemsko učenje
Mjesto održavanja obuke	dvorana s tatamijem, taktički poligon ili druga mjesta za vježbanje
Oprema za obuku	Službeni opasač sa standardnom opremom (sredstva za vezivanje, palica, vježbovni raspršivač s nadražujućom tvari, FX ili Airsoft pištolj s okvirima, svjetiljka), radio veza, UTM , službena radna odora, vježbovni noževi, vježbovni pištolji, zabranjeni predmeti
Broj polaznika	24
Trajanje	5 sati

ARTIKULACIJA NASTAVNOG SATA			
Vrijeme	Sadržaj rada	Aktivnosti polaznika	Napomene
Uvodni dio			
10 min.	1. Sigurnosna provjera opreme za obuku 2. Presentacija ciljeva, točke obuke i tijeka aktivnosti 3. Zagrijavanje, pripremne vježbe	Polaznici se prijavljuju, slijede upute instruktora i slušaju sigurnosne upute. Izvode vježbe.	Važno: Osigurajte da polaznici nemaju pravo oružje i streljivo te raspršivač s nadražujućom tvari.
Središnji dio			
10 min.	1. Vrste aktivne razine otpora (stiskanje ruku, odgurivanje policijskog službenika, povlačenje unatrag uz izbjegavanje zadržavanja) 1.1. Instruktor objašnjava vrste aktivne razine otpora, prikazuje nekoliko praktičnih primjera te opisuje kako postupati u takvim situacijama.	Polaznici slušaju i postavljaju pitanja.	
90 min.	2. Tehnike za svladavanje aktivne razine otpora osobe koja stoji, sjedi ili leži te aktivno pokušava izbjeći zadržavanje – pojedinačno i u timu. 2.1. Instruktor objašnjava i demonstrira kako postupati u situacijama kada osoba leži, sjedi ili stoji na javnim	Razumijevanje i primjena/upotreba Svaki polaznik izvodi vježbe 5–8 puta. Uloge policijskog službenika i osobe se mijenjaju.	Pogreške se prate i ispravljaju. Provodi se kratka analiza i rasprava. Posebno se pazi na sposobnost brzog prepoznavanja

	mjestima ili u objektima te odbija poštivati zahtjeve policijskih službenika; koja je komunikacija najučinkovitija s osobom koja odbija suradnju te kako koristiti borilačke zahvate za kontrolu osobe. <i>2.1.1. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Polaznici rade u trojkama (osoba prema kojoj se postupa i dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze osobi. Zauzimaju ispravan položaj, održavajući sigurnosni trokut, te komuniciraju s osobom koja stoji i ne prihvaća zahtjeve policijskih službenika. Policijski službenici moraju upotrijebiti najblaži oblik tjelesne snage za uspostavljanje kontrole. Nakon toga, osoba počinje stezati ruke. Policijski službenici koriste sljedeće tehnike:</i> <i>2.1.1.1. Pritisak na lakat i kontrola zapešća.</i> <i>2.1.1.2. Pritisak na zglob ruke.</i> <i>2.1.1.3. Zaključavanje lakta.</i> <i>2.1.1.4. Zaključavanje kroz pazuha i podizanje nogu kako bi se osoba spustila na tlo.</i> <i>2.1.1.5. Zaključavanje kroz pazuha, povlačenje unatrag kako bi se osoba spustila na tlo i zaključavanje zapešća.</i> Instruktor uočava i ispravlja pogreške.		prijetnje i stalno praćenje situacije (davanje naredbi, obavještanje kolege o prijetnji i drugim osobama).
45 min.	<i>2.1.2. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Polaznici rade u trojkama (osoba prema kojoj se postupa i dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze osobi. Zauzimaju ispravan položaj, održavajući sigurnosni trokut, te komuniciraju s osobom koja sjedi na klupi (ili na tlu) i ne prihvaća zahtjeve policijskih službenika. Policijski službenici moraju primijeniti najblaži oblik tjelesne snage. Nakon toga, osoba počinje stezati ruke. Policijski službenici koriste sljedeće tehnike:</i> <i>2.1.2.1. Točke pritiska i zaključavanje lakta.</i> <i>2.1.2.2. Točke pritiska i pritisak na zglob ruke.</i> Instruktor uočava i ispravlja pogreške.	Razumijevanje i primjena/upotreba Svaki polaznik izvodi vježbe 5–8 puta. Uloge policijskog službenika i osobe se mijenjaju.	Pogreške se prate i ispravljaju. Provedi se kratka analiza i rasprava. Posebno se pazi na sposobnost brzog prepoznavanja prijetnje i stalno praćenje situacije (davanje naredbi, obavještanje kolege o prijetnji i drugim osobama).
45 min.	<i>2.1.3. Izvedba praktične vježbe:</i>	Razumijevanje i	Pogreške se prate i ispravljaju. Provedi

	<i>Polaznici rade u trojkama (osoba prema kojoj se postupa i dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze osobi. Zauzimaju ispravan položaj, održavajući sigurnosni trokut, te komuniciraju s osobom koja leži na tlu i ne prihvaća zahtjeve policijskih službenika. Policijski službenici moraju primijeniti najblaži oblik tjelesne snage. Nakon toga, osoba počinje stezati ruke. Policijski službenici koriste sljedeće tehnike:</i> <i>2.1.3.1. Točke pritiska ispod lopatice i stabilizirajući položaj na prsima uz kontrolu lakta i ramena.</i> <i>2.1.3.2. Pritisak na čeljust i stabilizirajući položaj na prsima uz kontrolu lakta i ramena.</i> Instruktor uočava i ispravlja pogreške.	primjena/upotreba Svaki polaznik izvodi vježbe 5–8 puta. Uloge policijskog službenika i osobe se mijenjaju.	se kratka analiza i rasprava. Posebno se pazi na sposobnost brzog prepoznavanja prijetnje i stalno praćenje situacije (davanje naredbi, obavješćavanje kolege o prijetnji i drugim osobama).
25 min.	<i>2.1.4. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Polaznici rade u trojkama (osoba prema kojoj se postupa i dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze osobi. Razlog – osoba stvara buku, konzumira alkoholna pića i općenito remeti javni red i mir. Policijski službenici zauzimaju ispravan položaj, održavajući sigurnosni trokut, te komuniciraju s osobom koja ne prihvaća zahtjeve policijskih službenika, odguruje ih ili se povlači kako bi izbjegla zadržavanje. Policijski službenici trebaju donijeti odluku o zadržavanju osobe.</i> Instruktor uočava i ispravlja pogreške.	Mjesto za vježbu podijeljeno je na 8 radnih sektora, u svakom sektoru sudjeluju 3 polaznika. Svaki polaznik izvodi vježbu jednom. Uloge policijskog službenika i osobe se mijenjaju.	Pogreške se prate i ispravljaju. Provođi se kratka analiza i rasprava. Posebno se pazi na sposobnost brzog prepoznavanja prijetnje i stalno praćenje situacije (davanje naredbi, obavješćavanje kolege o prijetnji i drugim osobama).
Završni dio			
10 min.	1. Provjera sigurnosti vježbovnog oružja i ostale opreme 2. Polaznici postavljaju pitanja 3. Raspravljaju se rezultati obuke; najveća se pozornost pridaje najboljim rezultatima i najčešćim pogreškama općenito 4. Usporedba razlika i sličnosti u različitim zemljama, analiza i sažetak 5. Posprema se prostor za vježbu i korištena oprema	Polaznici slušaju, analiziraju i postavljaju pitanja.	Paziti na sigurnost vježbovnog oružja i ostale opreme te urediti prostor za obuku.

UPORABA SREDSTAVA PRISILE	
TEMA 3.1.	
Postupanje s prijetećom osobom (koja je verbalno agresivna ili posjeduje opasan predmet)	
Ishodi učenja	IU1: Prepoznati znakove mogućeg napada IU2: Identificirati opasne predmete koje osoba može koristiti IU3: Primijeniti različite tehnike i kretanje prilikom davanja naredbi i smirivanja situacije (gradacija) IU4: Koristiti odgovarajuće metode pri rukovanju opasnim predmetima IU5: Demonstrirati vještine upravljanja timom i podjelom uloga u ophodnji IU6: Primijeniti tehnike obrane od hvatanja – tehnike zadržavanja oružja IU7: Primijeniti tehnike obrane s tla i sigurno ustajanje
Sadržaj učenja	1. Znakovi mogućeg napada; 2. Identifikacija opasnih predmeta koje osoba može koristiti; 3. Koordinacija tima i podjela uloga. Promjena položaja policijskih službenika, davanje naredbi i tehnike smirivanja napetosti (gradacija). Zadržavanje i rukovanje opasnim predmetima
Metode, strategije i oblici učenja	objašnjenje, demonstracija, praktične vježbe, individualno učenje, grupno učenje, igranje uloga, problemsko učenje
Mjesto održavanja obuke	dvorana s tatamijem, taktički poligon ili druga mjesta za vježbanje
Oprema za obuku	Službeni opasač sa standardnom opremom (sredstva za vezivanje, palica, vježbovni raspršivač s nadražujućom tvari, FX ili Airsoft pištolj s okvirima, svjetiljka), radio veza, UTM, službena radna odora, vježbovni noževi, vježbovni pištolji, zabranjeni predmeti
Broj polaznika	24
Trajanje	3 sata

ARTIKULACIJA NASTAVNOG SATA			
Vrijeme	Sadržaj rada	Aktivnosti polaznika	Napomene
Uvodni dio			
10 min.	1. Sigurnosna provjera opreme za obuku 2. Presentacija ciljeva, točke obuke i tijeka aktivnosti 3. Zagrijavanje, pripremne vježbe	Polaznici se prijavljuju, slijede upute instruktora i slušaju sigurnosne upute. Izvode vježbe.	Važno: Osigurajte da polaznici nemaju pravo oružje i streljivo te raspršivač s nadražujućom tvari.
Središnji dio			
10 min.	1. Znakovi mogućeg napada 1.1. Instruktor objašnjava kako prepoznati znakove mogućeg napada (tjelesnom snagom, smrtonosnim oružjem, ciglom, štapom i sl.), prikazuje nekoliko praktičnih primjera te opisuje kako postupati u takvim situacijama.	Polaznici slušaju i postavljaju pitanja.	
30 min.	2. Identifikacija opasnih predmeta koje osoba može koristiti 2.1. Instruktor objašnjava kako identificirati opasne predmete, opisuje	Razumijevanje i primjena/upotreba Svaki polaznik izvodi vježbe 2 puta.	Pogreške se prate i ispravljaju. Provođi se kratka analiza i rasprava.

	moguća vidljiva i nevidljiva mjesta skrivanja te objašnjava kako kontrolirati takve situacije, koje radnje mogu poduzeti i koje su sigurnosne mjere preporučene. <i>2.1.1. Izvedba praktične vježbe: Polaznici rade u trojkama (osoba prema kojoj se postupa i dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze osobi. Zauzimaju ispravan položaj, održavajući sigurnosni trokut, te komuniciraju s osobom koja potencijalno posjeduje opasan predmet. Policijski službenici trebaju identificirati prijetnje, osigurati međusobnu komunikaciju i donijeti odluku o daljnjim postupcima. Ako policijski službenici identificiraju opasan predmet, moraju ga oduzeti od osobe (ako se predmet nalazi u posjedu osobe, policijski službenik ga mora sigurno preuzeti; ako je predmet u rukama osobe, policijski službenik mora zahtijevati da ga osoba polako spusti na tlo).</i>	Uloge policijskog službenika i osobe se mijenjaju.	Posebno se pazi na sposobnost brzog prepoznavanja prijetnje i stalno praćenje situacije (davanje naredbi, obavješćavanje kolege o prijetnji i drugim osobama).
75 min.	3. Koordinacija tima i podjela uloga. Promjena položaja policijskih službenika, davanje naredbi i tehnike smirivanja napetosti (gradacija). Zadržavanje i rukovanje opasnim predmetima. 3.1. Instruktor objašnjava i demonstrira moguće borbene pozicije policijskih službenika, tehnike hvata i guranja, kako reagirati kada osoba prijeti ozljeđivanjem policijskog službenika opasnim predmetom, kako davati odgovarajuće naredbe i koristiti tehnike smirivanja napetosti, kako prilagoditi položaj prema promjenama situacije te kako podići zadržanu osobu. <i>3.1.1. Izvedba praktične vježbe: Svi polaznici stoje ispred instruktora. Na naredbu: „Obrana“ ili „Napad“, polaznici zauzimaju obrambenu ili napadačku borbenu poziciju; na naredbu: „Opusti“, polaznici prelaze u opušteni položaj.</i> <i>3.1.2. Izvedba praktične vježbe: Dva reda polaznika okrenuta jedan prema drugom – jedan red čine osobe prema kojima se postupa, a drugi</i>	Razumijevanje i primjena/upotreba Svaki polaznik izvodi vježbe 2 puta. Uloge policijskog službenika i osobe se mijenjaju.	Pogreške se prate i ispravljaju. Provodi se kratka analiza i rasprava. Posebno se pazi na sposobnost brzog prepoznavanja prijetnje i stalno praćenje situacije (davanje naredbi, obavješćavanje kolege o prijetnji i drugim osobama).

	<i>policijski službenici. Policijski službenici opušteno stoje na udaljenosti od 2 koraka. Nakon signala, osobe prilaze policijskim službenicima, a policijski službenici povećavaju udaljenost gurajući osobe objema rukama.</i> <i>3.1.3. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Dva reda polaznika okrenuta jedan prema drugom – jedan red čine osobe prema kojima se postupa, a drugi policijski službenici. Policijski službenici opušteno stoje na udaljenosti od 2 koraka. Nakon signala, osobe prilaze policijskim službenicima hvatajući ih rukama oko trupa (obuhvat). Policijski službenici uzvraćaju obuhvatom radi obrane od udaraca i primjenjuju tehnike odgurivanja.</i> <i>3.1.4. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Dva reda polaznika okrenuta jedan prema drugom – jedan red čine osobe prema kojima se postupa, a drugi policijski službenici. Policijski službenici opušteno stoje na udaljenosti od 2 koraka. Nakon signala, osobe prilaze policijskim službenicima pokušavajući ih obuhvatiti rukama oko trupa. Policijski službenici trebaju primijeniti tehniku obuhvata ruku osobe odozgo te se obraniti od udaraca i koristiti tehnike odgurivanja.</i> <i>3.1.5. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Dva reda polaznika okrenuta jedan prema drugom – jedan red čine osobe prema kojima se postupa, a drugi policijski službenici. Policijski službenici opušteno stoje na udaljenosti od 2 koraka. Nakon signala, osobe prilaze policijskim službenicima pokušavajući ih obuhvatiti rukama oko trupa. Policijski službenici trebaju primijeniti tehniku obuhvata ruku osobe odozdo te se obraniti od udaraca i koristiti tehnike odgurivanja.</i> <i>3.1.6. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Dva reda polaznika okrenuta jedan prema drugom – jedan red čine osobe prema kojima se postupa, a drugi policijski službenici. Policijski službenici opušteno stoje na udaljenosti od 2 koraka. Nakon signala, osobe prilaze</i>	
--	--	--

	<i>policijskim službenicima s leđa pokušavajući ih obuhvatiti rukama oko trupa. Policijski službenici trebaju se obraniti od obuhvata trupa s leđa i koristiti tehnike odgurivanja.</i> <i>3.1.7. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Dva reda polaznika – policijski službenici stoje u opuštenom položaju, a osobe leže s lisicama na udaljenosti od 2 koraka. Nakon signala, policijski službenici podižu osobe.</i> <i>3.1.8. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Polaznici rade u grupama od tri osobe (osoba prema kojoj se postupa i dva policijska službenika). Osoba leži s lisicama na udaljenosti od 2 koraka. Nakon signala, policijski službenici prilaze osobi i zajedno je podižu.</i> <i>3.1.9. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Polaznici rade u grupama od tri osobe (osoba prema kojoj se postupa i dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze osobama. Zauzimaju ispravan položaj, održavajući sigurnosni trokut, te komuniciraju s osobom koja potencijalno ima opasan predmet. Policijski službenici zahtijevaju da osoba polako spusti predmet na tlo, prilagođavajući položaj prema promjenama situacije. Nakon što osoba spusti predmet, policijski službenici je zadržavaju i provode pregled.</i> <i>3.1.10. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Polaznici rade u grupama od tri osobe (osoba prema kojoj se postupa i dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze osobama. Zauzimaju ispravan položaj, održavajući sigurnosni trokut, te komuniciraju s osobom koja potencijalno ima opasan predmet. Policijski službenici zahtijevaju da osoba polako spusti predmet na tlo, prilagođavajući položaj prema promjenama situacije. Osoba se polako približava s opasnim predmetom policijskim službenicima.</i> <i>3.1.11. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Polaznici rade u grupama od tri osobe (osoba prema kojoj se postupa i dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze osobama.</i>		
--	---	--	--

	<i>Zauzimaju ispravan položaj, održavajući sigurnosni trokut, te komuniciraju s osobom koja potencijalno ima opasan predmet. Policijski službenici zahtijevaju da osoba polako spusti predmet na tlo, prilagođavajući položaj prema promjenama situacije. Osoba iznenada napada policijske službenike.</i> 3.1.12. Izvedba praktične vježbe: <i>Polaznici rade u grupama od četiri osobe (dva subjekta i dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze osobama. Zauzimaju ispravan položaj, održavajući sigurnosni trokut, te komuniciraju s osobama koje potencijalno imaju opasne predmete. Policijski službenici zahtijevaju da polako spuste predmete na tlo, prilagođavajući položaj prema promjenama situacije. Jedna osoba spušta predmet na tlo, a policijski službenici je zadržavaju i provode pregled. Druga osoba iznenada napada policijske službenike.</i> 3.2. Instruktori demonstriraju osnovne tehnike zadržavanja oružja i objašnjavaju kako spriječiti ili se obraniti od napada poduzetog s ciljem preuzimanja kontrole nad vatrenim oružjem tijekom tjelesnog sukoba. 3.2.1. Izvedba praktične vježbe: <i>Polaznici se upućuju da drže jednu ruku na vatrenom oružju, dok druga ruka treba biti u obrambenom položaju kako bi se zaštitilo oružje od pokušaja hvatanja. Ruka na vatrenom oružju treba biti čvrsta i spremna za izvlačenje po potrebi.</i> 3.2.2. Izvedba praktične vježbe: <i>Polaznici se upućuju da koriste futrolu kao oslonac kako bi fiksirali ruku napadača. Slabijom rukom hvataju osobu za zapešće, a jačom rukom izvode polugu na palcu te tako oslabljuju hvat i odbijaju napad.</i> 3.2.3. Izvedba praktične vježbe: <i>Polaznici se upućuju na obranu u bliskom kontaktu, bez mogućnosti sigurnog smještanja oružja u futrolu. Ako se napadač previše približi, polaznici trebaju osigurati cijev pištolja</i>		
--	---	--	--

	<i>drugom rukom te koristiti laktove, koljena i položaj tijela za guranje, stvaranje udaljenosti i sprječavanje napadača da preuzme oružje iz njihovih ruku.</i> 3.3. Instruktori demonstriraju, a polaznici prakticiraju tehnike obrane kada je policijski službenik na tlu, a napadač još uvijek u stojećem položaju, stvaranjem prostora između policijskog službenika i napadača. 3.3.1. Izvedba praktične vježbe: <i>Polaznici se upućuju da koriste noge i ruke za guranje napadača ili stvaranje barijere. Moraju zaštititi vitalne dijelove tijela držeći ruke podignute kako bi zaštitili glavu i lice tijekom ustajanja. Koriste noge za udaranje ili guranje napadača unatrag ako je potrebno te održavaju ravnotežu kontroliranim pokretima, izbjegavajući žurbu pri ustajanju.</i>		
Završni dio			
10 min.	1. Provjera sigurnosti vježbovnog oružja i ostale opreme 2. Polaznici postavljaju pitanja 3. Raspravljaju se rezultati obuke; najveća se pozornost pridaje najboljim rezultatima i najčešćim pogreškama općenito 4. Usporedba razlika i sličnosti u različitim zemljama, analiza i sažetak 5. Posprema se prostor za vježbu i korištena oprema	Polaznici slušaju, analiziraju i postavljaju pitanja.	Paziti na sigurnost vježbovnog oružja i ostale opreme te urediti prostor za obuku.

UPORABA SREDSTAVA PRISILE TEMA 3.2. Siguran i učinkovit ulazak u prostorije i objekte u uvjetima niskog do srednjeg rizika (uključujući napuštene objekte i uvjete smanjene vidljivosti)	
Ishodi učenja	IU1: Procijeniti primljene informacije uzimajući u obzir potencijalne prijetnje i ugroze IU2: Prepoznati različite vrste objekata i objasniti njihove karakteristike IU3: Koristiti kutove i prepreke kako bi se izbjegle prijetnje IU4: Identificirati područja smrtonosnog lijevka i neposredne prijetnje IU5: Demonstrirati sigurno kretanje i odgovarajuće postupanje
Sadržaj učenja	1. Procjena rizika/potencijalne prijetnje i ugroze. Vrste objekata i njihove karakteristike. Upravljanje kutovima prijetnje i preprekama. Područja smrtonosnog lijevka i neposredne prijetnje. 2. Formacije kretanja i komunikacija. Pravila izbjegavanja prijateljske vatre. 3. Tehnike ulaska. 4. Tehnike sigurnosnog pregleda prostora
Metode, strategije i oblici učenja	objašnjenje, demonstracija, praktične vježbe, individualno učenje, grupno učenje, igranje uloga, problemsko učenje
Mjesto održavanja obuke	prostorije različitih tipova ili strelište s mogućnošću obuke u uvjetima mraka
Oprema za obuku	Službeni opasač sa standardnom opremom (sredstva za vezivanje, palica, vježbovni raspršivač s nadražujućom tvari, FX ili Airsoft pištolj s okvirima, svjetiljka), radio veza, UTM, službena radna odora, vježbovni noževi, vježbovni pištolji, zabranjeni predmeti
Broj polaznika	24
Trajanje	3 sata

ARTIKULACIJA NASTAVNOG SATA			
Vrijeme	Sadržaj rada	Aktivnosti polaznika	Napomene
Uvodni dio			
10 min.	1. Sigurnosna provjera opreme za obuku 2. Prezentacija ciljeva, točke obuke i tijeka aktivnosti 3. Zagrijavanje, pripremne vježbe	Polaznici se prijavljuju, slijede upute instruktora i slušaju sigurnosne upute. Izvode vježbe.	Važno: Osigurajte da polaznici nemaju pravo oružje i streljivo te raspršivač s nadražujućom tvari.
Središnji dio			
15 min.	1. Procjena rizika/potencijalne prijetnje i ranjivosti. Vrste objekata i njihove karakteristike. Upravljanje kutovima prijetnje i preprekama. Područja smrtonosnog lijevka i neposredne prijetnje 1.1. Instruktor objašnjava osnovna pravila procjene potencijalnih prijetnji i ranjivih točaka, opisuje osnovne tipove objekata, objašnjava kako upravljati kutovima prijetnji i preprekama, kako se ponašati u stresnim situacijama te	Polaznici slušaju i postavljaju pitanja.	

	koje tehnike čišćenja prostora je moguće primijeniti ovisno o prijetnji.		
30 min.	2. Formacije kretanja i komunikacija. Pravila izbjegavanja prijateljske vatre 2.1. Instruktor objašnjava i demonstrira kako se kretati u paru, održavati taktičku udaljenost, komunicirati i podržavati jedan drugoga tijekom provjere objekata, sigurno rukovati vatrenim oružjem, izbjeci prijateljsku vatru te podijeliti promatranje područja. <i>2.1.1. Izvedba praktične vježbe:</i> Polaznici rade u paru (dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze otvorenim vratima prostorije u timu, bez pištolja, i provjeravaju prostoriju s lijeve i desne strane. <i>2.1.2. Izvedba praktične vježbe:</i> Polaznici rade u paru (dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze zatvorenim vratima prostorije u timu, bez pištolja, i provjeravaju prostoriju. <i>2.1.3. Izvedba praktične vježbe:</i> Polaznici rade u paru (dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze zatvorenim ili otvorenim vratima prostorije u timu, bez pištolja, i provjeravaju prostoriju. Zatim se razina prijetnje povećava. Policijski službenici moraju izvući oružje i pripremiti ga za uporabu. <i>2.1.4. Izvedba praktične vježbe:</i> Polaznici rade u paru (dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze otvorenim vratima prostorije u timu, s pištoljima, i provjeravaju prostoriju s lijeve i desne strane. <i>2.1.5. Izvedba praktične vježbe:</i> Polaznici rade u paru (dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici prilaze zatvorenim vratima prostorije u timu, s pištoljima, i provjeravaju prostoriju.	Razumijevanje i primjena/upotreba Svaki polaznik izvodi vježbe 2 puta. Uloge policijskog službenika i osobe se mijenjaju.	Paziti na sigurnost vježbovnog oružja i ostale opreme te osigurati adekvatan prostor za obuku. Koristiti mete u obliku ljudske siluete s oružjem ili bez njega.
30 min.	3. Tehnike ulaska 3.1. Instruktor objašnjava i demonstrira kako ući u prostoriju koristeći dinamičan ili polagan tip	Razumijevanje i primjena/upotreba Svaki polaznik izvodi vježbe 2 puta.	Paziti na sigurnost vježbovnog oružja i ostale opreme te osigurati adekvatan

	provjere te različite metode ulaska: šnite torte, brzi pogled, ulaz kukom, križni ulaz, mješoviti ulaz. 3.1.1. Izvedba praktične vježbe: Polaznici rade u paru (dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici provjeravaju prostoriju koristeći metode šnite torte i brzog pogleda te ulaze u prostoriju kroz otvorena vrata, u timu, koristeći metodu ulaza kukom s lijeve i desne strane. 3.1.2. Izvedba praktične vježbe: Polaznici rade u paru (dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici provjeravaju prostoriju koristeći metode šnite torte i brzog pogleda te ulaze u prostoriju kroz otvorena vrata, u timu, koristeći metodu križnog ulaza s lijeve i desne strane. 3.1.3. Izvedba praktične vježbe: Polaznici rade u paru (dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici provjeravaju prostoriju koristeći metode šnite torte i brzog pogleda te ulaze u prostoriju kroz otvorena vrata, u timu, koristeći metodu mješovitog ulaza s lijeve i desne strane.	Uloge policijskog službenika i osobe se mijenjaju.	prostor za obuku. Koristiti mete u obliku ljudske siluete s oružjem ili bez njega.
40 min.	4. Tehnike sigurnosnog pregleda prostora 4.1. Instruktor objašnjava i demonstrira kako zauzeti poziciju u prostoriji, kako provjeriti i osigurati prostoriju, kako rukovati pištoljem i svjetiljkom te kako primijeniti krajnje sredstvo prisile u skladu s razinom prijetnje. 4.1.1. Izvedba praktične vježbe: Polaznici rade u paru (dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici ulaze u prostoriju u timu, s pripremljenim pištoljima, koristeći odgovarajuću metodu ulaska. Nakon toga, moraju odlučiti koja sredstva prisile mogu koristiti. Osobe su potencijalno opasne. 4.1.2. Izvedba praktične vježbe: Polaznici rade u paru (dva policijska službenika). Nakon signala, policijski	Razumijevanje i primjena/upotreba Svaki polaznik izvodi vježbe 2 puta. Uloge policijskog službenika i osobe se mijenjaju.	Paziti na sigurnost vježbovnog oružja i ostale opreme te osigurati adekvatan prostor za obuku. Koristiti mete u obliku ljudske siluete s oružjem ili bez njega.

	službenici ulaze u prostoriju u timu, s pripremljenim vatrenim oružjem i svjetiljkama, koristeći odgovarajuću metodu ulaska. Nakon toga, moraju detektirati i odlučiti koja sredstva prisile mogu koristiti. Osobe su potencijalno opasne 4.1.3. Izvedba praktične vježbe: Polaznici rade u paru (dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici ulaze u prostoriju u timu, s pripremljenim pištoljima, koristeći odgovarajuću metodu ulaska. Nakon toga, moraju odlučiti koja sredstva prisile mogu koristiti. Osobe su potencijalno opasne 4.1.4. Izvedba praktične vježbe: Polaznici rade u paru (dva policijska službenika). Nakon signala, policijski službenici ulaze u prostoriju u timu, s pripremljenim vatrenim oružjem i svjetiljkama, koristeći odgovarajuću metodu ulaska. Nakon toga, moraju odlučiti koja sredstva prisile mogu koristiti. Osobe su bezopasne.		
Završni dio			
10 min.	1. Provjera sigurnosti vježbovnog oružja i ostale opreme 2. Polaznici postavljaju pitanja 3. Raspravljaju se rezultati obuke; najveća se pozornost pridaje najboljim rezultatima i najčešćim pogreškama općenito 4. Usporedba razlika i sličnosti u različitim zemljama, analiza i sažetak 5. Posprema se prostor za vježbu i korištena oprema	Polaznici slušaju, analiziraju i postavljaju pitanja.	Paziti na sigurnost vježbovnog oružja i ostale opreme te urediti prostor za obuku.

OSNOVE TAKTIČKE MEDICINE	
TEMA 4.1.	
Osnovno održavanje života	
Ishodi učenja	IU1: Procijeniti vitalne znakove u skladu sa smjernicama Europskog vijeća za reanimaciju IU2: Otvoriti dišni put zabacivanjem glave i podizanjem čeljusti IU3: Izvesti kardiopulmonalnu reanimaciju prema smjernicama Europskog vijeća za reanimaciju IU4: Demonstrirati uporabu AED-a (automatskog vanjskog defibrilatora) u skladu s algoritmom osnovnog održavanja života (BLS) IU5: Prikazati ispravno postavljanje osobe u bočni položaj za oporavak IU6: Prepoznati začepljenje dišnog puta uzrokovano stranim tijelom IU7: Demonstrirati uklanjanje stranog tijela kod opstrukcije dišnog puta
Sadržaj učenja	Intervencije za spašavanje života i tehnika kardiopulmonalne reanimacije (KPR), opstrukcija dišnog puta stranim tijelom
Metode, strategije i oblici učenja	objašnjenje, demonstracija, igranje uloga, rasprava
Mjesto održavanja obuke	Učionica ili drugi prikladan unutarnji/vanjski prostor
Oprema za obuku	Lutke za vježbanje, trenažni AED (automatski vanjski defibrilator)
Broj polaznika	24 (uz minimalno dva instruktora)
Trajanje	1 školski sat

ARTIKULACIJA NASTAVNOG SATA			
Vrijeme	Sadržaj rada	Aktivnosti polaznika	Napomene
Uvodni dio			
3 min.	Uvod: Članovi tima za obuku predstavljaju se i ukratko polaznicima govore o svom profesionalnom iskustvu. Jedan instruktor predstavlja raspored dana. Jedan instruktor predstavlja ciljeve i ishode učenja teme. Podjela IFAC kompleta svakom polazniku uz upute.		Tijekom predstavljanja instruktora važno je započeti izgradnju odnosa – dodavanjem humora, naglašavanjem entuzijazma za priliku rada s ovom grupom itd. Kako bi se uštedjelo vrijeme, sudjeluju svi instruktori.
2 min.	Povezivanje s online učenjem: Jedan instruktor vodi kratki razgovor o algoritmu osnovnog održavanja života (BLS), ponavljajući ključne informacije i sažimajući stečeno znanje.	Sudjeluju u raspravi	
Središnji dio			
4 min.	1. Intervencije za održavanje života i tehnika kardiopulmonalne reanimacije (KPR)		Ova obuka slijedi smjernice Europskog vijeća za reanimaciju:

10 min.	1.1. Dva instruktora frontalno objašnjavaju i demonstriraju protokol za osnovno održavanje života (BLS) i tehniku kardiopulmonalne reanimacije (KPR) bez uporabe AED-a. Jedan izvodi pritiske na prsni koš, dok drugi demonstrira umjetno disanje te prikazuje ispravan način postavljanja osobe u bočni položaj za oporavak. <i>1.1.1. Izvedba praktične vježbe: Polaznici su podijeljeni u šest postaja – na svakoj postaji nalaze se dva para polaznika. Jedan par u svakoj grupi izvodi algoritam BLS-a na lutki za vježbanje – slijedeći točne korake koje su instruktori demonstrirali. Jedan član para izvodi pritiske na prsni koš, dok drugi izvodi umjetno disanje. Zatim se rotiraju. Nakon rotacija, promatraju drugi par koji izvodi iste korake. Svaki polaznik mora jednom isprobati pritiske na prsni koš i umjetno disanje.</i>	Polaznici slušaju objašnjenje i promatraju demonstraciju. Polaznici sami isprobavaju – svaki polaznik izvodi vježbu jednom.	https://www.KPRguide.lines.eu/assets/guidelines/European-Resuscitation-Council-Guidelines-2021-Ba.pdf Oprema je postavljena na tlo prije početka nastave – po mogućnosti na 6 stanica (tri po instruktoru). Stanica će se sastojati od lutke za odrasle i automatskog vanjskog defibrilatora (AED). Tijekom objašnjavanja i demonstracije uporabe AED-a, instruktor posvećuje posebnu pažnju sigurnosti polaznika. Važna uputa za polaznike: Ako je preporučen šok, osigurajte da ni vi ni bilo tko drugi ne dodirujete ozlijeđenu osobu.
4 min.	1.2. Dva instruktora frontalno objašnjavaju i demonstriraju algoritam BLS-a uz uporabu AED-a. Fokus je na uporabi AED-a – nastavak KPR-a dok se elektrode postavljaju, praćenje uputa s AED-a i sigurnosne mjere.	Polaznici slušaju objašnjenje i promatraju demonstraciju.	
10 min.	<i>1.2.1. Izvedba praktične vježbe: Polaznici su podijeljeni u šest postaja – na svakoj postaji nalaze se dva para polaznika. Jedan par u svakoj grupi izvodi algoritam BLS-a na lutki za vježbanje – slijedeći točne korake koje su instruktori demonstrirali. Jedan član para izvodi pritiske na prsni koš, dok drugi rukuje AED-om. Zatim se rotiraju. Nakon rotacija, promatraju drugi par koji izvodi iste korake. Svaki polaznik mora jednom isprobati pritiske na prsni koš i rukovanje AED-om</i>	Polaznici sami isprobavaju – svaki polaznik izvodi vježbu jednom.	
2 min.	2. Opstrukcija dišnog puta stranim tijelom 2.1. Jedan instruktor objašnjava i demonstrira ispravan način	Polaznici slušaju objašnjenje i	

8 min.	postupanja u slučaju opstrukcije dišnog puta stranim tijelom. Slijedi smjernice Europskog vijeća za reanimaciju (ERC): kašljanje, 5 udaraca po leđima, 5 abdominalnih pritisaka. <i>2.1.1. Polaznici su podijeljeni u grupe od četiri osobe na šest postaja. Jedan u svakoj grupi izvodi PBLS algoritam na lutki za vježbanje – slijedeći točne korake koje su instruktori demonstrirali. Ostali promatraju. Zatim se rotiraju. Svaki polaznik mora jednom isprobati.</i>	promatraju demonstraciju. Polaznici sami isprobavaju – svaki polaznik izvodi vježbu jednom.	
Završni dio			
2 min.	Instruktori sažimaju ključne točke algoritma za osnovno održavanje života (BLS); potiču polaznike da odgovaraju na pitanja i raspravljaju o ključnim točkama BLS-a.	Polaznici slušaju i sudjeluju u raspravi.	Instruktori mogu zamoliti jednog polaznika da objasni algoritam za osnovno održavanje života (BLS) pred grupom.

OSNOVE TAKTIČKE MEDICINE	
TEMA 4.2.	
Masivno krvarenje	
Ishodi učenja	IU1: pravilno primijeniti taktičku povescu na sebi i na drugoj osobi IU2: odabrati odgovarajući zavoj za pakiranje rane
Sadržaj učenja	Vrste krvarenja i postupci, upotreba taktičke poveseke – primjena na sebi i na drugoj osobi, pakiranje rana hemostatskim ili kompresivnim zavojem
Metode, strategije i oblici učenja	Objašnjenje, demonstracija, praktične vježbe
Mjesto održavanja obuke	Učionica ili drugi prikladan unutarnji/vanjski prostor
Oprema za obuku	Rukavice, IFAK (poveska, kompresivni/hemostatski zavoj, škare), umjetna krv, umjetne rane, elastični zavoj/modularni zavoj, simulator za punjenje rana, crvena traka
Broj polaznika	24 uz minimalno dva instruktora
Trajanje	3 sata

ARTIKULACIJA NASTAVNOG SATA			
Vrijeme	Sadržaj rada	Aktivnosti polaznika	Napomene
Uvodni dio			
5 min.	Uvod - ciljevi i ishodi učenja	Slušanje	Instruktori trebaju objasniti važnost teme
5 min.	Povezivanje s online učenjem – ponavljanje i sažimanje znanja o vrstama krvarenja i postupcima kod masivnog krvarenja	Sudjelovanje u raspravi	Rasprava o onome naučenom online
Središnji dio			
60 min.	1. Upotreba taktičke poveseke – primjena na sebi i na drugoj osobi 1.1. Instruktor frontalno objašnjava i demonstrira ispravnu primjenu poveseke na vlastitoj ruci. Objašnjava se da optimalno vrijeme za primjenu poveseke iznosi 40 sekundi. <i>1.1.1. Izvedba praktične vježbe: Polaznici istovremeno ponavljaju demonstrirani postupak na sebi, svatko sa svojom poveskom. Ovisno o uspješnosti, mogu dobiti zadatak da stave povesku zavezanih očiju. Svaki polaznik mora pokušati barem jednom.</i> 1.2. Dva instruktora frontalno objašnjavaju i demonstriraju ispravan način primjene taktičke poveseke na drugoj osobi.	Polaznici slušaju objašnjenje, gledaju demonstraciju, pokušavaju sami – svaki polaznik mora pokušati barem jednom	Tijekom vježbi, pogreške se prate i ispravljaju. Svaka postaja uključuje rukavice i taktičku povesku.

	Instruktori prikazuju više načina primjene – na nozi i ruci. 1.2.1. Izvedba praktične vježbe: <i>Polaznici su podijeljeni u grupe od tri osobe. Jedan glumi ozlijeđenu osobu, jedan primjenjuje povesku, a jedan pomaže pritiskom prije primjene. Rotiraju se dok svi ne budu u svakoj ulozi.</i> <i>Vježba je organizirana kroz kratke igre uloga. Instruktori viknu: „Noga“ ili „Ruka“. Polaznici tada moraju pronaći zaklon i pokazati kako primijeniti povesku na nozi (ili ruci) druge osobe.</i>		
60 min.	2. Pakiranje rane hemostatskim ili kompresivnim zavojem 2.1. Instruktori frontalno objašnjavaju i demonstriraju pakiranje rane u paru. Jedan polaznik primjenjuje pritisak na ranu, dok drugi priprema zavoj. 2.1.1. Izvedba praktične vježbe: <i>Vježba se izvodi na simulatoru za pakiranje rana. Polaznici ponavljaju postupak vježbajući u parovima, primjenjujući kompresivni ili hemostatski zavoj na simulatoru. Svaki polaznik mora isprobati barem jednom.</i>	Polaznici slušaju objašnjenje, gledaju demonstraciju, pokušavaju sami – svaki polaznik mora pokušati barem jednom	Svaka postaja za vježbe sastoji se od kompresivnog zavoja (jedan hemostatski zavoj za demonstraciju polaznicima), gaze, škara, simulatora za pakiranje rana, umjetne krvi, elastičnog zavoja/modularnog zavoja
Završni dio			
5 min.	Instruktori sažimaju ključne točke o masivnom krvarenju i postupcima zaustavljanja; potiču polaznike da odgovaraju na pitanja i sudjeluju u raspravi.	Polaznici slušaju i sudjeluju u raspravi	Instruktori mogu zamoliti dva polaznika da pred grupom objasne ili demonstriraju primjenu poveske i pakiranje rane.

OSNOVE TAKTIČKE MEDICINE	
TEMA 4.3.	
Disanje	
Ishodi učenja	IU1: primijeniti improvizirana ili namjenska prsna zakrpa (s ventilom ili bez) IU2: slijediti osnovna načela rane prevencije hipotermije – demonstrirati ispravno korištenje izotermalne folije
Sadržaj učenja	Torakalne rane, improvizirana i namjenska brtvila za prsni koš, rana prevencija hipotermije
Metode, strategije i oblici učenja	Objašnjenje, demonstracija, igra uloga, rasprava
Mjesto održavanja obuke	učionica ili drugi prikladan unutarnji/vanjski prostor
Oprema za obuku	Prsna zakrpa s ventilom ili bez njega, rukavice, škare, izotermalna folija, ljepljiva traka
Broj polaznika	24 uz minimalno dva instruktora
Trajanje	1 sat

ARTIKULACIJA NASTAVNOG SATA			
Vrijeme	Sadržaj rada	Aktivnosti polaznika	Napomene
Uvodni dio			
2 min.	Uvod - ciljevi i ishodi učenja	Slušanje	Instruktori trebaju objasniti važnost teme
Središnji dio			
10 min.	1. Torakalne rane 1.1. Jedan instruktor kratko izlaže mehanizam nastanka prsnih rana i način postupanja s takvim ozljedama	Slušaju i promatraju	Koristi se PPT i/ili video
5 min.	2. Improvizirana i namjenska brtvila za prsne rane 2.1. Jedan instruktor objašnjava i demonstrira pregled prsnog koša, nakon čega slijedi primjena namjenskog brtvila (s ventilom ili bez njega) te improviziranog (od astrofolije i ljepljive trake). Instruktor demonstrira na drugom instruktoru ili volonteru iz grupe polaznika.	Polaznici slušaju objašnjenje, gledaju demonstraciju, pokušavaju sami – svaki polaznik mora pokušati barem jednom	Oprema treba biti postavljena na tlo – na 12 postaja
15 min.	2.1.1. Izvedba praktične vježbe: <i>Polaznici rade u parovima, jedni na drugima – jedan polaznik primjenjuje brtvilo za zatvaranje prsne rane, a drugi glumi ozlijeđenu osobu, zatim se rotiraju.</i> 3. Rana prevencija hipotermije		Postaja se sastoji od brtvila za prsne rane (s ventilom ili bez njega), rukavica, škara, astrofolije i ljepljive trake. Tijekom vježbi, pogreške se prate i ispravljaju.

2 min.	3.1. Jedan instruktor frontalno objašnjava važnost prevencije hipotermije i demonstrira ispravan način primjene astrofolije.		
8 min.	<i>3.1.1. Izvedba praktične vježbe: Polaznici rade u parovima, jedni na drugima – jedan polaznik primjenjuje astrofoliju, a drugi glumi ozlijeđenu osobu, zatim se rotiraju. Svaki polaznik mora vježbu isprobati barem jednom.</i>		
Završni dio			
3 min.	Instruktori sažimaju ključne točke o prsnim ranama; potiču polaznike da odgovaraju na pitanja i sudjeluju u raspravi.	Polaznici slušaju i sudjeluju u raspravi	Instruktori zamole jednog polaznika da pred grupom objasni ili demonstrira postupak zbrinjavanja prsne rane

OSNOVE TAKTIČKE MEDICINE	
TEMA 4.4.	
MARCH-E protokol	
Ishodi učenja	IU1: prepoznati važnost slijeda koraka u MARCH-E protokolu IU2: ispravno primijeniti algoritam MARCH-E u medicinskim hitnim situacijama i u situaciji borbene skrbi pod vatrom (CUF) IU3: demonstrirati brzu evakuaciju iz zone prijetnje IU4: prikazati ispravan način postavljanja osobe u bočni položaj za oporavak
Sadržaj učenja	procjena cijelog tijela, uporaba modularnog zavoja
Metode, strategije i oblici učenja	objašnjenje, demonstracija, igra uloga, rasprava
Mjesto održavanja obuke	učionica ili drugi prikladan unutarnji/vanjski prostor
Oprema za obuku	rukavice, nazofaringealna cjevčica, simulator za nazofaringealnu cjevčicu, lubrikant, nosila, zavoj
Broj polaznika	24 uz minimalno dva instruktora
Trajanje	2 sata

ARTIKULACIJA NASTAVNOG SATA			
Vrijeme	Sadržaj rada	Aktivnosti polaznika	Napomene
Uvodni dio			
5 min.	Uvod - ciljevi i ishodi učenja	Slušanje	
10 min.	Povezivanje s online učenjem – ponavljanje ključnih točaka MARCH-E protokola i sažimanje stečenog znanja	Sudjelovanje u raspravi	Diskusija o naučenim sadržajima iz online modula
Središnji dio			
5 min.	1. Procjena cijelog tijela 1.1. Jedan instruktor objašnjava i demonstrira kako provesti temeljitu procjenu ozlijeđene osobe od glave do pete u hitnim medicinskim situacijama i u situacijama borbene skrbi pod vatrom (CUF). Početno objašnjenje uključuje ključne točke vezane uz evakuaciju ozlijeđenih osoba – evakuaciju s nosilima ili bez njih, evakuaciju s jednim, dva ili tri spasioaca. Također, tijekom početnog objašnjenja instruktor demonstrira ispravan način postavljanja osobe u bočni položaj za oporavak. <i>1.1.1. Izvedba praktične vježbe:</i> <i>Polaznici rade u grupama od četiri osobe. Jedan glumi ozlijeđenu osobu, jedan je glavni spasilac, a</i>	Polaznici slušaju objašnjenje, gledaju demonstraciju, pokušavaju sami – svaki polaznik mora pokušati barem jednom	Oprema treba biti postavljena na tlo – poželjno 12 postaja (šest po instruktoru) Postaja se sastoji od: rukavica, nazofaringealne cjevčice, simulatora, lubrikanta, nosila, zavoja, poveske, umjetne krvi i umjetnih rana Tijekom vježbi, pogreške se prate i ispravljaju.

60 min.	dva promatraju, prate njegove naredbe i pomažu. Vježba je organizirana kao igra uloga. Prije vježbe, jedan instruktor frontalno objašnjava scenarij svim grupama. Opis situacije – rana na prsima: Tijekom potjere za osumnjičenikom dolazi do pucnjave. Jedan policijski službenik pogođen je metkom u prsa. Jedan službenik pruža prvu pomoć prema MARCH protokolu, traži ranu i primjenjuje okluzivni zavoj za zatvaranje prsne rane. Ostali policijski službenici osiguravaju područje, pozivaju hitnu pomoć i pripremaju evakuaciju. 1.1.2. Izvedba praktične vježbe: Polaznici rade u grupama od četiri osobe. Jedan glumi ozlijeđenu osobu, jedan je glavni spasilac, a dvojica promatraju, prate njegove naredbe i pomažu. Rotiraju uloge kako bi svaki polaznik tijekom vježbe isprobao sve uloge: glavni spasilac, pomoćni spasilac i ozlijeđena osoba. Vježba je organizirana kao igra uloga. Prije početka vježbe, jedan instruktor frontalno objašnjava scenarij svim grupama. Opis situacije – masivno krvarenje, povjeska: Tijekom eksplozije, policijskom službeniku je amputirana ruka. Jedan službenik pruža prvu pomoć prema MARCH protokolu, komunicira s ozlijeđenim i pokušava ga održati pri svijesti. Ostali policijski službenici osiguravaju područje, pozivaju hitnu pomoć i pripremaju evakuaciju. 1.1.3. Izvedba praktične vježbe: Polaznici rade u grupama od četiri osobe. Jedan glumi ozlijeđenu osobu, jedan je glavni spasilac, a dvojica promatraju, prate njegove naredbe i pomažu. Vježba je organizirana kao igra uloga. Prije početka vježbe, jedan instruktor objašnjava scenarij svim grupama.		Instruktor može prema vlastitoj procjeni sposobnosti polaznika mijenjati lokaciju i složenost ozljeda. <i>Ovisno o fizičkoj spremnosti polaznika, mogu se vježbati sljedeće metode evakuacije ozlijeđene osobe:</i> 1. Jedan policijski službenik evakuiira jednu ozlijeđenu osobu 2. Dva policijska službenika evakuiraju jednu ozlijeđenu osobu 3. Tri policijska službenika evakuiraju jednu ozlijeđenu osobu. Također se vježba evakuacija nosilima, uz posebnu pažnju na pravilnu pripremu ozlijeđene osobe za transport.
---------	--	--	---

	<i>Opis situacije – masivno krvarenje, pakiranje rane: Policijski službenici interveniraju u sukobu u baru, pri čemu jedan od njih zadobiva ubodnu ranu nožem u područje prepona. Jedan službenik pruža prvu pomoć prema MARCH protokolu, komunicira s ozlijeđenim i pokušava ga održati pri svijesti. Ostali policijski službenici osiguravaju područje, pozivaju hitnu pomoć i pripremaju evakuaciju.</i> <i>1.1.4. Izvedba praktične vježbe: Polaznici rade u grupama od četiri osobe. Jedan glumi ozlijeđenu osobu, jedan je glavni spasilac, a dvojica promatraju, prate njegove naredbe i pomažu.</i> <i>Vježba je organizirana kao igra uloga. Prije početka vježbe, jedan instruktor objašnjava scenarij svim grupama.</i> <i>Opis situacije – dvije prostrijelne rane: Policijski službenici izlaze na intervenciju zbog dojave o glasnoj buci u stanu. Po ulasku, zatječu dvojicu pijanih muškaraca koji se svađaju. Tijekom razgovora, jedan od njih iznenada puca pištoljem u drugog. Osoba je pogođena metkom u prsa i gornji dio noge, pri čemu je došlo do presijecanja bedrene arterije.</i> <i>Jedan službenik pruža prvu pomoć prema MARCH protokolu, dok drugi razoružava napadača, osigurava područje, poziva hitnu pomoć i priprema evakuaciju.</i> 2. Uporaba modularnog zavoja <i>2.1. Jedan instruktor objašnjava i demonstrira kako primijeniti modularni zavoj u slučaju manjih ozljeda.</i> <i>2.1.1. Izvedba praktične vježbe: Polaznici rade u grupama od četiri osobe. Jedan glumi ozlijeđenu osobu, jedan je glavni spasilac, a dvojica promatraju, prate njegove naredbe i pomažu.</i> <i>Vježba je organizirana kao igra uloga. Prije početka vježbe, jedan</i>		
--	--	--	--

	<i>instruktor objašnjava scenarij svim grupama i naglašava opasnosti i simptome ozljede glave.</i> Opis situacije – ozljeda glave: <i>Policijski službenici interveniraju u sukobu na ulici gdje je u tijeku fizički obračun. Tijekom postupanja, jedan od policijskih službenika pogođen je staklenom bocom u glavu i gubi svijest. Jedan službenik pruža prvu pomoć prema MARCH protokolu. Ostali osiguravaju područje, pozivaju hitnu pomoć i pripremaju evakuaciju.</i> 2.1.2. Izvedba praktične vježbe: <i>Prije početka vježbe, jedan instruktor frontalno objašnjava scenarij svim grupama. Objašnjava vrste krvarenja i specifičnosti previjanja ozljeda vrata.</i> Opis situacije – ozljeda vrata: <i>Policijski službenici dolaze na intervenciju zbog obiteljskog nasilja. U tijeku je fizički obračun između supružnika. Prilikom pokušaja razdvajanja sukobljenih strana, žena nohtima ozljeđuje vrat policijskog službenika. Jedan službenik pruža prvu pomoć prema MARCH protokolu. Ostali policijski službenici, ako je potrebno, privode osumnjičenu osobu, osiguravaju područje, pozivaju hitnu pomoć i pripremaju evakuaciju.</i> 2.1.3. Izvedba praktične vježbe: <i>Polaznici rade u grupama od četiri osobe. Jedan glumi ozlijeđenu osobu, jedan je glavni spasilac, a dvojica promatraju, prate njegove naredbe i pomažu.</i> <i>Vježba je organizirana kao igra uloga. Prije početka vježbe, jedan instruktor frontalno objašnjava scenarij svim grupama. Objašnjava vrste krvarenja i specifičnosti previjanja rana, naglašavajući procjenu sigurnosti okoline.</i> Opis situacije – ozljeda noge i ruke: <i>Policijski službenici reagiraju na dojavu o sumnjivim osobama na privatnom posjedu. Tijekom</i>		
--	--	--	--

	<i>pregleda područja, jednog policijskog službenika ugriza agresivan pas za nogu. Policajac pada na tlo, a pas zatim ugriza i njegovu ruku, iz koje počinje teći venska krv, nakon čega pas bježi. Jedan službenik pruža prvu pomoć prema MARCH protokolu. Ostali osiguravaju područje, pozivaju hitnu pomoć i pripremaju evakuaciju.</i>		
Završni dio			
10 min.	Instruktori sažimaju ključne točke MARCH-E algoritma; potiču polaznike da odgovaraju na pitanja i raspravljaju o ključnim aspektima MARCH-E protokola.	Polaznici slušaju i sudjeluju u raspravi.	Instruktori mogu zamoliti jednog polaznika da pred cijelom grupom objasni MARCH-E algoritam.

SIMULACIJSKA VJEŽBA 1	
Slučaj obiteljskog nasilja	
Polaznici se suočavaju sa situacijom iz stvarnog života u kojoj mogu pokazati znanje i vještine stečene tijekom obuke. Njihova izvedba pomno se prati i procjenjuje prema unaprijed definiranim kriterijima. Nakon vježbe daje se detaljna povratna informacija.	
Opći ciljevi vježbe	1. Polaznici trebaju pokazati sposobnost korištenja isključivo objektivno opravdane, nužne i proporcionalne sile 2. Polaznici trebaju pokazati sposobnost pružanja medicinske pomoći
Nastavne metode	Objašnjenje tijekom pripremnog izlaganja – uvod i priprema za vježbu; simulacija; rasprava tijekom završnog izlaganja i evaluacije vježbe
Prostor i uvjeti za vježbu	Simulacijska soba ili drugi prikladan unutarnji prostor
Oprema za vježbu	Službeni opasač sa standardnom policijskom opremom – radiouređaj, sredstva za vezivanje, palica, vježbovni raspršivač s nadražujućom tvari, svjetiljka, FX vatreno oružje i simulacijsko streljivo; IFAK; umjetna krv; gumeni nož
Broj polaznika	Dva polaznika (jedna ophodnja) na dva instruktora – jedan za uporabu sile, drugi za taktičku medicinu. Kako je na obuci 24 polaznika, bit će potrebno 12 ponavljanja. Instruktori trebaju paziti da grupe ne prenose jedna drugoj iskustvo s vježbe, kako bi svaka grupa imala jednaku startnu poziciju.
Broj glumaca	Jedna odrasla ženska osoba i dva muškarca – od kojih je jedan počinitelj. Preporučuje se da glumac koji igra počinitelja bude jedan od instruktora, koji zna prilagoditi svoje postupke ovisno o radnjama polaznika – ako postupaju ispravno, glumac surađuje; ako ne, glumac povećava razinu svog otpora.
Trajanje	2 sata

ARTIKULACIJA NASTAVNOG SATI			
Vrijeme	Sadržaj rada	Aktivnosti polaznika	Napomene
Uvodni dio			
5 min.	Provjera sigurnosti i raspodjela opreme za obuku	Polaznici se prijavljuju, slijede upute instruktora i slušaju sigurnosne upute. Izvode vježbe.	Važno: Provjerite da polaznici nemaju pravo streljivo, vatreno oružje i papar sprej.
5 min.	Polaznici su podijeljeni u parove i djeluju kao policijska ophodnja.		
5 min.	Instruktori uvodno izlažu: ciljeve vježbe kriterije koji će se ocjenjivati scenarij vježbe	Slušanje i postavljanje pitanja	
Središnji dio			
60 min.	Polaznici izvode vježbu u ophodnjama od dva člana	Polaznici moraju postupati u skladu s odgovarajućim sigurnosnim procedurama,	Instruktori trebaju intervenirati tijekom vježbe samo kada je to stvarno potrebno.

		pravilno pružiti prvu pomoć i učinkovito komunicirati.	
Završni dio			
	Instruktori svakom timu daju detaljnu povratnu informaciju odmah nakon završetka vježbe.	Polaznici slušaju i sudjeluju u raspravi.	Instruktori potiču polaznike da podijele svoje mišljenje o vježbi prije nego što im daju prijedloge za moguće poboljšanje izvedbe. Povratna informacija se daje na konstruktivan način – koristeći sendvič metodu ili sličan pristup. Drugim riječima, instruktori započinju povratnu informaciju isticanjem ispravno izvedenih elemenata, zatim ukazuju na pogreške i objašnjavaju bolji način postupanja te završavaju pozitivnim osvrtom.
15 min.	Grupna povratna informacija: - identificiraju se najčešće pogreške grupa - daju se prijedlozi za poboljšanja	Polaznici sudjeluju u raspravi i odgovaraju na pitanja	Instruktori govore o pogreškama bez navođenja pojedinih polaznika ili ophodnji.

DETALJI SIMULACIJE	
Opis situacije	
Slučaj obiteljskog nasilja	
Ophodnja putem radioveze prima informaciju od Zapovjednog centra o prijavljenom događaju – slučaju obiteljskog nasilja. Incident se dogodio u stanu, a počinitelj je muškarac. Ženska osoba prijavila je da je njezin suprug pod utjecajem droga i alkohola te ju je verbalno i fizički napao. Navodno se sukobio s njom i svojim ocem zbog odbijanja odlaska na kliniku za liječenje ovisnosti. Dvočlana ophodnja odlazi na određenu lokaciju, opremljena službenim opasacem i radiovezom.	
Upute za instruktore i glumce	
Ispred stana žena čeka sa starijim muškarcem. Pokazuje modrice i traži pomoć. Navodi da joj je suprug, koji je zaspao u dnevnoj sobi, uzeo dokumente i novac. Stariji muškarac, koji je otac osumnjičenika, želi ga probuditi. Iznenada, sin se okreće i zabija mu veliki nož u nogu. Policijski službenici trebaju obuzdati osumnjičenika obaranjem na tlo i primjenom odgovarajućih sredstava prisile, postupajući u skladu s načelom proporcionalnosti i izbjegavanjem ozljeđivanja. Osumnjičenik potom kolabira i čini se da doživljava srčani udar. Policijski službenici trebaju provesti sve nužne taktičke procedure i pružiti prvu pomoć obojici muškaraca, prema hitnosti stanja.	

RUBRIKE ZA VREDNOVANJE		
Kriterij	Zadovoljavajuća razina izvedbe	Kritične pogreške
Komunikacija s ozlijeđenom osobom, zapovjednim centrom i međusobno	Pokušaj uspostave kontakta s ozlijeđenom osobom Postoji komunikacija sa zapovjednim centrom, koja je kratka i jasna Postoji komunikacija među članovima tima, a upute su kratke i jasne	Zapovjedni centar nije obaviješten o situaciji Nije jasno tko je glavni pružatelj prve pomoći
Briga o sigurnosti ozlijeđene osobe i sebe	Poštivanje sigurnosnog protokola CUF/TFC	Započinjanje postupka prve pomoći bez evakuacije u sigurniju zonu. Propust stavljanja medicinskih rukavica pri obradi krvareće rane
Prepoznavanje i zaustavljanje masivnog krvarenja i drugih ozljeda opasnih po život	Pronalaženje svih ozljeda opasnih po život i primjena odgovarajućeg medicinskog tretmana	Nepravilna primjena poveske – nije dovoljno visoko i čvrsto. Primjena neodgovarajućeg medicinskog tretmana. Propust u pronalaženju ozljede
Tretiranje mogućeg srčanog udara	Ispravno izvođenje kardiopulmonalne reanimacije (KPR)	Osoba nije postavljena na čvrstu podlogu. Nije provjereno diše li osoba Glava nije zabačena. Kompresije prsnog koša nisu dovoljno duboke, pritisak nije potpuno oslobođen, ritam nije odgovarajući. Ruke pružatelja KPR-a savijaju se u laktovima
Poštivanje sigurnosnih načela	Poštivanje sigurnosnih načela pri uporabi pištolja ili drugih sredstava prisile. Oružje nije usmjereno tamo gdje nije predviđeno za uporabu, prst se ne drži na okidaču dok se ne namjerava pucati, puca se samo na vidljive ciljeve, vatreno oružje se tretira kao da je napunjeno.	Prst na okidaču, „prijateljska vatra/vatrena linija“. Usmjeravanje cijevi oružja na neželjene ciljeve. Primjena tehnika obuzdavanja s oružjem u rukama
Kontrola vatrenog oružja i druge opreme na službenom opasaču	Ispravna kontrola oružja i druge opreme na službenom opasaču u situaciji zadržavanja. Korištenje najučinkovitijeg i najudobnijeg položaja opreme i vatrenog oružja na službenom opasaču. Brzo premještanje i reorganizacija, odabir smjera kretanja	Nepripremljen službeni opasač. Gubitak opreme sa službenog opasača
Komunikacija u timu	Razumije i primjenjuje načela timskog rada. Prenosi informacije drugom članu ophodnje. Komunicira sa Zapovjednim centrom i drugim policijskim službenicima,	Nejasna podjela uloga. Neprenošenje ključnih informacija

	kao i s predstavnicima drugih institucija	
Komunikacija s počiniteljem i drugim osobama uključenima u situaciju	Komunicira s osobama uključenima u situaciju, stupa u interakciju s počiniteljem. Verbalno ili fizički udaljava ljude od prijetnje i preusmjerava pažnju počinitelja s ljudi na sebe	Ne daje jasne naredbe ili upute. Ne daje posljednje upozorenje prije uporabe sredstava prisile
Preuzimanje inicijative i prilagodba situaciji	Preuzima inicijativu od kolege, mijenja uloge (akcija, sigurnost, komunikacija)	Pasivan stav. Nedostatak podržavajućeg ponašanja. Nerazumijevanje razvoja situacije
Situacijska svjesnost	Pravovremeno identificira izvor moguće opasnosti, ima sposobnost održavanja vizualne kontrole tijekom rada u timu. Prikuplja informacije vizualnom procjenom situacije, od osoba uključenih u situaciju, kolege u ophodnji ili drugih policijskih službenika te drugih institucija	Nije sposoban razviti svijest o situaciji
Deeskalacijske tehnike	Koristi deeskalacijske tehnike za suzbijanje incidenata te pravilno odabire stil i sadržaj komunikacije s počiniteljem. Ne pokazuje agresivnu uporabu službenog oružja i druge opreme na službenom opasaču	Nepostojanje pokušaja korištenja tehnike smirivanja situacije. Eskalacija situacije agresivnim stavom ili uporabom nerazmjernih sredstava prisile
Priprema za uporabu sredstava prisile	Brzo se priprema za uporabu sredstava prisile – položaj je ispravan, sve je na svom mjestu, spremnost za uporabu opreme na službenom opasaču je pravovremena	Nedostatak spremnosti Pogrešno pozicioniranje
Načela primjene taktika i tehnika	Koristi osnovna načela taktike i tehnika u situaciji zadržavanja: - zamjenjuje jednu opremu na službenom opasaču drugom ili vatrenim oružjem i obrnuto (prijelaz) - mijenja poziciju i varijacije ovisno o situaciji - ispravno bira položaj za pucanje (procjenjuje je li sigurno pucati ili se iza počinitelja nalaze ljudi) - odabire odgovarajuće zaklone - djeluje pod zaklonom (punjenje spremnika vatrenog oružja, pregrupiranje, medicinska pomoć, kretanje)	Korištenje neadekvatnih tehnika. Nedostatak usklađenosti

EVALUACIJSKA LISTA			
Polaznik			
		(ime i prezime)	
	Testirano znanje/vještine	Maksimalan broj bodova	Ostvareni bodovi
1.	Komunikacija s ozlijeđenom osobom, zapovjednim centrom i međusobno	1	
2.	Briga o sigurnosti ozlijeđene osobe i sebi	1	
3.	Prepoznavanje i zaustavljanje masivnog krvarenja i drugih ozljeda opasnih po život	1	
4.	Tretiranje mogućeg srčanog udara	1	
5.	Poštivanje sigurnosnih načela	1	
6.	Kontrola vatrenog oružja i druge opreme na službenom opasaču	1	
7.	Komunikacija u timu	1	
8.	Komunikacija s počiniteljem i drugim osobama uključenima u situaciju	1	
9.	Preuzimanje inicijative i prilagodba situaciji	1	
10.	Situacijska svjesnost	1	
11.	Deeskalacijske tehnike	1	
12.	Priprema za uporabu sredstava prisile	1	
13.	Načela primjene taktika i tehnika	1	
	Ukupno	13	
Instruktor			
		(ime i prezime)	
Bilješke/napomene:			

SIMULACIJSKA VJEŽBA 2	
Zadržavanje naoružanog osumnjičenika	
Polaznici se suočavaju sa situacijom iz stvarnog života, u kojoj mogu pokazati znanje i vještine stečene tijekom obuke. Njihov rad pomno se prati i vrednuje prema unaprijed definiranim kriterijima. Nakon vježbe daje se detaljna povratna informacija.	
Opći ciljevi vježbe:	1. Polaznici moraju demonstrirati odgovarajuće sigurnosne postupke 2. Polaznici moraju osigurati točne postupke prve pomoći i učinkovitu komunikaciju
Nastavne metode	Objašnjenje tijekom pripremnog izlaganja – uvod i priprema za vježbu; simulacija; rasprava tijekom završnog izlaganja i evaluacije vježbe
Prostor i uvjeti za vježbu	Simulacijska soba ili drugi prikladan unutarnji prostor
Oprema za vježbu	Službeni opasač sa standardnom policijskom opremom – radiouređaj, sredstva za vezivanje, palica, vježbovni raspršivač s nadražujućom tvari, svjetiljka, FX vatreno oružje i simulacijsko streljivo; IFAK; umjetna krv; gumeni nož
Broj polaznika	Dva (jedna ophodnja) na dva instruktora – jedan za uporabu sile, drugi za taktičku medicinu. Kako je na obuci 24 polaznika, bit će potrebno 12 ponavljanja
Broj glumaca	Dva odrasla muškarca – jedan počinitelj i jedan ozlijeđeni, jedan službenik zapovjednog centra. Preporučuje se da glumac bude jedan od instruktora koji zna kako se prilagoditi postupcima polaznika – ako polaznici postupaju ispravno, glumac surađuje; ako ne, glumac pojačava razinu otpora. Službenik zapovjednog centra također je instruktor
Trajanje	2 sata ukupno

ARTIKULACIJA NASTAVNOG SATI			
Vrijeme	Sadržaj rada	Aktivnosti polaznika	Napomene
Uvodni dio			
5 min.	Sigurnosni pregled i podjela opreme za obuku	Polaznici se prijavljuju, slijede upute instruktora i slušaju izlaganje o sigurnosti. Izvode vježbe.	Važno: Osigurati da polaznici nemaju stvarno oružje, streljivo ili raspršivač
5 min.	Instruktori dijele polaznike u parove koji djeluju kao policijska ophodnja		
5 min.	Izlaganje – instruktori izlažu: - ciljeve vježbe - ključne kriterije koji će se vrednovati - scenarij vježbe	Polaznici slušaju i postavljaju pitanja	
Središnji dio			
60 min.	Polaznici izvode vježbu u ophodnjama od po dva člana. Instruktori svakom timu daju detaljnu povratnu informaciju odmah nakon vježbe.	Polaznici moraju postupati u skladu s odgovarajućim sigurnosnim procedurama.	Instruktori trebaju intervenirati tijekom vježbe samo kada je to zaista potrebno.

		Polaznici moraju demonstrirati točne postupke prve pomoći i učinkovitu komunikaciju. Polaznici slušaju povratnu informaciju i sudjeluju u raspravi.	Pri pružanju povratne informacije instruktori potiču polaznike da izraze svoje mišljenje o vježbi prije nego što daju prijedloge za moguće poboljšanje izvedbe. Povratna informacija daje se na konstruktivan način – metodom sendviča ili sličnom tehnikom. Drugim riječima, instruktori započinju povratnu informaciju isticanjem pozitivnih aspekata izvedbe, zatim ukazuju na pogreške i objašnjavaju bolji način postupanja te završavaju s pozitivnim komentarima.
Završni dio			
15 min.	Grupna povratna informacija: - identificiraju se najčešće pogreške grupa - daju se prijedlozi za poboljšanja	Polaznici sudjeluju u raspravi i odgovaraju na pitanja	Instruktori govore o pogreškama bez navođenja pojedinih polaznika ili ophodnji.

DETALJI SIMULACIJE	
Opis situacije	
Zadržavanje naoružanog osumnjičenika	
Ophodnja putem radiokomunikacije od Zapovjednog centra dobiva informaciju o prijavljenom događaju – dvojica muškaraca se svađaju u hodniku stambene zgrade. Svjedok je vidio da jedan od muškaraca u ruci drži nož. Zgrada ima samo jedan ulaz i trenutno u njoj nema drugih osoba jer je u fazi rekonstrukcije. Dvočlana ophodnja treba otići na navedenu lokaciju, opremljena službenim opasačem i radiouređajem.	
Upute za instruktore i glumce	
Nakon što policijski službenici uđu u zgradu, jedan od muškaraca koji se svađaju iznenada će ubosti drugog nožem u vrat. Ozlijeđena osoba će pasti na tlo. Osumnjičenik će primijetiti prisutnost policijskih službenika i pobjeći u podrum.	

Policijski službenici trebaju prvo reagirati prema ozlijeđenoj osobi, primjenjujući znanje i vještine taktičke medicine. Nakon pružanja prve pomoći, trebaju nastaviti potjeru i sigurno zadržati osumnjičenika.

Što se tiče prve pomoći, policijski službenici trebaju osigurati ranu na vratu i provesti pregled tijela radi otkrivanja krvarenja. Tijekom pregleda, trebaju pronaći još jednu ranu na bedru i primijeniti povjesku.

Što se tiče postupanja s osumnjičenikom, policijski službenici trebaju razgovarati s njim i pokušati ga uvjeriti da baci nož koji još uvijek drži u ruci. Osumnjičenik će poslušati naredbe policijskih službenika, ali oni moraju stalno paziti na svoju sigurnost jer osumnjičenik također ima pištolj koji će upotrijebiti ako mu se pruži prilika.

RUBRIKE ZA VREDNOVANJE		
Kriterij	Zadovoljavajuća razina izvedbe	Kritične pogreške
Komunikacija s ozlijeđenom osobom, zapovjednim centrom i međusobno	Pokušaj uspostave kontakta s ozlijeđenom osobom Postoji komunikacija sa zapovjednim centrom, koja je kratka i jasna Postoji komunikacija među članovima tima, a upute su kratke i jasne	Zapovjedni centar nije obaviješten o situaciji Nije jasno tko je glavni pružatelj prve pomoći
Briga o sigurnosti ozlijeđene osobe i sebe	Poštivanje sigurnosnog protokola CUF/TFC	Započinjanje postupka prve pomoći bez evakuacije u sigurniju zonu. Propust stavljanja medicinskih rukavica pri obradi krvareće rane
Prepoznavanje i zaustavljanje masivnog krvarenja i drugih ozljeda opasnih po život	Pronalaženje svih ozljeda opasnih po život i primjena odgovarajućeg medicinskog tretmana	Nepravilna primjena povjeske – nije dovoljno visoko i čvrsto. Primjena neodgovarajućeg medicinskog tretmana. Propust u pronalaženju ozljede
Poštivanje sigurnosnih načela	Poštivanje sigurnosnih načela pri uporabi pištolja ili drugih sredstava prisile. Oružje nije usmjereno tamo gdje nije predviđeno za uporabu, prst se ne drži na okidaču dok se ne namjerava pucati, puca se samo na vidljive ciljeve, vatreno oružje se tretira kao da je napunjeno.	Prst na okidaču, „prijateljska vatra/vatrena linija“. Usmjeravanje cijevi oružja na neželjene ciljeve. Primjena tehnika obuzdavanja s oružjem u rukama
Kontrola vatrenog oružja i druge opreme na službenom opasaču	Ispravna kontrola oružja i druge opreme na službenom opasaču u situaciji zadržavanja. Korištenje najučinkovitijeg i najudobnijeg položaja opreme i vatrenog oružja na službenom opasaču. Brzo premještanje i reorganizacija, odabir putanja kretanja	Nepripremljen službeni opasač. Gubitak opreme sa službenog opasača

Komunikacija u timu	Razumije i primjenjuje načela timskog rada. Prenosi informacije drugom članu ophodnje. Komunicira sa Zapovjednim centrom i drugim policijskim službenicima, kao i s predstavnicima drugih institucija	Nejasna podjela uloga. Neprenošenje ključnih informacija
Komunikacija s počiniteljem i drugim osobama uključenima u situaciju	Komunicira s osobama uključenima u situaciju, stupa u interakciju s počiniteljem. Verbalno ili fizički udaljava ljude od prijetnje i preusmjerava pažnju počinitelja s ljudi na sebe	Ne daje jasne naredbe ili upute. Ne daje posljednje upozorenje prije uporabe sredstava prisile
Preuzimanje inicijative i prilagodba situaciji	Preuzima inicijativu od kolege, mijenja uloge (akcija, sigurnost, komunikacija)	Pasivan stav. Nedostatak podržavajućeg ponašanja. Nerazumijevanje razvoja situacije
Situacijska svjesnost	Pravovremeno identificira izvor moguće opasnosti, ima sposobnost održavanja vizualne kontrole tijekom rada u timu. Prikuplja informacije vizualnom procjenom situacije, od osoba uključenih u situaciju, kolege u ophodnji ili drugih policijskih službenika te drugih institucija	Nije sposoban razviti svijest o situaciji
Deeskalacijske tehnike	Koristi deeskalacijske tehnike za suzbijanje incidenata te pravilno odabire stil i sadržaj komunikacije s počiniteljem. Ne pokazuje agresivnu uporabu službenog oružja i druge opreme na službenom opasaču	Nepostojanje pokušaja korištenja tehnike smirivanja situacije. Eskalacija situacije agresivnim stavom ili uporabom nerazmjernih sredstava prisile
Priprema za uporabu sredstava prisile	Brzo se priprema za uporabu sredstava prisile – položaj je ispravan, sve je na svom mjestu, spremnost za uporabu opreme na službenom opasaču je pravovremena	Nedostatak spremnosti Pogrešno pozicioniranje
Načela primjene taktika i tehnika	Koristi osnovna načela taktike i tehnika u situaciji zadržavanja: - zamjenjuje jednu opremu na službenom opasaču drugom ili vatrenim oružjem i obrnuto (prijelaz) - mijenja poziciju i varijacije ovisno o situaciji	Korištenje neadekvatnih tehnika. Nedostatak sinkronizacije

	- ispravno bira položaj za pucanje (procjenjuje je li sigurno pucati ili se iza počinitelja nalaze ljudi) - odabire odgovarajuće zaklone - djeluje pod zaklonom (punjenje spremnika vatrenog oružja, pregrupiranje, medicinska pomoć, kretanje)	
--	---	--

EVALUACIJSKA LISTA			
Polaznik		(ime i prezime)	
	Testirano znanje/vještine	Maksimalan broj bodova	Ostvareni bodovi
1.	Komunikacija s ozlijeđenom osobom, zapovjednim centrom i međusobno	1	
2.	Briga o sigurnosti ozlijeđene osobe i sebe	1	
3.	Prepoznavanje i zaustavljanje masivnog krvarenja i drugih ozljeda opasnih po život	1	
4.	Poštivanje sigurnosnih načela	1	
5.	Kontrola vatrenog oružja i druge opreme na službenom opasaču	1	
6.	Komunikacija u timu	1	
7.	Komunikacija s počiniteljem i drugim osobama uključenima u situaciju	1	
8.	Preuzimanje inicijative i prilagodba situaciji	1	
9.	Situacijska svjesnost	1	
10.	Deeskalacijske tehnike	1	
11.	Priprema za uporabu sredstava prisile	1	
12.	Načela primjene taktika i tehnika	1	
	Ukupno	12	
Instruktor		(ime i prezime)	
Bilješke/napomene:			

SIMULACIJSKA VJEŽBA 3	
Slučaj remećenja javnog reda i mira	
Polaznici se suočavaju sa situacijom iz stvarnog života, u kojoj mogu pokazati znanje i vještine stečene tijekom obuke. Njihov rad pomno se prati i procjenjuje prema unaprijed definiranim kriterijima. Nakon vježbe pruža se detaljna povratna informacija.	
Opći ciljevi vježbe:	1. Polaznici moraju demonstrirati odgovarajuće sigurnosne postupke 2. Polaznici moraju osigurati točne postupke prve pomoći i učinkovitu komunikaciju
Nastavne metode	Objašnjenje tijekom pripremnog izlaganja – uvod i priprema za vježbu; simulacija; rasprava tijekom završnog izlaganja i evaluacije vježbe
Prostor i uvjeti za vježbu	Simulacijska soba ili drugi prikladan unutarnji prostor
Oprema za vježbu	Službeni opasač sa standardnom policijskom opremom – radiouređaj, sredstva za vezivanje, palica, vježbovni raspršivač s nadražujućom tvari, svjetiljka, FX vatreno oružje i simulacijsko streljivo; IFAK; umjetna krv; gumeni nož
Broj polaznika	Dva (jedna ophodnja) na dva instruktora – jedan za uporabu sile, drugi za taktičku medicinu. Kako je na obuci 24 polaznika, bit će potrebno 12 ponavljanja
Broj glumaca	2 odrasla muškarca – jedan osumnjičenik i jedan slučajni prolaznik koji je ozlijeđen, te jedan službenik zapovjednog centra. Preporučuje se da osumnjičenik bude jedan od instruktora koji zna kako se prilagoditi postupcima polaznika – ako polaznici postupaju ispravno, glumac surađuje; ako ne, glumac povećava razinu otpora. Službenik zapovjednog centra također je instruktor
Trajanje	2 sata ukupno

ARTIKULACIJA NASTAVNOG SATA			
Vrijeme	Sadržaj rada	Aktivnosti polaznika	Napomene
Uvodni dio			
5 min.	Sigurnosni pregled i podjela opreme za obuku	Polaznici se prijavljuju, slijede upute instruktora i slušaju izlaganje o sigurnosti. Izvode vježbe.	Važno: Osigurati da polaznici nemaju stvarno oružje, streljivo ili raspršivač
5 min.	Instruktori dijele polaznike u parove koji djeluju kao policijska ophodnja		
5 min.	Izlaganje – instruktori izlažu: - ciljeve vježbe - ključne kriterije koji će se vrednovati - scenarij vježbe	Polaznici slušaju i postavljaju pitanja	
Središnji dio			
60 min.	Polaznici izvode vježbu u ophodnjama od po dva člana.	Polaznici moraju postupati u skladu s odgovarajućim sigurnosnim procedurama.	Instruktori trebaju intervenirati

	Instruktori svakom timu daju detaljnu povratnu informaciju odmah nakon vježbe.	Polaznici moraju osigurati točne postupke prve pomoći i učinkovitu komunikaciju. Polaznici slušaju povratnu informaciju i sudjeluju u raspravi.	tijekom vježbe samo kada je to zaista potrebno. Pri pružanju povratne informacije instruktori potiču polaznike da izraze svoje mišljenje o vježbi prije nego što daju prijedloge za moguće poboljšanje izvedbe. Povratna informacija daje se na konstruktivan način – metodom sendviča ili sličnom tehnikom. Drugim riječima, instruktori započinju povratnu informaciju isticanjem pozitivnih aspekata izvedbe, zatim ukazuju na pogreške i objašnjavaju bolji način postupanja te završavaju s pozitivnim komentarima.
Završni dio			
15 min.	Daje se grupna povratna informacija - identificiraju se najčešće pogreške - daju se prijedlozi za poboljšanje	Polaznici sudjeluju u raspravi i odgovaraju na pitanja	Instruktori govore o pogreškama bez spominjanja pojedinih polaznika ili ophodnji.

DETALJI SIMULACIJE	
Opis situacije	
Slučaj remećenja javnog reda i mira	
Ophodnja putem radiokomunikacije od Zapovjednog centra dobiva informaciju o prijavljenom događaju – policijski službenici reagiraju na dojavu o narušavanju javnog reda i mira u baru/javnom parku. Ophodnja se sastoji od dva policijska službenika. Po dolasku, službenici zapažaju osumnjičenika koji je vidno pod utjecajem alkohola i narušava javni red i mir vičući i uznemirujući ostale goste bara/posjetitelje parka. Osumnjičenik djeluje uznemireno i ne surađuje s policijskim službenicima, odbijajući njihove naredbe. Policijski službenici ophodnje moraju poduzeti odgovarajuće mjere kako bi smirili situaciju i osigurali sigurnost sebe, osumnjičenika i gostiju bara/posjetitelja parka.	
Upute za instruktore i glumce	
Osumnjičenik je u procesu počinjenja prekršajnog djela. Nakon što policijski službenici uđu u bar/pub ili javni park, pijani muškarac će početi vikati i verbalno napadati službenike, ne reagirajući na pokušaje komunikacije. Kako se službenici približavaju osumnjičeniku radi procjene situacije, on postaje sve konfliktniji i odbija suradnju. Taktička medicina: Jedan od prisutnih posjetitelja pokušava pobjeći, spotakne se i padne, pri čemu ozlijedi ruku – prijelom podlaktice. Policijski službenici trebaju najprije reagirati na incident, a zatim pružiti pomoć ozlijeđenoj osobi, primjenjujući znanje i vještine taktičke medicine. Instruktori pomno prate reakcije policijskih službenika na provokacije, pružajući povratne informacije i smjernice o njihovom procesu donošenja odluka i taktičkim postupcima. Proširenje scenarija: Dok policijski službenici ophodnje nastavljaju komunikaciju s osumnjičenikom u baru/parku, situacija se dodatno pogoršava. Osumnjičenik, koji se i dalje ponaša nepredvidljivo, počinje izricati verbalne prijetnje prema službenicima i obližnjim posjetiteljima parka. Postaje očito da osumnjičenik možda nosi skriveno oružje, poput noža, što predstavlja povećanu opasnost za sve uključene.	

RUBRIKE ZA VREDNOVANJE		
Kriterij	Zadovoljavajuća razina izvedbe	Kritične pogreške
Komunikacija s ozlijeđenom osobom, zapovjednim centrom i međusobno	Pokušaj uspostave kontakta s ozlijeđenom osobom Postoji komunikacija sa zapovjednim centrom, koja je kratka i jasna Postoji komunikacija među članovima tima, a upute su kratke i jasne	Zapovjedni centar nije obaviješten o situaciji Nije jasno tko je glavni pružatelj prve pomoći
Briga o sigurnosti ozlijeđene osobe i sebe	Poštivanje sigurnosnog protokola CUF/TFC	Započinjanje postupka prve pomoći bez evakuacije u sigurniju zonu. Propust stavljanja medicinskih rukavica pri obradi krvareće rane

Prepoznavanje i zaustavljanje masivnog krvarenja i drugih ozljeda opasnih po život	Pronalaženje svih ozljeda opasnih po život i primjena odgovarajućeg medicinskog tretmana	Nepravilna primjena poviske – nije dovoljno visoko i čvrsto. Primjena neodgovarajućeg medicinskog tretmana. Propust u pronalaženju ozljede
Poštivanje sigurnosnih načela	Poštivanje sigurnosnih načela pri uporabi pištolja ili drugih sredstava prisile. Oružje nije usmjereno tamo gdje nije predviđeno za uporabu, prst se ne drži na okidaču dok se ne namjerava pucati, puca se samo na vidljive ciljeve, vatreno oružje se tretira kao da je napunjeno.	Prst na okidaču, „prijateljska vatra/vatrena linija“. Usmjeravanje cijevi oružja na neželjene ciljeve. Primjena tehnika obuzdavanja s oružjem u rukama
Kontrola vatrenog oružja i druge opreme na službenom opasaču	Ispravna kontrola oružja i druge opreme na službenom opasaču u situaciji zadržavanja. Korištenje najučinkovitijeg i najudobnijeg položaja opreme i vatrenog oružja na službenom opasaču. Brzo premještanje i reorganizacija, odabir putanja kretanja	Nepripremljen službeni opasač. Gubitak opreme sa službenog opasača
Komunikacija u timu	Razumije i primjenjuje načela timskog rada. Prenosi informacije drugom članu ophodnje. Komunicira sa Zapovjednim centrom i drugim policijskim službenicima, kao i s predstavnicima drugih institucija	Nejasna podjela uloga. Neprenošenje ključnih informacija
Komunikacija s počiniteljem i drugim osobama uključenima u situaciju	Komunicira s osobama uključenima u situaciju, stupa u interakciju s počiniteljem. Verbalno ili fizički udaljava ljude od prijetnje i preusmjerava pažnju počinitelja s ljudi na sebe	Ne daje jasne naredbe ili upute. Ne daje posljednje upozorenje prije uporabe sredstava prisile
Preuzimanje inicijative i prilagodba situaciji	Preuzima inicijativu od kolege, mijenja uloge (akcija, sigurnost, komunikacija)	Pasivan stav. Nedostatak podržavajućeg ponašanja. Nerazumijevanje razvoja situacije
Situacijska svjesnost	Pravovremeno identificira izvor moguće opasnosti, ima sposobnost održavanja vizualne kontrole tijekom rada u timu. Prikuplja informacije vizualnom procjenom situacije, od osoba uključenih u situaciju, kolege u ophodnji ili drugih policijskih službenika te drugih institucija	Nije sposoban razviti svijest o situaciji

Deeskalacijske tehnike	Koristi deeskalacijske tehnike za suzbijanje incidenata te pravilno odabire stil i sadržaj komunikacije s počiniteljem. Ne pokazuje agresivnu uporabu službenog oružja i druge opreme na službenom opasaču	Nepostojanje pokušaja korištenja tehnike smirivanja situacije. Eskalacija situacije agresivnim stavom ili uporabom nerazmjernih sredstava prisile
Priprema za uporabu sredstava prisile	Brzo se priprema za uporabu sredstava prisile – položaj je ispravan, sve je na svom mjestu, spremnost za uporabu opreme na službenom opasaču je pravovremena	Nedostatak spremnosti Pogrešno pozicioniranje
Načela primjene taktika i tehnika	Koristi osnovna načela taktike i tehnika u situaciji zadržavanja: - zamjenjuje jednu opremu na službenom opasaču drugom ili vatrenim oružjem i obrnuto (prijelaz) - mijenja poziciju i varijacije ovisno o situaciji - ispravno bira položaj za pucanje (procjenjuje je li sigurno pucati ili se iza počinitelja nalaze ljudi) - odabire odgovarajuće zaklone - djeluje pod zaklonom (punjenje spremnika vatrenog oružja, pregrupiranje, medicinska pomoć, kretanje)	Korištenje neadekvatnih tehnika. Nedostatak sinkronizacije

EVALUACIJSKA LISTA			
Polaznik		(ime i prezime)	
	Testirano znanje/vještine	Maksimalan broj bodova	Ostvareni bodovi
1.	Komunikacija s ozlijeđenom osobom, zapovjednim centrom i međusobno	1	
2.	Briga o sigurnosti ozlijeđene osobe i sebe	1	
3.	Prepoznavanje i zaustavljanje masivnog krvarenja i drugih ozljeda opasnih po život	1	
4.	Poštivanje sigurnosnih načela	1	

5.	Kontrola vatrenog oružja i druge opreme na službenom opasaču	1	
6.	Komunikacija u timu	1	
7.	Komunikacija s počiniteljem i drugim osobama uključenima u situaciju	1	
8.	Preuzimanje inicijative i prilagodba situaciji	1	
9.	Situacijska svjesnost	1	
10.	Deeskalacijske tehnike	1	
11.	Priprema za uporabu sredstava prisile	1	
12.	Načela primjene taktika i tehnika	1	
	Ukupno	12	
Instruktor			
		(ime i prezime)	
Bilješke/napomene:			

Materijal za polaznike
OBUKA O UPORABI SREDSTAVA PRISILE
I OSNOVAMA TAKTIČKE MEDICINE
za policijske službenike koji prvi dolaze
na mjesto događaja

O materijalu za polaznike

Sljedeće gradivo namijenjeno je polaznicima i predstavlja teorijsku osnovu za praktične vježbe obuke. Stoga ga treba promatrati kao paket za predučenje, čiji je cilj osvježiti i uravnotežiti razinu znanja polaznika, pripremajući ih za praktični dio obuke.

Jedan od načina da se materijali za učenje prenesu polaznicima jest kroz prezentacije i kvizove putem sustava e-obrazovanja, što se može vidjeti na sljedećoj poveznici: <https://e-obrazovanje.fkz.hr/course/view.php?id=1172>. Drugi načini uključuju kratka online predavanja, predavanja uživo ili pisane materijale za samostalno čitanje i učenje.

Iako je obuka usmjerena uglavnom na usavršavanje vještina u vezi s uporabom sredstava prisile u obavljanju svakodnevnih zadataka, kao i izgradnju kapaciteta u pružanju prve pomoći kod različitih vrsta ozljeda – važno je naglasiti pravni okvir i osvježiti teorijska znanja vezana uz spomenute vještine.

Gradivo prati teme iz kurikuluma vezano uz fazu samostalnog učenja:

Uporaba sredstava prisile	Temeljna načela u uporabi sredstava prisile Progresivni niz u uporabi sredstava prisile Izdavanje naredbi i tehnike deeskalacije Ulazak u prostorije i objekte
Osnove taktičke medicine	Osnovne mjere za održavanje života Opstrukcija dišnih putova stranim tijelom Hipotermija/Pothlađenost Taktička medicina

Nakon svake teme slijede ključna pitanja koja mogu pomoći polaznicima da sami procijene svoje učenje/znanje.

UPORABA SREDSTAVA PRISILE

TEMELJNA NAČELA U UPORABI SREDSTAVA PRISILE

Glavni je cilj ove teme omogućiti polaznicima da prepoznaju načela u uporabi sredstava prisile prema nacionalnim zakonima i standardima EU, uz puno poštivanje načela temeljnih prava.

Uporaba sredstava prisile detaljno je propisana nacionalnim zakonima i međunarodnim dokumentima kako bi se spriječila nerazmjerna i neutemeljena primjena policijskih ovlasti koja može dovesti do nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja. Načela razmjernosti i nužnosti ugrađena su u pravne odredbe svih razvijenih zemalja. Tim je odredbama propisano da policijski službenik mora upotrijebiti najblaže sredstvo prisile kojim se postiže cilj, i to samo u potrebnoj mjeri i do otklanjanja razloga za njegovu uporabu – odnosno dok se osoba koja se nasilnički ponaša i/ili je uzrujana ne stavi pod kontrolu. Osim toga, potrebno je poštivati dostojanstvo, ugled i čast svake osobe, kao i druga temeljna ljudska prava i slobode.

Stoga policijski službenik koji provodi intervenciju treba imati na umu da odabir odgovarajuće tehnike ovisi o višestrukim čimbenicima ili temeljnim načelima **zakonitosti**, **nužnosti** i **razmjernosti**.

Uporaba sredstava prisile u policijskim operacijama uglavnom je uređena **međunarodnim zakonom o ljudskim pravima**, koji je primjenjiv u svakom trenutku (u mirnodopskim uvjetima i tijekom oružanih sukoba), kao i **nacionalnim zakonom**

Korištenje sile u policijskim operacijama **države** moraju strogo regulirati

Posebice, države moraju osigurati da **nacionalno zakonodavstvo** bude usklađeno s **njihovim međunarodnim obvezama** i sankcionirati svoje službenike ako su upotrijebili silu na prekomjeran ili drugačije proizvoljan način

Europska povelja o ljudskim pravima jedini je ugovor o ljudskim pravima koji na iscrpan način spominje okolnosti pod kojima uporaba sredstava prisile može dovesti do lišavanja života bez kršenja prava na život: **kada je to apsolutno neophodno**.

Načelo
zakonitosti

Kada je to apsolutno neophodno znači:

- a) u obrani bilo koje osobe od protupravnog nasilja
- b) kako bi se izvršilo zakonito uhićenje ili spriječio bijeg zakonito pritvorene osobe
- c) u radnji koja je zakonito poduzeta radi gušenja nereda ili pobune (ECHR, čl. 2.).

Načelo nužnosti znači da uporaba sile:

- treba biti iznimna
- provodit će se samo kada je to nužno za osiguranje obavljanja zadaća policijske službe ili u samoobrani
- koristit će se samo kao posljednje sredstvo, nakon što su uloženi svi razumni naponi da se situacija riješi nenasilnim sredstvima
- nikada ne smije biti proizvoljna ili uvredljiva

**Načelo
nužnosti**

„Policijski službenici čak će morati razmotriti povlačenje i prekid ostvarivanja legitimnog cilja ukoliko bi negativne posljedice uporabe sile bile preozbiljne u razmjeru s razlogom za uporabu takve sile.

Posebice se najveća pažnja mora posvetiti zaštiti neuključenih osoba.”*

*Međunarodna pravila i standardi za rad policije. Međunarodni odbor Crve-nog križa. 2015. str. 35. Vidi također Uporaba sile: Smjernice za provedbu osnovnih načela UN-a o uporabi sile i vatrenog oružja od strane policijskih službenika. Amnesty International. 2015. str. 105.

Policijski službenik:

- djelovat će u razmjeru s ozbiljnošću situacije i legitimnim ciljem koji se želi postići
- neće koristiti više sile nego što je apsolutno potrebno za postizanje legitimnog cilja
- osigurat će da, ako se koristi vatreno oružje, takva uporaba uzrokuje najmanje moguće ozljede i svede na minimum štetu

Policijski službenik može odustati od mjere ako ona vodi prema neprihvatljivom rezultatu.

**Načelo
razmjernosti**

Policijski službenik treba:

- u potpunosti poštivati i težiti očuvanju ljudskog života i ljudskog dostojanstva
- minimalizirati rizik od ozljeda i oštećenja tijekom postupanja
- dati jasna upozorenja o svojoj namjeri uporabe sile, osim ako bi davanje takvog upozorenja neopravdano izložilo članove timova opasnosti, ili bi stvorilo rizik od smrti ili ozbiljne ozljede za druge, ili bi bilo očito neprikladno ili neučinkovito u određenim okolnostima

Tijekom intervencije policijski službenik mora uzeti u obzir **temeljna načela** i **sljedeće čimbenike**:

2. razinu prijetnje
3. ponašanje kontrolirane osobe
4. okolnosti pritvaranja osobe
5. vrstu kaznenog djela kojeg je osoba lišena slobode počinila
6. tjelesnu građu uhićene osobe i službenika koji intervenira
7. vlastite vještine policijskog službenika u procjeni situacije
8. sigurnost policijskog službenika, njegovog partnera i promatrača te ciljane osobe

**Temeljna
načela**

9. mogućnost osiguranja zaštite temeljnih ljudskih prava
10. mogućnost smanjenja prijetnje i izbjegavanje uporabe sile

PONAVLJANJE I PROCJENA ZNANJA

Za policijske službenike u ophodnji, kada se uporaba sile smatra opravdanom prema načelu zakonitosti?

- a) Kada je zakonom propisana
- b) Kada policijski službenik pokušava potvrditi dominaciju
- c) Kada se policijski službenik osjeća ugroženim

Kako se načelo nužnosti primjenjuje na policijske službenike u ophodnji u uporabi sile?

- a) Policijski službenici bi trebali upotrijebiti silu samo kada je to neophodno i razumno
- b) Policijski službenici bi trebali upotrijebiti silu kako bi zastrašili osumnjičenike
- c) Policijski službenici bi trebali upotrijebiti silu kao prvo sredstvo

Kako načelo razmjernosti vodi policijske službenike pri određivanju odgovarajuće razine sile koju treba upotrijebiti u određenoj situaciji?

- a) Policijski službenici bi uporabu sile trebali izbjegavati u potpunosti
- b) Policijski službenici bi uvijek trebali odgovoriti najvećom dostupnom razinom sile
- c) Policijski službenici bi trebali upotrijebiti silu koja je razmjerna razini otpora ili prijetnje s kojom se suočavaju

Pri ocjeni razmjernosti upotrijebljene sile, koji bi faktor policijski službenici trebali prvo uzeti u obzir?

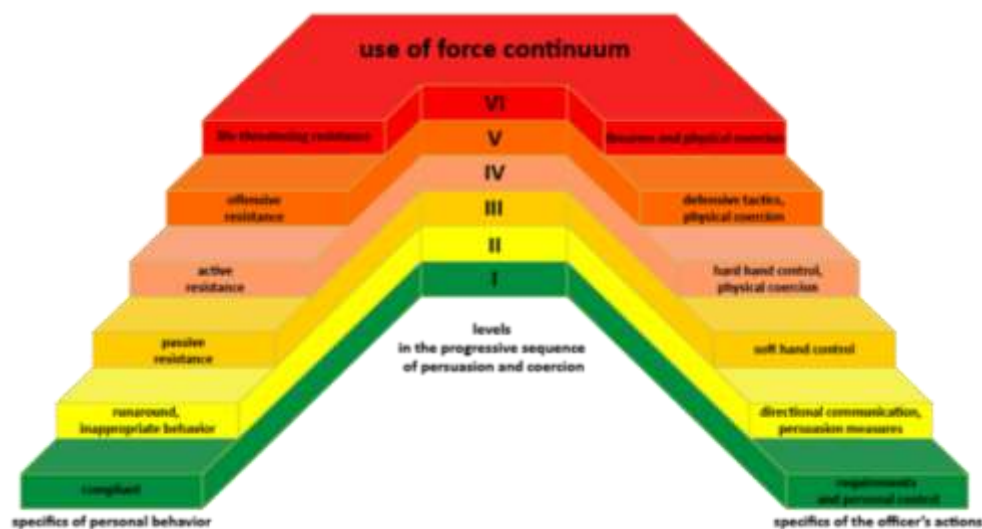
- a) Ozbiljnost prijetnje
- b) Doba dana i okruženje
- c) Spol osumnjičenika

Kada su suočeni s potencijalno nasilnom situacijom, koje korake policijski službenici mogu poduzeti kako bi umanjili potrebu za uporabom sile?

- a) Izvikivati glasno naredbe kako bi potvrdili i pokazali svoj autoritet
- b) Odmah izvući svoje oružje kako bi uspostavili dominaciju
- c) Održavati sigurnu udaljenost, smireno komunicirati, aktivno slušati i davati jasne naredbe

PROGRESIVNI NIZ U UPORABI SREDSTAVA PRISILE

Policijski službenici imaju zakonsko pravo upotrijebiti odgovarajuću količinu prisile kada je to potrebno. Ključno je odlučiti koja je količina prisile prikladna i kada je potrebna. Policijskom službeniku može biti korisno promišljanje o uporabi sredstava prisile u kontinuitetu ili progresivnom nizu.

Cilj je ove teme omogućiti polaznicima da opišu progresivni niz u uporabi sredstava prisile prema razini prijetnje. Stoga je naglasak na onim taktikama i tehnikama kojima se izbjegava ili otklanja potreba za primjenom sredstava prisile i izbjegava olako donošenje procjena i odluka.

U svim razinama prijetnje, odnosno u svim dijelovima progresivnog niza uporabe sredstava prisile, policijski službenici trebaju se usredotočiti na:

- Upravljanje/pozicioniranje s određene udaljenosti
- Učinkovitu komunikaciju s osobom (osobama)
- Tehnike kontrole/pratnje
- Temeljna načela u uporabi sredstava prisile – razmjernost, nužnost, zakonitost.

Budući da policijski službenici svoje postupanje trebaju prilagoditi specifičnostima ponašanja osoba s kojima se susreću i razini prijetnje s kojom se suočavaju – u nastavku su te razine detaljno opisane, uz preporučeno postupanje policijskih službenika.

Postupanje s osobom koja surađuje

Razina 1 progresivnog niza

Pasivna osoba **slijedi upute policijskog službenika**, ne svađa se i pristaje na sve zahtjeve

Policijski službenici moraju izabrati **siguran položaj** i s osobom komunicirati **prijateljski, pristojno i s poštovanjem** – verbalnom ili neverbalnom komunikacijom ukratko objasniti razlog zahtjeva

No važno je **biti spreman i na neočekivani napad osobe**, znati na vrijeme reagirati i uhititi je

Osnovni principi sigurnosti u policijskom poslu

Podjela na taktičke funkcije – **djelovanje, pokrivanje, radiokomunikacija**

Odgovarajući položaji pripravnosti (taktička udaljenost)

Vidljivost od 360 stupnjeva

Prikladna komunikacija s osobom

Stalno vidljive ruke

Brza reakcija na promijenjenu situaciju

Održavanje razmaka / pozicioniranje

Specifičnosti osiguranja kontrole situacije

Držite razmak

Odaberite pravi položaj za promatranje

Oružje držite tako da nije nadohvat ruke drugim osobama

Pravi položaj za promatranje

Pravi položaj za promatranje je **stojeći položaj** koji osigurava maksimalnu sigurnost. Omogućuje vam da obranite sebe i svoje oružje od mogućeg napada.

U ovom stojećem položaju:

- noge su u širini ramena, blago savijene
- težište je pomaknuto niže
- ruke su blago savijene na sredini tijela

Odgovarajući položaji pripravnosti

Tri glavna taktička položaja policijskih službenika

Opušteni položaj

Komunikacija

Prikupljanje i slanje informacija

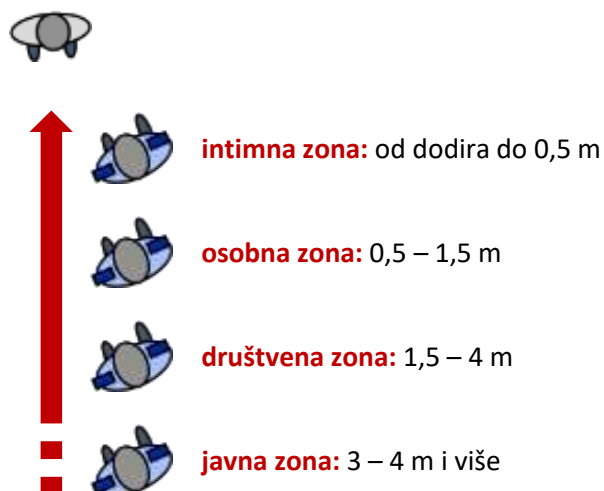
Tri glavne taktičke funkcije policijskih službenika

Akcija

Osiguravanje i
radiokomunikacija

Specifičnosti
osiguravanja kontrole
situacije

Zone/distanca

Intimna zona:
od dodira do 0,5 m

Specifičnosti
osiguravanja
kontrole
situacije

Zone/distanca

Osobna zona:
0,5 – 1,5 m

Društvena zona:
1,5 – 4 m

Specifičnosti
osiguravanja
kontrole
situacije

Zone/distanca

Javna zona:
3 – 4 m i više

Specifičnosti
osiguravanja kontrole
situacije

Pravila trokuta

Varijacija 1:

Ispred osumnjičene osobe

Pogledajte video na:

<https://youtu.be/mr92C3HdMDw>

Varijacija 2:

Jedan od policijskih službenika gleda u leđa osumnjičene osobe

Pogledajte video na:

<https://youtu.be/6VZ8BWb2B6w>

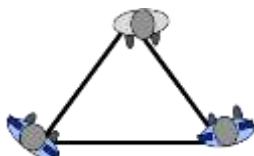

Varijacija 1:

Ispred osumnjičene osobe (pored zida)

Specifičnosti
osiguravanja kontrole
situacije

Pravila trokuta

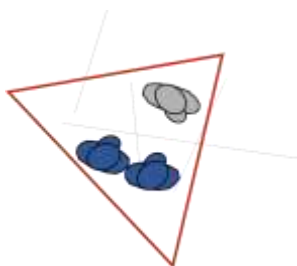

Varijacija 2:

Jedan policijski službenik gleda u leđa osumnjičene osobe

Specifičnosti
osiguravanja kontrole
situacije

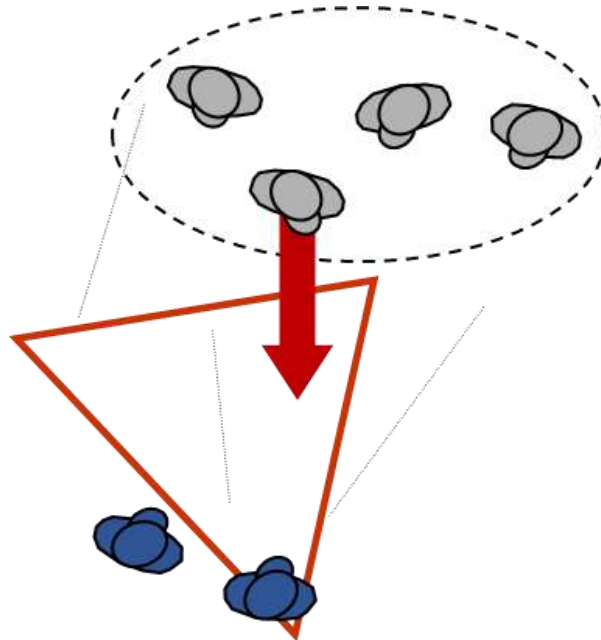
Pravila trokuta

Jedan policijski službenik gleda u leđa osumnjičene osobe i promatra ostatak grupe (važno je pozvati sumnjivu osobu i odvojiti je od grupe tijekom komunikacije)

Specifičnosti osiguravanja kontrole situacije

Pravila trokuta

Verbalna komunikacija: uobičajene fraze

„Pozdrav/Dobar dan gospodine.“
 „Ja sam policijski službenik _____.“
 „Govorite li engleski jezik?“
 „Molimo, slijedite naše upute/zahtjeve.“
 „Molim Vas, govorite sporije.“
 „Ponovite, molim Vas.“
 „Imate li osobnu iskaznicu ili putovnicu?“
 „Vašu osobnu iskaznicu, molim.“
 „Koje je Vaše puno ime (i prezime)?“
 „Koji je Vaš datum rođenja i mjesto rođenja?“

„Gdje sada živite?“
 „Koji je broj Vašeg mobilnog telefona?“
 „Provjerit ću Vaše osobne podatke, molim Vas ostanite ovdje na trenutak.“
 „Molim Vas pričekajte dok se ne napiše zapisnik.“
 „Možete li nam molim Vas objasniti okolnosti događaja.“
 „Molim Vas potpišite ovdje.“
 „Vraćam Vam Vaše dokumente.“
 „Želim Vam ugodan dan.“

Neverbalna komunikacija

STANITE

DOĐITE OVAMO

OKRENITE SE

SPUSTITE SE NA TLO

POKAŽITE MI RUKE

Pogledajte videa na:

<https://youtu.be/KAiS-MLKiA>

https://youtu.be/mEiuEuJZ_Vk

PODIGNITE ODJEĆU

IDITE ONAMO

Kada osoba predaje dokumente, vođa ophodnje
prima ih svojom slabom rukom

Specifičnosti
kod provjere
dokumenata

Nakon što uzme dokumente, napravi korak unatrag

Ako osoba ispusti dokumente, policijski službenici moraju zatražiti da ih podigne

Specifičnosti
kod provjere
dokumenata

Ako osoba ispusti dokumente i ne može ih sama pokupiti, policijski službenik mora zatražiti od osobe da se udalji i sam podići dokumente

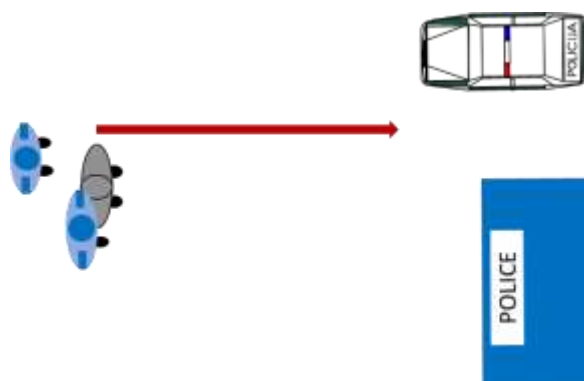

Tehnike preprate/pratnje

Položaj na otvorenom prostoru kada osoba surađuje

Položaj na otvorenom prostoru kada osoba surađuje

Položaj u objektima prilikom prolaska kroz vrata i pokazivanje smjera

Lagana kontrola ruke za pomoć pri kretanju (kada je osoba pod utjecajem alkohola i slično) i pokazivanje smjera

Postupanje s osobom koja ne surađuje

Razina 2 progresivnog niza

Osoba koja **ne postupa po zakonitim naredbama** policijskih službenika i **ne pridržava se uputa**

Osoba **se prepire** i postoji velika vjerojatnost za **otpor**

Na ovoj razini važno je **komunicirati** s tom osobom bez izazivanja dodatnog sukoba

Važno je još jednom objasniti toj osobi razlog pritvaranja i **primijeniti mjere upozorenja i naredbi**

Ako se osoba približava - važno je održati sigurnu udaljenost koristeći slabu ruku

Ako se osoba nakon primjene mjera uvjeravanja smiri,
postupci se nastavljaju kako je opisano u razini 1 progresivnog niza

Verbalna komunikacija: uobičajene fraze

„STOJ, policija! Ne mičite se!“

„Ne prilazite!“

„Održavajte razmak!“

„Razumijete li me?“

„Smirite se!“

„Molim vas da slijedite naše zahtjeve.

Ako to ne učinite, upotrijebit ćemo silu.

„Molim Vas, pogledajte me.“

„Molim Vas, surađujte sa mnom.“

„Molim Vas, pokažite ruke.“

Uporaba sredstava prisile u svladavanju pasivne razine otpora

Razina 3 progresivnog niza

Na ovoj su razini sve moguće **mjere uvjeravanja** već **iscrpljene i neučinkovite**

U ovom slučaju osoba **samo stoji, sjedi ili leži**

Policijskim službenicima se u takvim slučajevima preporuča da u jednoj akciji obave „**laganu kontrolu ruke**“.

Policijski službenici moraju jednom rukom uhvatiti osobu za **zglob**, a drugom rukom kontrolirati **lakat**

Ispravna upozorenja /naredbe prilikom postupanja s osobama koje ne surađuju

Prije svega policijski službenici trebaju koristiti **mjere upozorenja i naredbi**
Preporučeni izraz: „Molimo Vas slijedite naše zahtjeve. Ako ne budete slijedili naše zahtjeve, upotrijebit ćemo silu.“

Ako osumnjičena osoba ne poštuje upozorenja i naredbe policijskih službenika, preporuča se korištenje „**lagane ručne kontrole**“

Blokada ruke uz koordinirane radnje

Postavljanje osobe u prikladan položaj za **pregled**

Blokada i preuzimanje kontrole nad rukama i nogama

Vrste pasivnog otpora

u stojećem položaju

u sjedećem položaju

u ležećem položaju

Tehnike svladavanja pasivnog otpora uporabom lagane kontrole ruke

Hvatanje za ručni zglob

Kontrola lakta

Tehnike svladavanja pasivnog otpora osobe

Tehnike lagane ručne kontrole u stojećem položaju

2 policijska službenika stoje ispred osobe

2 policijska službenika stoje ispred osobe

Blokada obje ruke

Preprata

Pogledajte video tehnike lagane kontrole ruke u stojećem položaju:

<https://youtu.be/B2C-iMdPdOc>

Tehnike svladavanja pasivnog otpora osobe

Tehnike lagane ručne kontrole u sjedećem položaju

2 policijska službenika stoje ispred osobe

Prilazak

Podizanje

Preprata

Tehnike svladavanja pasivnog otpora osobe

Tehnike lagane ručne kontrole u ležećem položaju

2 policijska službenika stoje ispred osobe

Prilazak

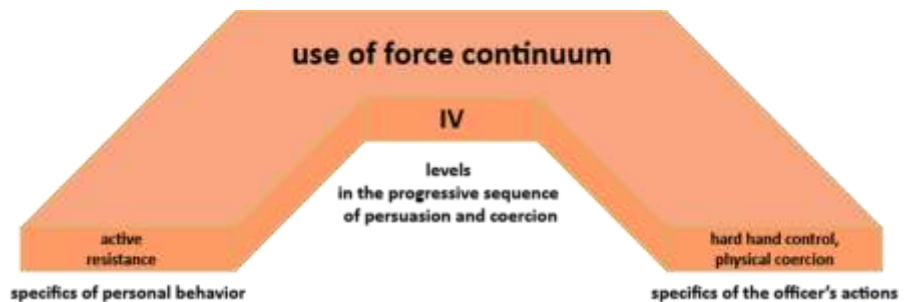

Podizanje

Preprata

Uporaba sredstava prisile u svladavanju aktivnog otpora

Razina 4 progresivnog niza

Na ovoj razini počinitelj steže/napinje ruke, **aktivnom radnjom** gura policijske službenike od sebe

Počinitelj se aktivno povlači **izbjegavajući zadržavanje**

Policijski službenici koriste „**čvrstu kontrolu ruke**“, kontroliranjem zgloba ili lakta počinitelja, uporabom raspršivača s nadražujućom tvari ili drugim sredstvima prisile.

Kada je osoba pod kontrolom, policijski službenici koriste **sredstva za vezivanje**

Tehnike svladavanja aktivne razine otpora osobe

Prije svega policijski službenici trebaju koristiti **mjere upozorenja i naredbi**

Preporučeni izraz: „Molimo Vas slijedite naše zahtjeve. Ako ne budete slijedili naše zahtjeve, upotrijebit ćemo silu.“

Ako osoba steže/napinje ruke, aktivnom radnjom gura policijske službenike od sebe ili se aktivno povlači izbjegavajući zadržavanje, preporuča se korištenje „**čvrste ručne kontrole**“

Ispravna upozorenja/naredbe prilikom postupanja s osobama koje ne surađuju

Preporučeni izrazi

„STOJ, policija! Ne mičite se!“

„Nemojte se opirati!“

„Upotrijebit ćemo silu!“

„Smirite se!“

„Dajte nam ruke!“

„Morate surađivati s nama!“

„Slijedite naše zahtjeve!“

„Molimo, pokažite ruke.“

Tehnike svladavanja aktivne razine otpora osobe

Zaključavanje kroz pazuha i podizanje nogu kako bi se osoba spustila na tlo

2 policijska službenika koriste laganu ručnu kontrolu

Osoba steže/napinje ruke

Pritisak na lakat i kontrola ručnog zgloba

Ključ na lakat

Osoba steže/napinje ruke

Prijelaz (I)

Prijelaz (savijanje ruku, kontrola lakta i ručnog zgloba)

Pogledajte video:

<https://youtu.be/cFyESWMamEY>

Zaključavanje kroz pazuha i podizanje nogu kako bi se osoba spustila na tlo

2 policijska službenika koriste laganu ručnu kontrolu

Osoba steže/napinje ruke

Zaključavanje kroz pazuha

Zaključavanje kroz noge

Podizanje nogu

Zadržavanje

Zaključavanje kroz pazuha, povlačenje unatrag kako bi se osoba spustila na tlo i zaključavanje zapešća

2 policijska službenika koriste laganu ručnu kontrolu

Osoba steže/napinje ruke

Zaključavanje kroz pazuha i noge

Rušenje podmetanjem noge

Spuštanje na tlo

Zaključavanje zapešća i laktova

Priprema za prijelaz

Prijelaz

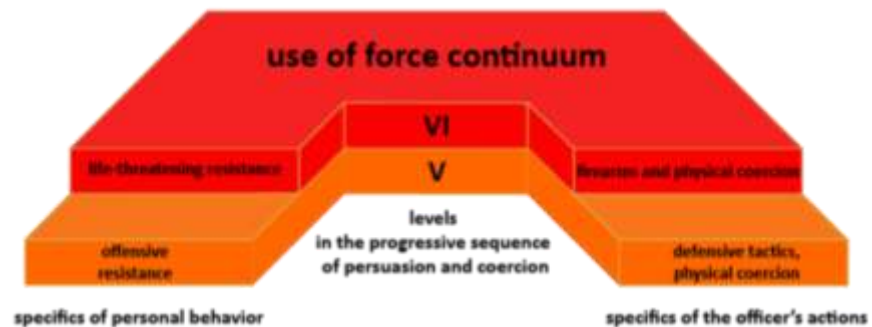
Prijelaz (II)

Zadržavanje

Postupanje s osobom koja prijeti/ugrožava

Razina 5 i 6
progresivnog
niza

Razina 5
progresivnog
niza

Na ovoj razini počinitelj **napada** policijske službenike i pokušava ih ozlijediti **aktivnim djelovanjem**

Napad se može dogoditi **udarcem** rukom ili nogom, **hvatanjem** za odoru, pokušajem da policijskog službenika **obori** na tlo

Ovisno o postupanju osobe, policijski službenici **blokiraju udarce, prskaju osobu suzavcem, a u slučaju stvarnog, očitog i opasnog pokušaja – udaraju osobu rukama, nogama ili policijskom palicom, ruše je na zemlju, stavljaju sredstva za vezivanje**

Razina 6
progresivnog
niza

Na ovoj razini počinitelj **napada policijske službenike ili druge osobe** oružjem ili drugim opasnim predmetima (npr. baca ciglu, kamen, podiže palicu i sl.)

Počinitelj **prijeti ubojstvom** i prilazi policijskim službenicima ili drugim osobama s **opasnim predmetom** ili izvlači vatreno oružje i usmjerava ga na policijske službenike ili neku drugu osobu

Policijski službenici imaju pravo nanositi razorne udarce policijskom palicom i koristiti vatreno oružje.

Znakovi
mogućeg
napada

Agresivno, prijetće ponašanje

Probijanje sigurnosne udaljenosti od policijskog službenika i početak napada

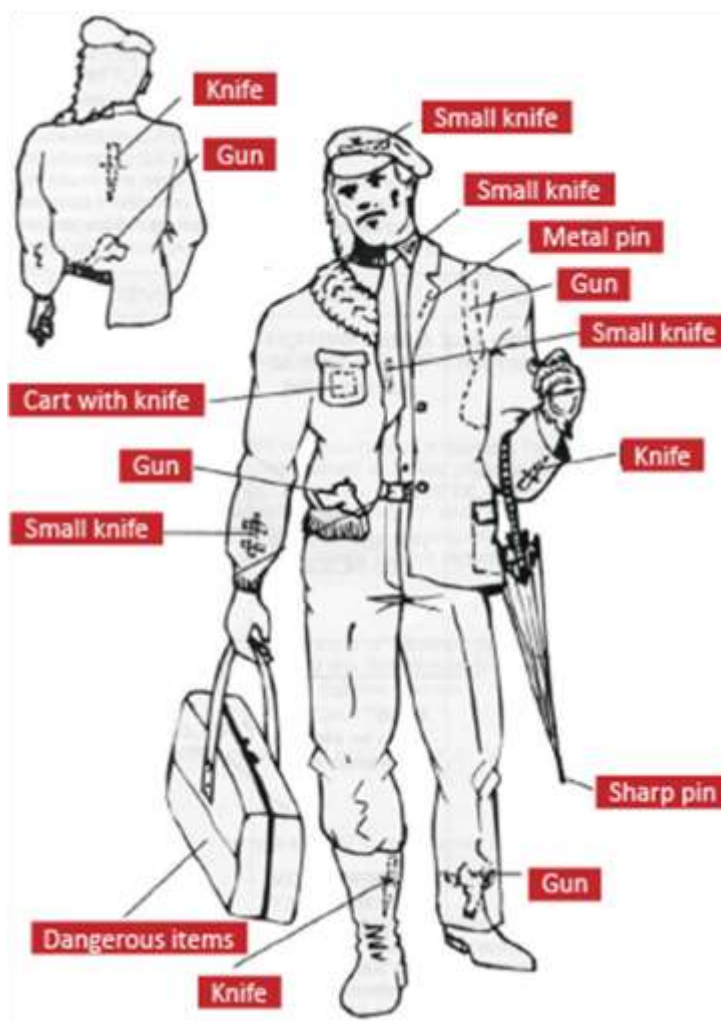
Traženje predmeta za mogući napad

Promjena položaja stajanja, zauzimanje borbenog stava, osvrtnje oko sebe u potrazi za mogućim osloncem

Prethodne informacije o opasnom ponašanju osumnjičenika

Svako neuobičajeno/sumnjivo ponašanje (utjecaj droga ili alkohola, duševna bolest itd.)

Identifikacija
opasnih predmeta
koje bi osoba
mogla koristiti

Borbeni položaji: obrambeni**Borbeni položaji: napadački**

Položaji u klinču: simetrična borba

Položaji u klinču: ruke odozgo

Položaji u klinču: ruke odozdo

Položaji u klinču: napad s leđa

Položaji za odgurivanje: odgurivanje

Položaji za odgurivanje: stvaranje distance

Položaji za odgurivanje: nakon povećanja distance moguća uporaba sredstava prisile

Položaji za odgurivanje: nakon povećanja distance moguća uporaba sredstava prisile

PONAVLJANJE I PROCJENA ZNANJA

Povežite ponašanje osumnjičenika s postupanjem policijskih službenika.

Otpor opasan po život	Lagana kontrola ruke
Pasivan otpor	Čvrsta kontrola ruke
Napadački otpor	Obrambena taktika
Aktivan otpor	Uporaba vatrenog oružja i tjelesne snage

Ako osoba steže ruke, odguruje policijske službenike ili se povlači, policijski službenik će:

- a) Pokušati srušiti osobu na tlo
- b) Koristiti mjere upozorenja i naredbi
- c) Zaprijetiti osobi pištoljem
- d) Koristiti čvrstu kontrolu ruke

Vrsta pasivnog otpora može biti:

- a) Trčanje
- b) Vikanje
- c) Povlačenje
- d) Sjedenje

Koja je prva mjera koju policijski službenik treba primijeniti u suzbijanju pasivne razine otpora?

- a) Mjere upozorenja i naredbi
- b) Prijetnja vatrenim oružjem
- c) Blokada i uspostavljanje kontrole nad rukama i nogama
- d) Rušenje osobe na tlo

Kada osoba napadne policijskog službenika – primjerice, udarajući ga rukom ili nogom, hvatajući ga za odoru, pokušavajući ga srušiti na tlo – policijski službenik će:

- a) Zaprijetiti osobi vatrenim oružjem
- b) Koristiti mjere upozorenja i naredbi
- c) Pozvati pojačanje i razmotriti situaciju
- d) Blokirati udarce i srušiti osobu na tlo

DAVANJE NAREDBI I TEHNIKE DEESKALACIJE

Kao što je objašnjeno u prethodnom poglavlju, uporaba sile dopuštena je samo kada je nužna za postizanje neposrednog cilja zakonitog izvršenja policijske zadaće. Policijski službenici stoga imaju obvezu pokušati riješiti potencijalno nasilni sukob uvjeravanjem, pregovorima i posredovanjem. Tek nakon što su ti pokušaji iscrpljeni ili se pokažu neuspješnima, opravdana je uporaba sile.

Policijski službenici stoga moraju steći posebne komunikacijske vještine u stresnim situacijama. Oni moraju biti sposobni izbjeći uporabu sile kad je god to moguće, koristeći različite tehnike verbalne komunikacije u kritičnim situacijama kao što su tehnike uvjeravanja, pregovaranja i posredovanja u sukobu.

Potreba za učinkovitim vještinama deeskalacije sve je prisutnija u policijskom poslu. Razumijevanje procesa eskalacije u kriznim situacijama može preusmjeriti policijsku intervenciju u smjeru nenasilnog rješavanja situacije. U praktičnom dijelu ove obuke polaznici će vježbati vještine prepoznavanja tzv. ranih znakova moguće eskalacije tijekom policijske intervencije. Simulacijske vježbe osposobit će ih za djelovanje i komunikaciju pod stresom i u stresnim situacijama te korištenje tehnika deeskalacije.

Jedan od ključnih ciljeva spomenutih simulacijskih vježbi jest postići razumijevanje važnosti uspostavljanja kvalitetne komunikacije s osobom koja je u stanju uznemirenosti ili iritacije, pri čemu se dobrim korištenjem tehnika deeskalacije situacija može riješiti bez uporabe sile. U takvim situacijama, komunikacija ima nekoliko ciljeva:

- prvo je nastojati identificirati razloge uznemirenosti osobe, vodeći brigu o njegovoj/njezinoj sigurnosti i cijelo vrijeme procjenjujući situaciju
- drugo je koristiti metode aktivnog slušanja i pokazivanja empatije
- treće je pokušati uznemirenoj osobi kroz dijalog objasniti razlog policijskog postupanja i daljnje korake koje treba poduzeti.

Tehnike deeskalacije

Tehnike deeskalacije imaju za cilj **smanjiti intenzitet** potencijalno nasilne situacije ili situacije sukoba, pri čemu se smanjuje potreba za tjelesnom silom.

Zašto je koristiti?

Korištenje tehnika deeskalacije može pomoći policijskim službenicima u **sprječavanju eskalacije** situacije u nasilje, **zaštititi sigurnost** svih uključenih pojedinaca i **održati povjerenje** javnosti u provođenje zakona.

Tehnike deeskalacije

Koraci i prakse

Održavati smirenost i prisebnost

Policijci bi trebali ostati **mirni**, **prisebni** i kontrolirati svoje osjećaje i reakcije.

	To daje pozitivan ton za interakciju i može pomoći u smirivanju situacije.
Aktivno slušati	Policijski službenici trebali bi aktivno slušati o brigama pojedinaca uključenih u situaciju. Pokazivanje empatije i razumijevanja može pomoći u ublažavanju napetosti i izgradnji odnosa.
Uspostaviti odnos	Izgradnja pozitivnog odnosa s pojedincima uključenim u situaciju može pomoći u uspostavi povjerenja i suradnje. To se može postići putem komunikacije pune poštovanja i govorom tijela.
Koristiti verbalnu komunikaciju	Jasna i učinkovita komunikacija ključna je za deeskalaciju! – Koristite jednostavan i izravan jezik! – Izbjegavajte žargon i nepoštovanje! – Dajte jasne upute! Pojedinac će lakše razumjeti situaciju i pridržavati se vaših naredbi.
Dati prostor	– Stvorite fizički prostor između vas i pojedinaca uključenih u situaciju. – To vam može pomoći da smanjite napetost i spriječite eskalaciju. – Vodite računa o svom govoru tijela i položaju kako ne biste djelovali prijetee. – Pružite pojedincima moćnosti i alternativna rješenja.
Nuditi rješenja	– To im može pomoći u osnaživanju da donesu bolje odluke i ublažiti situaciju. – Pokušajte surađivati s pojedincima kako biste pronašli mirna rješenja.
Tražiti pomoć	Ako situacija eskalira ili ako su potrebni dodatni resursi (medicinska pomoć, pregovarač), zatražite potporu ili specijalizirane jedinice koje će vam pomoći upravljanju situacijom učinkovito i sigurno.
Netjelesne taktike	Uložite napore i pokušajte koristiti nefizičke taktike kao što su dijalog, pregovaranje i tehnike rješavanja sukoba. Učinkovita komunikacija igra ključnu ulogu u deeskalaciji napetih situacija i poticanju pozitivnih interakcija.
Nekoliko savjeta	1. Jasno objasnite razlog svojih postupaka s poštovanjem i bez sukoba 2. Pružite jasne i sažete upute o tome što se očekuje od pojedinca 3. Koristite miran ton glasa i održavajte kontakt očima kako biste iskazali profesionalnost i uspostavili odnos 4. Koristite neutralan jezik i ponudite podršku kako biste pomogli u mirnom rješavanju sukoba 5. Jasno izrazite očekivanja u vezi sa zakonitim ponašanjem i mogućim posljedicama za nezakonite radnje

Ukratko, zadatak je policijskog službenika procijeniti situaciju, slijediti korake u procesu deeskalacije i

odabrati odgovarajuću naredbu prema razini prijetnje. Kako bi pomogli polaznicima u ovoj obuci da izvedu vježbe simulacije, instruktori su napravili popis osnovnih naredbi (verbalnih i neverbalnih) u vezi s uporabom sredstava prisile i popisali ih prema kontinuumu uporabe sile. Možete ga pronaći u nastavku teksta.

Uobičajeni izrazi prilikom postupanja s kooperativnom osobom

Pozdrav/Dobar dan gospodine/gospođo.
Ja sam policijski službenik
Govorite li engleski jezik?
Molimo, slijedite naše upute/zahtjeve.
Molim Vas govorite sporije.
Molim Vas ponovite.
Imate li osobnu iskaznicu ili putovnicu?
Molim Vas pokažite mi Vašu osobnu iskaznicu.
Koje je Vaše puno ime (i prezime)?
Koji je Vaš datum rođenja i mjesto rođenja?
Gdje sada živite?
Koji je broj Vašeg mobilnog telefona?
Provjerit ću Vaše osobne podatke, molim Vas ostanite ovdje na trenutak.
Molim Vas pričekajte ovdje dok se ne napiše zapisnik.
Molim Vas objasnite okolnosti događaja.
Molim Vas potpišite ovdje.
Vraćam Vam Vaše dokumente.
Želim Vam ugodan dan!

Uobičajeni izrazi prilikom postupanja s osobom koja ne slijedi naredbe

Gospodine/Gospođo, molim Vas budite mirni!
Ovdje smo da Vam pomognemo, molim obratite pozornost.
Molimo Vas da se pridržavate naših uputa radi sigurnosti svih.
Želimo to riješiti mirnim putem.
Gospodine/Gospođo, molim Vas ostanite ovdje.
Nije Vam dopušteno otići.
Ne približavajte se, držite razmak.
Ako ne budete slijedili naše upute, upotrijebit ćemo silu!
STOJ, policija! Ne mičite se.
Ne približavajte se.
Držite razmak.
Razumijete li me?
Smirite se.
Molimo slijedite naše zahtjeve. Ako ne budete slijedili naše zahtjeve, upotrijebit ćemo silu.
Molim Vas pogledajte u mene.
Molim Vas surađujte sa mnom.
Molim Vas pokažite mi svoje ruke.
Molim Vas otvorite šake i ispružite ruke.
Gospodine/Gospođo, držite ruke uvijek vidljive.
Molimo nemojte činiti nagle pokrete.

Uobičajeni izrazi prilikom suzbijanja aktivne razine otpora

STOJ, policija! Ne mičite se.

Nemojte se opirati.
Upotrijebit ćemo silu.
Smirite se.
Pružite ruke.
Morate surađivati s nama.
Slijedite zahtjeve.
Ne stežite ruke.
Gospodine, ako ne budete slijedili naše upute, upotrijebit ćemo silu!
Želimo ovo riješiti mirnim putem, molimo Vas da slijedite naše naredbe.
Prestanite se opirati! Ne želimo Vas ozlijediti!

Uobičajeni izrazi prilikom postupanja s osobom koja prijeti

Stanite gdje jeste!
Bacite oružje!
Ruke gore!/Podignite ruke!
Spustite se na tlo, odmah!
Izđite iz vozila, vrlo polako, s podignutim rukama.
Uhićeni ste. Ostanite mirni!

Korisni izrazi prilikom raščišćavanja prostora

Odmaknite se polako!
Izađite na otvoreno (vidljivo) mjesto.
Slijedite moj glas. / Polako se krećite unatrag do nas.
Lice okrenite prema zidu.
Okrenite glavu ulijevo.
Ne mičite se, razumijete li?
Ne opirite se, razumijete li?

PONAVLJANJE I PROCJENA ZNANJA

Tehnike deeskalacije primjenjive su u svim situacijama i mogu biti učinkovite u kontaktu sa svim pojedincima.

Točno ili netočno?

Što je od sljedećeg primjer tehnike za verbalnu deeskalaciju?

- a. Ignoriranje briga pojedinca i ponavljanje naredbi
- b. Korištenje uvredljivog jezika i jasnih naredbi za potvrdu autoriteta
- c. Aktivno slušanje i pokazivanje empatije

Što je od sljedećeg primjer tehnike za neverbalnu deeskalaciju?

- a. Održavati miran govora tijela i ton glasa
- b. Usmjeriti oružje prema osobi i pokazati mu/joj smjer kretanja
- c. Agresivno stajati s rukama na bokovima ili na pojasu

Koji je primarni cilj tehnika deeskalacije u provedbi zakona?

- a. Zaoštriti situaciju
- b. Zastrašiti pojedince da počnu surađivati
- c. Smiriti situaciju i smanjiti potrebu za uporabom sile

ULAZAK U PROSTORIJE I OBJEKTE

Ova tema posvećena je sljedećim ciljevima:

- Prepoznavanje različitih vrsta objekata i objašnjenje njihovih karakteristika
- Opisivanje formacija/rasporeda kretanja
- Navođenje pravila izbjegavanja prijateljske vatre
- Opisivanje tehnika ulaska i raščišćavanja.

Ovisno o trenutnim okolnostima, postoje dva načina pristupa objektima: sporo pretraživanje (kada policijski službenici imaju vremena) ili dinamična intervencija (kada je to potrebno).

Procjena rizika/ moguće prijetnje i ranjivosti

- Kontrolne zone moraju biti osigurane 360 stupnjeva
- Kako bi se zaštitili od potencijalne opasnosti, potrebno je koristiti postojeće zaklone
- Potrebno je sigurno rukovati oružjem, uvijek procjenjujući mogućnosti njegove uporabe
- Bitno je kretati se i komunicirati u tišini
- Brza reakcija na promjenu situacije
- Ako ste suočeni s jednom osobom, ne zaboravite – mogla bi tu biti još jedna

Vrste zatvorenih prostora

- Stubišta
- Hodnici
- Prostorije

Stubište obično ima veliki prazan prostor gdje se svaki emitirani zvuk puno bolje čuje nego u drugim prostorijama.

Specifičnosti provjere stubišta

Stubište se sastoji od prostora na različitim razinama koji su postavljeni pod različitim kutovima.

Zbog toga se načelo:

„Vidim onoga tko vidi mene“

ne primjenjuje u stubištu.

Prilikom provjere stubišta, članovi tima moraju se udaljiti oko jedan metar jedan od drugog kako bi imali prostora za obavljanje potrebnih radnji.

Specifičnosti provjere hodnika

Počinitelj na najvišoj stepenici može se nagnuti preko ograde kako bi mogao vidjeti noge policijskih službenika kad je on njima nevidljiv.

Penjite se bez križanja nogu i koračajte tako da vam položaj bude što stabilniji i omogućiti vam komotno kretanje.

Dva su glavna načina kretanja u hodnicima: u liniji i u redu.

Izbor načina kretanja ovisi o veličini, rasporedu, duljini, osvjetljenosti i drugim značajkama hodnika.

Kretanje u liniji povećava vidni kut.

Kada se krećete paralelno, važno je da se krećete istom brzinom.

Prilikom približavanja nekom uglu, treba se postaviti uza zid nasuprot uglu, radi bolje preglednosti.

Specifičnosti provjere prostorija

Sve pripremne korake na vratima treba obaviti tiho.

Prije otvaranja vrata potrebno je provjeriti na koju se stranu otvaraju.

Ne zaustavljajte se ispred vrata.

Potrebno je zauzeti položaj u kojem je moguće osigurati široko vidno polje, a da ne ugrozimo sebe.

Otvorena vrata moraju se proći što je prije moguće prilikom ulaska u prostoriju.

Formacije i komunikacija

Načini komunikacije biraju se ovisno o tomu koje informacije treba prenijeti i kako. Kada koriste tihi način rada, policijski službenici mogu odabrati više načina komunikacije.

Načini komunikacije

Neverbalni znakovi

Radiokomunikacijski uređaj

Dodir

Načini komunikacije

Glas

Pravila za izbjegavanje prijateljske vatre

- Osigurajte sigurnost oružja pojedinačno i u timu
- Pravovremena komunikacija između kolega i policijskih službenika
- Predstavite se kao policijski službenik
- Izbjegavajte brzo kretanje prema drugim policijskim službenicima

Tehnike ulaska i raščišćavanja:

- sporo pretraživanje
- dinamični ulazak

Načini provjere objekata

„Šnite torte“

Brzi pogled

Uporaba opreme
(ogledala, dronovi, kamere itd.)

Pretraživanje prostorija bez oružja u ruci

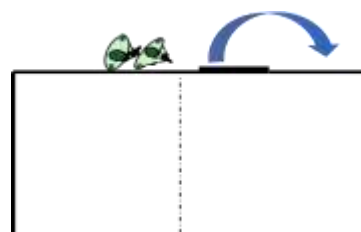
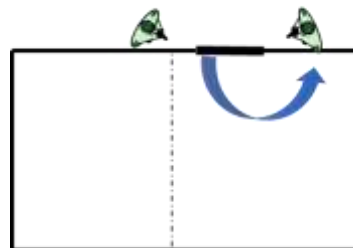
Policijski službenik treba odlučiti je li potrebno pripremiti službeno oružje ili ne. U mnogim slučajevima policijski službenici raščistiavaju prostorije bez službenog oružja. Kad se suoče s prijetnjom – oružjem, zvukom pucnjave, opasnim predmetima itd. – policijski službenici trebaju pripremiti oružje.

Način zauzimanja položaja u prostorijama tipa sobe

Prije otvaranja vrata potrebno je procijeniti na koju se stranu otvaraju (ako su nosači vani – vrata se otvaraju prema van, ako se ne vide – vrata se otvaraju prema unutra).

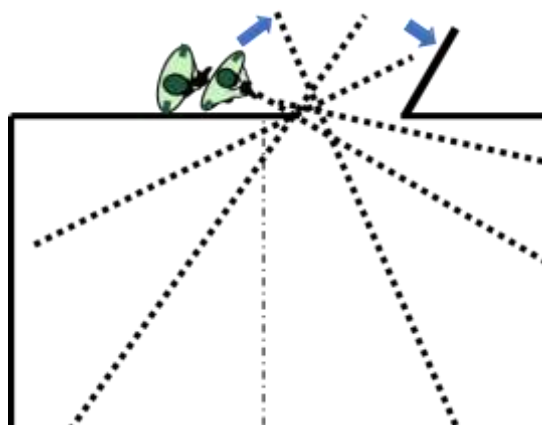
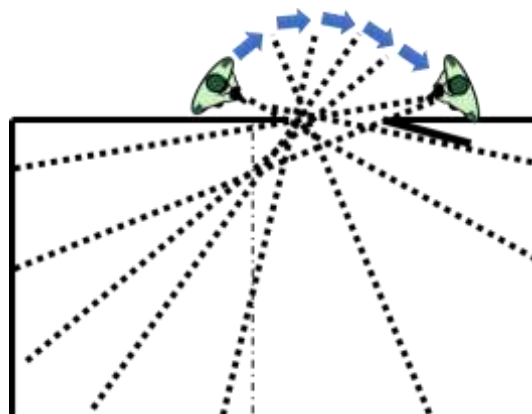
1. Kada se vrata otvaraju prema unutra, policijski službenici bi se trebali nalaziti na različitim stranama vrata ukoliko je moguće.
2. Kada se vrata otvaraju prema van, policijski službenici mogu biti jedan iza drugoga. U tom slučaju, policijski službenik na začelju mora postaviti oružje u sigurnom smjeru.

Sporo pretraživanje

Pri otvaranju vrata policijski službenici moraju biti spremni jer postoji širok prostor iz kojeg mogu biti vidljivi.

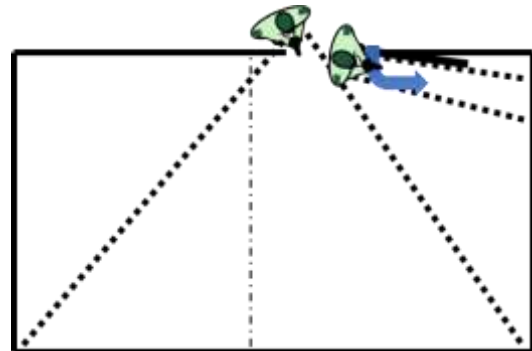
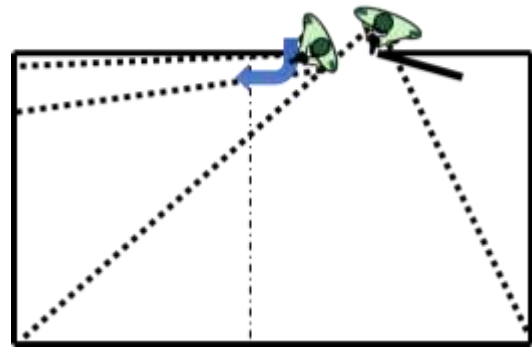
- Sporo pretraživanje je najsigurniji način provjere prostorije.
- U metodi šnite torte, jedan policijski službenik stoji otprilike jedan korak udaljen od vrata i kreće se polako kako bi procijenio situaciju u prostoriji.
- Tijelo ovog policajca mora biti pognuto i vidljivo počinitelju samo najmanjim dijelom lica i oružjem.
- Drugi policijski službenik u to vrijeme pokriva njegovo područje kontrole.

Brzi pogled

Nakon sporog pretraživanja, najbliži kutovi prostorija ostaju neprovjereni.

- Preporučuje se brzi pogled kako biste bili potpuno sigurni da nema opasnosti.
- Ova metoda se izvodi iz pozicije iza okvira vrata tako što se provjerava područje odgovornosti brzim pogledom (moguće na koljenu).
- Dok jedan policijski službenik brzo pogledava, drugi ga policijski službenik može pokrivati motreći na moguću opasnost iz drugih neprovjerenih područja.

Tehnika šnite torte i brzog pogleda
https://youtu.be/m_w8rm38_r0

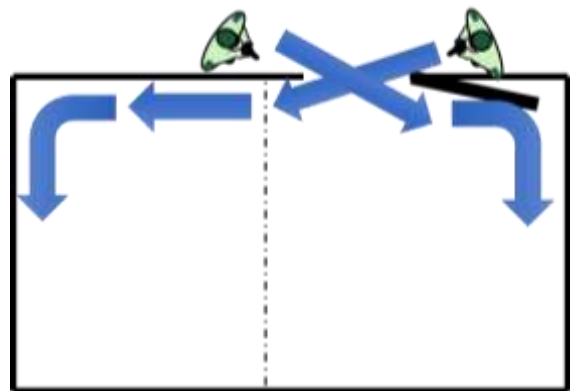
Pogledajte video:

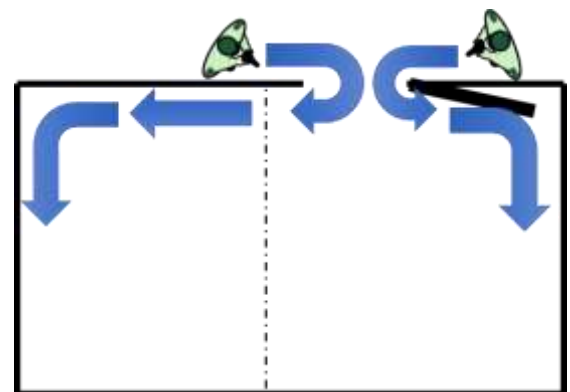
Dinamični ulazak

Dinamični ulazak koristi se kada je potrebno vrlo brzo i neočekivano zadržati počinitelja

- Pri ulasku u prostoriju policijski službenici mogu se koristiti metodom križanja, gdje se svaki policijski službenik kreće u suprotnom smjeru.
- Kada su policijski službenici unutra, svaki od njih pomiče se u njemu najbliži kut svoje kontrolne zone.
- Tijekom provjere, tri kuta u smjeru kretanja moraju biti u zoni kontrole policijskog službenika.
- U metodi kuke, oba policajca utrčavaju u prostoriju i prvo kontroliraju svoju stranu prostorije.

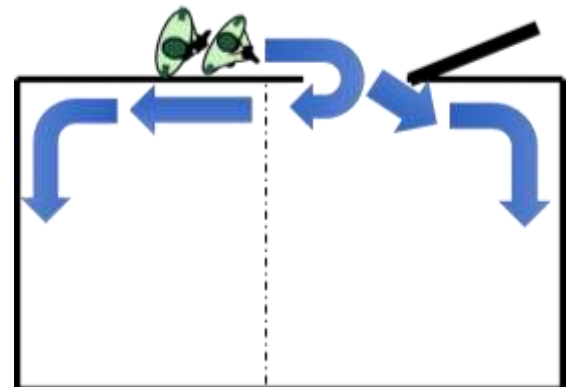
Metoda križanja

Metoda kuke

Kada se vrata otvaraju prema van i ne postoji način da se policijski službenici postave na različitim stranama vrata, može se koristiti mješovita metoda ulaska.

- U ovom slučaju policijski službenici stoje u redu.
- Nakon dogovorenog znaka, oba policijska službenika ulaze gotovo istovremeno.
- Drugi policijski službenik stavlja svoju ruku na rame prvog policijskog službenika kako bi signalizirao kada treba započeti ulazak.

Mješovita metoda ulaska

Pogledajte videa:

Tehnika dinamičnog ulaska

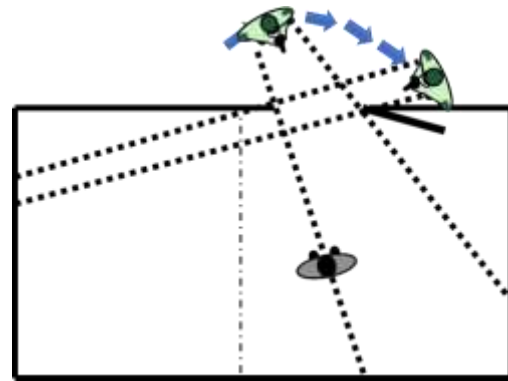
<https://youtu.be/r6scSYFkHIE>

<https://youtu.be/dPzbikuOktU>

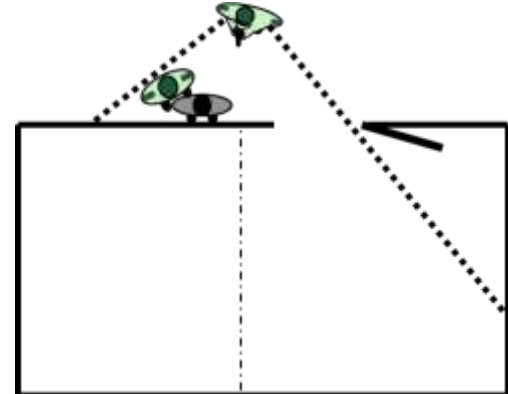
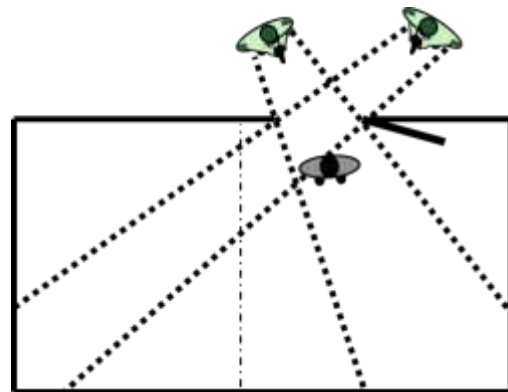

Specifičnosti zadržavanja opasnih i naoružanih osoba

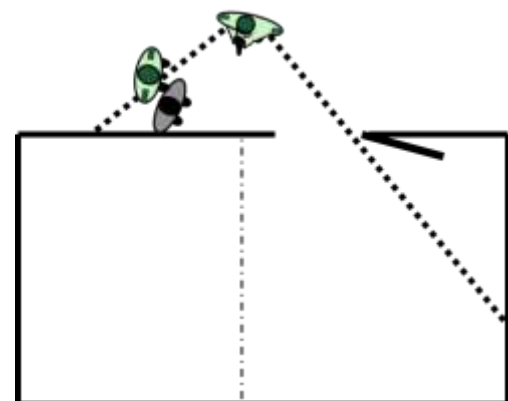
Kada se tijekom sporog pretraživanja otkrije osoba, izdaju se naredbe:

- „Policija!”
- „Raširite ruke!”
- „Krenite prema meni!”
- „Izađite na otvoreno (vidljivo) mjesto!”
- „Krenite prema mojem glasu!” (ili „Polako krenite unatrag prema nama!”)
- „Okrenite se licem prema zidu!”
- „Okrenite glavu ulijevo!”
- „Ne mičite se, razumijete li!”
- „Ne opirite se, razumijete li!”

Ako je osoba zadržana u sigurnom prostoru, nadzorni službenik osigurava kontrolu zadržane osobe i neočišćene prostorije.

Kada se radi djelomični pregled desne strane osobe, provjerava se i druga strana osobe (nije dopušten pristup liniji vatre).

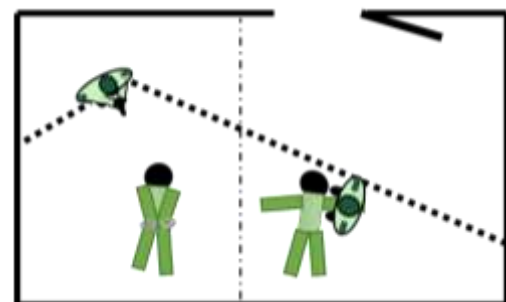
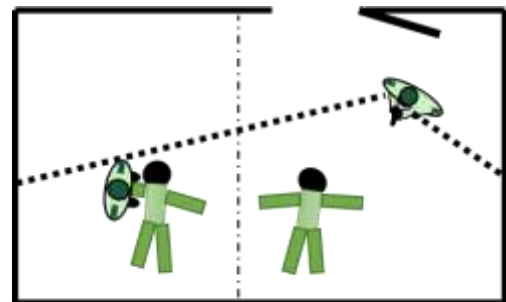
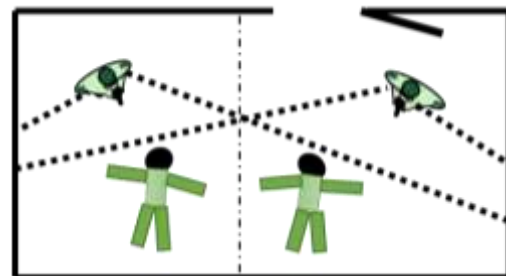
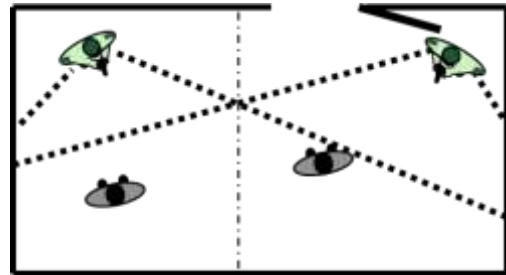
Značajke zadržavanja opasnih i naoružanih osoba

Kada dva počinitelja budu otkrivena tijekom dinamičnog ulaska, svaki policijski službenik u svom kontrolnom području izdaje naredbe:

- „Policija!”
- „Raširite ruke!”
- „Osoba u sivom džemperu tri koraka ulijevo!”
- „Raširite ruke!”
- „Okrenite glavu ulijevo!”
- „Ne mičite se, razumijete li!”
- „Ne opirite se, razumijete li!”

Tijekom zadržavanja, osobe je potrebno smjestiti na način da ih policijski službenici mogu kontrolirati.

- Jedan policijski službenik obavlja funkciju osiguravanja, dok drugi kreće prema prvoj pritvorenoj osobi i stavlja sredstva za vezivanje. Važno je da policijski službenik prilikom zadržavanja izabere stranu s koje neće ulaziti u liniju vatre.
- Kada je prva osoba vezana, policijski službenik koji ju je priveo povlači se i preuzima funkciju osiguravanja obavješćujući o tome kolegu: „Ja pokrivam.” Drugi policijski službenik stavlja sredstva za vezivanje drugoj osobi, izbjegavajući liniju vatre.

PONAVLJANJE I PROCJENA ZNANJA

Specifičnosti stubišta koje policijski službenik treba imati na umu su:

- a) Lako je pucati u stubištu
- b) Pogled u stubištu je vrlo jasan
- c) Načelo “Vidim onoga tko vidi mene” ne vrijedi u stubištu

Prilikom ulaska u prostorije bitno je kretati se i komunicirati:

- a) samouvjereno
- b) brzo
- c) u tihom načinu rada

Vi i Vaš partner prilazite vratima i vidite da se otvaraju prema van. Zauzet ćete položaj:

- a) Jedan iza drugoga pred vratima
- b) Jedan iza drugoga sa strane gdje se nalaze šarke
- c) S obje strane vrata
- d) Jedan iza drugoga sa strane koja se otvara, nasuprot šarkama

Kada se približavate uglu, trebali biste se postaviti uza zid nasuprot tome uglu radi bolje preglednosti.

Točno ili netočno?

Kada prilazite vratima, zauzet ćete položaj ispred vrata.

Točno ili netočno?

DODATNI MATERIJAL ZA UČENJE

Svjesnost situacije – pokazatelji rizika – koordinacija u timu

Sve počinje svjesnošću situacije. Ako ne znate što se događa oko vas, loši dečki imaju jasnu prednost... element iznenađenja. Obično je potrebno dvije do pet sekundi da netko shvati da se odvija opasna situacija i počne reagirati na nju. Tih nekoliko sekundi omogućuje preuzimanje kontrole nad situacijom. Ako ste svjesni situacije oko sebe, velike su šanse da ćete znati da nešto može poći po zlu, čak i ako niste sigurni što će se točno dogoditi.

Svjesnost situacije

Sposobnost obrane sebe/drugih u situaciji opasnoj po život počinje puno prije dodirivanja oružja.

Obično je potrebno od dvije do pet sekundi da osoba shvati da se nalazi u opasnoj situaciji i počne na nju reagirati.

Svjesnost situacije je sposobnost **opažanja**, **razumijevanja** i **procjene potencijalnih promjena** vlastite situacije.

Uključuje razumijevanje okolnosti, prikupljanje relevantnih informacija, njihovu analizu i donošenje informiranih odluka za uspješno rješavanje svih potencijalnih rizika, opasnosti ili događaja koji bi mogli nastati (Wikipedija). Svjesnost situacije odnosi se na postojeću situaciju, ono što se sljedeće može dogoditi i kako se situacija može razvijati.

Svjesnost situacije (SS) najvažnija je vještina koja je potrebna policiji za učinkovitu procjenu i odgovor na susrete, uključujući kritične incidente. Nepotpune ili nedostatne strategije SS mogu dovesti do pogrešaka u prosudbi, donošenju odluka i djelovanju, uključujući policijsku taktiku i upotrebu sredstava prisile. Pogreške u taktici i uporabi sile, u postavkama obuke ili operativnog polja, imaju ozbiljne posljedice za javnu sigurnost.

Četiri razine opreza

Bijela Nesvjesni što se oko nas događa.	Žuta Svjesni što se događa oko nas i neprestano tražimo potencijalne prijetnje.
Narančasta Potencijalna prijetnja je uočena i pratimo hoće li se dalje razvijati.	Crvena Prijetnja je stvarna. Spremni smo na nju reagirati.

Kada je riječ o opažanju i razumijevanju situacije, možemo koristiti model koji je razvio pukovnik Jeff Cooper, bivši marinac i instruktor vatrenog oružja – koji se sastoji od kodova boja. Poznat kao Cooperov kod boja, različite razine imaju za cilj identificirati način razmišljanja u vezi s razinom prisutne opasnosti

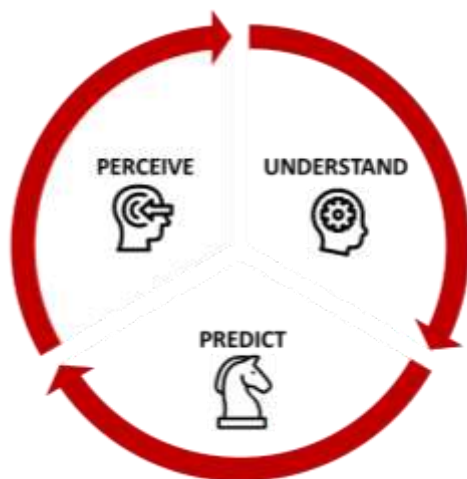
i kako se na nju reagira. Te razine se mogu promatrati kao mentalni modeli koji osobi pomažu odrediti svoju kognitivnu spremnost za bilo koju situaciju.

Svjesnost situacije (u policijskom poslu)

Policijski službenik mora učiniti dvije stvari:

- stvoriti naviku biti u stanju „žuta“
- trenirati situacijsku svijest (do točke u kojoj podsvjesno vidi „čudne“ stvari)

Obuka o svjesnosti situacije/treniranje situacijske svijesti mora dovesti policijske službenike do točke u kojoj vide stvari koje su neuobičajene, a da o njima ne moraju aktivno razmišljati.

Svjesnost situacije ključni je korak u odlučivanju koji će taktički pristup policijski službenici koristiti u određenoj situaciji.

Ta sposobnost opažanja, razumijevanja i predviđanja – drugim riječima svjesnost situacije – prvi je korak i preduvjet za policijske radnje. Pravilnom procenom situacije policijski službenici su u poziciji učinkovito odgovoriti na nju koristeći svoje taktičke vještine. Svjesnost situacije pruža informacije za naknadno donošenje odluka, taktike i radnje policijskih službenika.

Manje kompetencije i oslanjanje na manje taktičkih opcija ograničit će prikupljanje korisnih informacija i svijest o situaciji, dodatno ograničavajući potencijalne alternative za djelovanje.

OODA petlja

Vojni strateg pukovnik John Boyd stvorio je ono što je poznato kao OODA petlja. To je pristup u četiri koraka donošenju odluka koji je usredotočen na filtriranje dostupnih informacija, njihovo stavljanje u kontekst i brzo donošenje najprikladnije odluke, uz razumijevanje da se promjene mogu napraviti kad više podataka postane dostupno. Pristup objašnjava kako agilnost može nadvladati sirovu snagu u suočavanju s ljudskim protivnicima. OODA petlja postala je važan koncept u parničanju, poslovanju, školovanju za upravljanje, vojnoj strategiji i provođenju zakona. Prema Boydu, donošenje odluka događa se u ponavljajućem ciklusu s četiri stupnja: promatrati, usmjeriti, odlučiti, djelovati.

Svjesnost situacije kombinacija je promatranja i usmjeravanja/orijentacije – znati što je to što trebate tražiti i odabrati pravu točku s koje ćete promatrati. Drugim riječima, promatranje mora imati kontekst. Gledanje samo da bismo gledali može nadjačati naša osjetila. Ali kada tražimo određene stvari, možemo filtrirati ono što nije važno i usredotočiti se na ono što jest. Odabir prave točke gledišta s koje ćemo promatrati važan je dio.

Što bismo trebali tražiti?

POKAZATELJE RIZIKA

Anomalije koje bi trebale izazvati našu pozornost

Ponašanje svjesno i nesvjesno

- neugodno ponašanje
- neobične radnje
- pokrivanje ruku
- agresivno ili nepredvidljivo ponašanje
- izbjegavanje kontakta očima pokrivanjem glave

Vanjski izgled

- odjeća – odjeća jako oštećena, nepotpuna, izrezana, poderana ili ne pristaje osobi
- izbočine na odjeći
- osobni podaci
- vidljivi tragovi rana, infekcije, ožiljci, promjene na koži nakon svježeg brijanja, znakovi pripadnosti organizaciji ili miliciji
- tetovaže – npr. utvrđivanje pripadnosti određenoj opasnoj skupini

Komunikacija (verbalna i neverbalna)

- nesuvisli govor, nervozni odgovori
- premalo ili previše detalja
- pretjerano znojenje, osjećaj hladnoće (hladne ruke)
- govor tijela

Ključni situacijski
elementi i
koordinacija u timu

Ključni situacijski
elementi i
koordinacija u timu

Ključni situacijski elementi koje policijski službenici moraju stalno imati na umu:

1. udaljenost/vrijeme
2. partnerske uloge
3. profiliranje osumnjičenika
4. okruženje i uvjeti
5. taktički izbori i prilike
6. stalna procjena vlastitih taktičkih aktivnosti i ishoda
7. opasni predmeti

Uključuje udaljenost između osobe i policijskih službenika, kao i udaljenost između policijskih službenika.

Udaljenost/vrijeme

- Udaljenost je izravno povezana s procjenama policijskih službenika o tome koliko su vremena imali za odgovor. Također utječe na reakciju ponašanja koju su oni mogli iskoristiti (npr. verbalne upute, naredba i uporaba sile). Na primjer, procijenjena udaljenost pokazuje bi li policijski službenik mogao smanjiti udaljenost radi brzog i iznenađujućeg uhićenja ili bi se mogao probiti između osobe i promatrača kako bi ih zaštitio. Udaljenost je također izravno povezana s procjenom brzine kojom bi osoba mogla napasti i bi li bilo mogućnosti za reakciju da policijski službenik nije aktivno povećao tu udaljenost.

Primarna/vodeća uloga: obavljanje posla

Partnerske uloge

Sekundarna/sporedna uloga: podrška vodećem policijskom službeniku

- **intervencija**
- **sigurnost**

– **veza**

Najvažnije je uspostaviti primarne i sekundarne uloge i zadatke, koji se mogu mijenjati tijekom određene situacije. Tako oba člana patrole mogu obavljati različite funkcije – jedan pruža podršku dok drugi može djelovati. Policijski službenici mogu olakšati zajedničko razumijevanje situacije za patrolu putem svojih usmenih naredbi upućenih ciljanoj osobi (npr. „bacite nož i stojte mirno“) tako da, čak i ako drugi član patrole ne vidi situaciju, može oblikovati vlastitu procjenu situacije kroz sadržaj naredbe (u policiji se to često naziva „komunikacija putem subjekta“). Dakle, uloge su usmjerene na bolju procjenu i kontrolu situacije, čineći takozvanu percepciju od 360 stupnjeva i djelovanje učinkovitijim. Uloge su također usko povezane s taktikom i koriste se kako bi se osigurala najsigurnija i najučinkovitija uporaba sile (ako bude potrebna).

- raspoloženje osumnjičenika (npr. ljutit, agresivan)
- funkcionalna sposobnost osumnjičenika
- odjeća osumnjičenika
- informacije iz okoline o profilu osumnjičenika

**Profiliranje
osumnjičenika**

Policijski službenici posebnu pozornost trebaju obratiti na ponašanje osumnjičenika – je li bijesan, agresivan i sl.

Funkcionalna sposobnost osumnjičenika povezana je s procjenom koliko on/ona može biti jak/a, brz/a ili eventualno vješt/a, a time i opasan/na.

Način na koji je on/ona odjeven/a može utjecati na uporabu sile od strane policijskih službenika i ukazati im na što trebaju posebno pripaziti. Na primjer, teške cipele osumnjičenika mogu predstavljati opasnost jer bi on/ona mogao/la udariti nogom policijskog službenika ili prolaznika.

Okolina može puno reći o osumnjičeniku. Na primjer, način na koji pojedinac održava svoj stan (npr. neuredan ili uredan) govori nešto o njegovoj/njezinoj funkcionalnoj sposobnosti.

Stvarnost koju stvara okruženje daje policijskim službenicima informacije za procjenu situacije (na primjer, postoje li kutovi skriveni od pogleda policijskog službenika, veličina sobe/mjesta, smještaj/položaj namještaja relevantan za moguću aktivnost, hodnici ili vrata koji bi se mogli smatrati kao potpora ili smetnja za sigurnu operaciju).

**Okruženje i
uvjeti**

Ambijent i uvjeti okoliša poput osvjetljenja ili vremena također utječu na situacijsku svijest i kasnije taktičko donošenje odluka, npr. policijski službenik možda neće koristiti raspršivač s nadražujućom tvari u vjetrovitim uvjetima ili u stambenoj jedinici s mnogo stanova. Perspektiva samo jednog policajca možda neće biti dovoljna, tako da procjena okoline zahtijeva aktivan angažman i razmjenu saznanja između članova patrole. Na taj se način informacije vezane uz okoliš kontinuirano ažuriraju tijekom operacije i čine cjelovitiju sliku situacije. To uključuje procjenu pravila + 1, uobičajenog pojma u policijskoj taktici koji se odnosi na

mogućnost nepoznate ili dodatne prijetnje koja uključuje ciljane osobe ili predmete.

Taktički izbori i prilike izravno su povezani s drugim elementima, posebice s partnerskim ulogama, profiliranjem osumnjičenika, procjenom udaljenosti i vremena te okruženjem.

Taktički izbori i prilike

Na općoj razini, taktički izbori uključuju verbalne upute, naredbe ili razgovor u svrhu deeskalacije ili rješavanja situacije. Drugi dio taktike je procjena prilika i mogućnosti za razne tehnike primjene sredstava prisile ili opreme. Na primjer, ako osumnjičenik sjedi, to diktira koji su taktički izbori mogući za policijskog službenika kako bi preuzeo kontrolu nad situacijom. Stoga su taktički izbori i prilike izravno povezani s drugim situacijskim elementima, posebice s partnerskim ulogama, profiliranjem osumnjičenika, procjenom udaljenosti i vremena te okruženjem (uključujući prisutnost promatrača).

- Procjena vlastitih taktičkih aktivnosti i ishoda treba biti stalna.
- Primijenite OODA petlju u bilo kojem koraku svoje aktivnosti.
- **Tko najbrže napravi petlju – pobjeđuje.**

Procjena taktičkih aktivnosti

Procijenite kako bi vaše vlastito taktičko odlučivanje moglo utjecati na ponašanje ciljane osobe i kako bi te radnje mogle utjecati na sigurnost promatrača. Element samoprocjene također uključuje razmatranje odabira i učinkovitosti različitih sredstava prisile, uključujući tehnike fizičke sile. Drugim riječima, cilj je predvidjeti učinke vlastitih alternativa djelovanja na cjelokupni razvoj situacije. Samoprocjena posljedica vlastitih postupaka također se dijelom temelji na povjerenju u vlastite sposobnosti i kompetencije. To zauzvrat može utjecati na taktike i tehnike koje odabirete, bilo povećavajući ili ograničavajući potencijalne izbore.

- oružje (npr. noževi, vatreno oružje)
- predmeti koji bi se mogli upotrijebiti za nanošenje ozljeda policijskom službeniku ili promatračima (npr. stolica, boce itd.)

Opasni predmeti su:

- ili izravno vidljivi i tako odmah utječu na situaciju i taktičke izbore
- ili se njihova moguća prisutnost i utjecaj na situaciju procjenjuju na temelju pretpostavki (npr. u kuhinji uvijek ima noževa; u drugoj ruci osobe može biti nešto što nije vidljivo itd.)

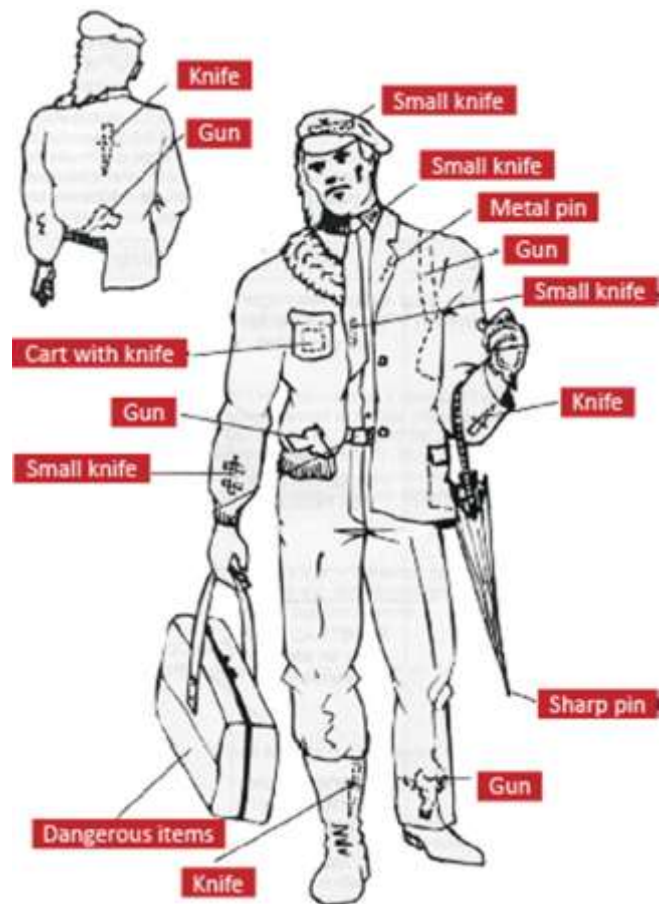
Opasni predmeti

Obuka o svjesnosti situacije mora dovesti policijske službenike do točke kada primjećuju stvari koje su neuobičajene, a da o njima ne moraju aktivno razmišljati.

Zapamtite **pravilo +1**:

- ako je jedno oružje vidljivo, drugo može biti skriveno negdje u blizini.

**Opasni
predmeti**

Reference:

Good Practices in the training of use of force, firearms and tactical procedures – TRAINER’S MANUAL for Basic Training of Category 1 Frontex Standing Corps

Juha-Matti Huhta, Paula Maria Di Nota, Tony Hietanen, Eero Ropo (2023) Deriving Expert Knowledge of Situational Awareness in Policing: a Mixed-Methods Study, Journal of Police and Criminal Psychology, <https://link.springer.com/article/10.1007/s11896-023-09574-6>

Situational Awareness Training: 14 Ways to Improve Your SA, <https://tacticalhyve.com/14-ways-to-improve-your-situational-awareness/>

Pregled osobe

- Koristite taktičke ili medicinske rukavice!
- Uvijek budite precizni i slijedite utvrđeni postupak!
- Ne žurite i budite oprezni!
- Koristite vrhove prstiju!
- Prvo pogledajte pa nastavite (koristite svjetiljku)!
- Pobrinite se za sigurnost pronađenog predmeta!

Sigurnosni pregled nužan je uvijek kada je osoba stavljena pod kontrolu, kako bi se osiguralo da osumnjičenik nema nešto što bi moglo biti opasno za njega ili druge.

Članovi tima odlučuju hoće li sigurnosni pregled provesti zajedno ili pojedinačno, ovisno o karakteristikama i ponašanju osumnjičenika. Važno je pobrinuti se za sigurnost policijskih službenika i održati kontrolu.

Pregled osobe u stojećem položaju

Prilazak osobi

Postavljanje u sigurnosni trokut

Kada je osoba bez lisica (raširenih ruku)

Pregled jedne strane

Započnite s vizualnim pregledom i pitajte osumnjičenika posjeduje li bilo kakve opasne predmete prije nego što ga pregledate. Zatim prijedite na fizički pregled. Pazite da pregledate cijelo tijelo, a također obratite pozornost na područje genitalija.

Pregled osobe u stojećem položaju

Opća pravila:

- sigurnosni pregled osobe izravno je povezan s tehnikama vezivanja lisicama
- ovisno o ponašanju osobe, član ophodnje treba ga obaviti s partnerom pokraj sebe ili zajedno
- pregled se obavlja dosljedno od glave prema nogama ili od nogu prema glavi
- vodite računa o intimnim mjestima

Pregled osobe u stojećem položaju

Kada je osoba bez lisica (raširenih ruku)

Kada je osoba bez lisica (raširenih ruku)
(promjena strane i blokiranje druge ruke)

Kada je osoba bez lisica s rukama iza glave (isprepletenih prstiju)

Kontroliranje ruke

Kontroliranje ruke

Pregled osobe u stojećem položaju

Kada je osoba vezana lisicama uza zid

Siguran položaj – blokiranje noge

Pregled odozgo prema dolje (obje strane)

Pregled džepova svjetiljkom

Pregled osobe u ležećem položaju

Kontrola i pregled jedne strane tijela

Detaljan pregled obje strane

Uporaba sredstava za vezivanje

Vezivanje

Uporaba sredstava za vezivanje potrebna je kad se dogodi ili očekuje nasilno ponašanje, ili kad postoji mogućnost da će osumnjičenik pobjeći.

Kad su ruke osobe iza leđa

Priprema sredstava
za vezivanje

Vezivanje u
stojećem položaju
bez oslonca

Djelomična
kontrola ručnog
zgloba

Kada su ruke osobe iza leđa

Priprema sredstava za vezivanje /
Djelomična kontrola
ručnog zgloba

Stavljanje sredstava za vezivanje na prvu ruku

Stavljanje sredstava za vezivanje na prvu ruku

Kada su ruke osobe iza leđa

Stavljanje sredstava za vezivanje na drugu ruku

Stavljanje sredstava za vezivanje na drugu ruku

Podešavanje sredstava za vezivanje – Pričvršćivanje/Zaključavanje

Pogledajte video:

<https://youtu.be/tCydiKH55wA>

Važno

Ne otpuštajte sredstva za vezivanje prije nego što su obje ruke osobe vezane!

Kada su ruke osobe iza glave

Priprema sredstava za vezivanje

Stavljanje sredstava za vezivanje na prvu ruku

Djelomična kontrola ručnog zgloba

Stavljanje sredstava za vezivanje na drugu ruku

Pogledajte
video:

<https://youtu.be/UdvE25tId8>

Kada su ruke osobe raširene

Vezivanje
u stojećem
položaju
pomoću
vertikalnih
barijera

Djelomična kontrola ručnog zgloba

Stavljanje sredstava za vezivanje na prvu ruku

Djelomična kontrola ručnog zgloba

Stavljanje sredstava za vezivanje na drugu ruku

Podešavanje sredstava za vezivanje

Pričvršćivanje/Zaključavanje

Pogledajte
video:

<https://youtu.be/WSSfArVwUeE>

Kada su ruke osobe raširene

Priprema
sredstava za
vezivanje

Stavljanje
sredstava za
vezivanje na
prvu ruku

Vezivanje u
ležećem položaju

Stavljanje sredstava za
vezivanje
na drugu ruku

Podešavanje
sredstava za
vezivanje

**Pričvršćivanje/
Zaključavanje sredstava
za vezivanje**

Kada su ruke osobe raširene

Prilaženje osobi

Uklanjanje lisica

**Uklanjanje
sredstava za
vezivanje sa
slabije ruke**

**Dok se priprema za
skidanje sredstava za
vezivanje s druge ruke,
osoba mora staviti
slabiju/slobodnu ruku na
zatiljak i usmjeriti pogled
u suprotnom smjeru od
policijskog službenika**

Pogledajte video:

Uklanjanje
sredstava za
vezivanje s
dominantne
ruke

Tehnike pratnje

Kada osoba surađuje i ne predstavlja opasnost, mogu je s jednog položaja na drugi prepratiti jedan ili oba člana ophodnje, sa ili bez sredstava za vezivanje – ovisno o ponašanju osobe.

Tehnike pratnje

Dostupne opcije za kontrolu osobe jesu:

- vizualna kontrola
- pokazivanje smjera dodirom osobe
- kontrola ruke i slično.

Stojeći položaj –
kada osoba surađuje

Vizualna kontrola, pokazivanje smjera rukom

Kontrola kontaktom
na laktu u stojećem
položaju kada osoba
surađuje

Kontakt rukom na laktu i zglobu
šake – jedan policijski službenik

Kontakt rukom na laktu
– dva policijska službenika

Kontrola kontaktom
na laktu u stojećem
položaju kada osoba
ne surađuje

Kontrolna točka – C spona/stezaljka dva policijska službenika**Kontrola kontaktom na zglobu šake u stojećem položaju
kada je potrebna dodatna razina kontrole****Tehnika pratnje – zglob šake s jednim
policijskim službenikom****Tehnika pratnje – zglob šake s dva policijska
službenika**

**Tehnika pratile osobe sa sredstvima za vezivanje na rukama,
s jednim ili dva policijska službenika**

TAKTIČKA MEDICINA

OSNOVNO ODRŽAVANJE ŽIVOTA

Cilj drugog područja kojim se ova obuka bavi – taktičke medicine – jest policijskim službenicima pružiti osnovna znanja i tehnike neophodne za sigurno i učinkovito pružanje hitne medicinske pomoći u situacijama visokog rizika. Fokus je na donošenju odluka, prepoznavanju i zaustavljanju kritičnog krvarenja te liječenju drugih ozljeda ili stanja opasnih po život.

Kako bi se postigao ovaj cilj, trening je usmjeren na razvoj i poboljšanje vještina kroz niz vježbi. Međutim, polaznici trebaju imati određenu razinu teorijskog znanja kako bi počeli stjecati vještine. Većina ovog znanja može se steći kroz sljedeće gradivo za učenje, podijeljeno na četiri teme: **osnovne mjere održavanja života, opstrukcija dišnih putova stranim tijelom, hipotermija/pothlađenost i taktička medicina.**

Prva tema unutar područja taktičke medicine bavi se osnovnim mjerama održavanja života, a cilj je ovog teorijskog uvoda osposobiti polaznike da:

- prepoznaju važnost ranog početka pružanja prve pomoći
- definiraju najčešće pokazatelje srčanog zastoja
- opišu svrhu i prednosti korištenja AVD-a (automatskog vanjskog defibrilatora).

Sadržaj teme temelji se na Konsenzusu o znanosti i preporukama za liječenje (BLS) iz 2020. Međunarodnog odbora za reanimaciju (ILCOR).

5 top poruka

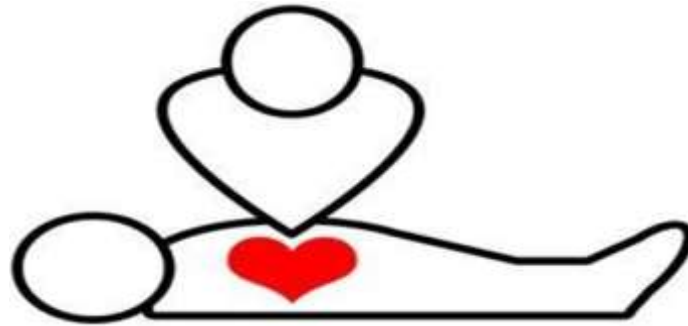
Osoba koja prva stigne na mjesto događaja mora biti svjesna pet važnih pitanja koja mogu značajno pridonijeti spašavanju ljudskih života.

1. prepoznati srčani zastoj i započeti KPR (kardiopulmonalnu reanimaciju)
2. alarmirati hitnu medicinsku službu/hitnu pomoć
3. započeti kompresije prsnog koša
4. dopremiti automatski vanjski defibrilator (AVD)
5. naučiti kako raditi KPR

Osnovno održavanje života (BLS)

Osnovno održavanje života jest skup aktivnosti koje uključuju neinstrumentalno održavanje prohodnosti dišnih putova te održavanje disanja i cirkulacije.

Svojim znanjem i vještinama možete doprinijeti pravilnom prepoznavanju prijetnje i provođenju reanimacije.

Važne definicije:

Iznenadni srčani zastoj je stanje u kojem prestaje mehanička aktivnost srca.

U procesu umiranja razlikujemo razdoblja:

Klinička smrt

Razdoblje od trenutka srčanog zastoja koje se manifestira gubitkom svijesti, nedostatkom disanja i cirkulacije. Ovo je prijelazna faza koja traje otprilike četiri minute. Pružanje prve pomoći te vraćanje vitalnih funkcija u tom razdoblju ima najveće šanse za uspjeh. Nakon četiri minute počinje proces odumiranja kore velikog mozga.

Biološka smrt

Razdoblje progresivnog procesa umiranja nakon kliničke smrti, u kojem dolazi do nepovratnog gubitka funkcije moždanih struktura i tijela u cjelini.

Oživljavanje i reanimacija

Oživljavanje

je skup aktivnosti spašavanja koje uključuju ponovno uspostavljanje spontane srčane aktivnosti i spontanog (ili potpomognutog) disanja.

Reanimacija

je skup aktivnosti spašavanja pomoću kojih se vraćaju životni simptomi, uključujući povratak svijesti.

Lanac preživljavanja

Iznenadni srčani zastoj može biti reverzibilan ako se odmah pristupi pružanju prve pomoći (BLS)

Simptomi iznenadnog srčanog zastoja:

- gubitak svijesti
- otežano disanje ili dahtanje - plitko, nepravilno disanje
- mogu se pojaviti konvulzije/grčevi
- blijeda ili cijanotična koža
- nedostatak napetosti mišića

Kardiopulmonalna reanimacija

Algoritam za srčani zastoj kod odraslih (BLS-AVD)

Pobrinite se za svoju te sigurnost bolesne osobe i svjedoka događaja.

Ako imate rukavice, stavite ih. Ako ih nemate, ne odgađajte postupke spašavanja. Obratite pozornost na moguće opasnosti – npr. nadolazeći automobili, nezaštićeni visokonaponski kabeli, neosigurani konstrukcijski element, pas koji štiti bolesnog/ozlijeđenog vlasnika itd.

1. Sigurnost

Procjena svijesti

Provjerite reagira li ozlijeđena osoba. Pridite unesrećenoj osobi, kleknite, uhvatite je za rame i nježno je protresite, govoreći: "Halo, čujete li me?"

2. Reakcija

Ako osoba ne reagira, otvorite dišni put zabacivanjem glave. Uхватite čeljust jednom rukom, čelo drugom i zabacite glavu unazad naginjući se nad usta ozlijeđene osobe.

3. Dišni put

Promatrajte pomiče li se prsni koš. Pokušajte osjetiti i čuti disanje unesrećene osobe. Gledajte, slušajte i osjetite. Ne trošite više od 10 sekundi na ovo. Ako se u tom razdoblju ne pojave barem dva normalna udisaja ili je disanje nepravilno, pozovite pomoć. Ako niste sigurni ima li unesrećena osoba vitalne funkcije, napravite kompresiju prsnog koša.

4. Disanje

5. Pozivanje hitne medicinske pomoći

Ako ste sami, uključite zvučnik ili neki drugi *handsfree* način rada i odmah započnite s kardiopulmonalnom reanimacijom.

6. Pribavljanje AVD-a

Ako su prisutni drugi ljudi, odredite nekoga tko će pozvati pomoć i donijeti AED ako je dostupan u blizini.

Otkrijte prsni koš. Postavite dlan jedne ruke na središte prsnog koša žrtve – donju polovinu prsne kosti. Stavite dlan druge ruke preko prve i isprepletite prste. Držite ruke ravno. Postavite se okomito iznad prsnog koša žrtve i pritisnite prsnu kost najmanje pet, ali ne više od šest centimetara. Nakon svake kompresije otpustite sav pritisak na prsni koš a da ne izgubite kontakt između vaših ruku i prsne kosti žrtve.

7. Cirkulacija

Kompresije prsnog koša treba započeti što je prije moguće, na dubini od najmanje 5 cm, ali ne dublje od 6 cm, brzinom od 100 do 120 u minuti. Kad je god moguće, kompresije treba izvoditi na tvrdoj podlozi.

Stisnite meki dio nosa i zatvorite ga kažiprstom i palcem. Udahnite normalno i stavite usne oko žrtvinih usta, pazeći da imate hermetički spoj. Ravnomjerno upuhujte u usta, otprilike 1 sekundu kao kod normalnog disanja. Još jednom normalno udahnite i upuhujte u usta žrtve kako biste postigli ukupno dva udisaja za spašavanje. Zatim se vratite na kompresije prsnog koša.

8. Kombiniranje umjetnog disanja s kompresijama prsnog koša

Ako ste uvježbani i sposobni to napraviti, kombinirajte 30 kompresija na prsni koš s 2 udaha za spašavanje – 30:2.

Nastavite s kompresijama prsnog koša i udisaji-ma za spašavanje u omjeru 30:2.

9. Samo kompresije prsnog koša

KPR sa samo kompresijama treba provoditi bez prekida.

Ako niste obučeni ili ne možete izvesti umjetno disanje, napravite KPR samo s kompresijama prsnog koša.

Uključite AVD i spojite elektrode. Slijedite glasovne/vizualne upute. Ako je indicirana defibrilacija, izvedite šok. Ako je na mjestu događaja još netko osim vas, neka nastavi s KPR-om dok postavljate elektrode.

10. Kad stigne AVD

KPR se može prekinuti kada se vrate znakovi života. Ako osoba diše normalno, ali još uvijek ne reagira, postavite je u položaj za oporavak.

Zapamtite:

Položaji za oporavak

- Vidno trudnu ženu treba staviti u položaj da leži na lijevoj strani tijela.
- Stalno kontrolirajte ABC, najmanje 1 do 2 minute.
- Vodite računa o toplini.

Automatski vanjski defibrilator (AVD)

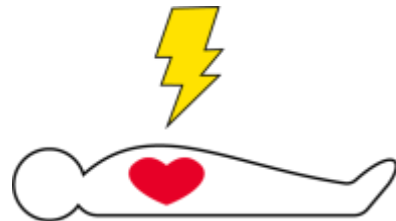
AVD

AVD je uređaj koji pruža električni šok žrtvi sa srčanim zastojem.

Defibrilacija

Defibrilacija je postupak koji uključuje isporuku električnog impulsa srčanom mišiću kako bi se prekinule srčane aritmije (ventrikularna fibrilacija i ventrikularna tahikardija bez pulsa) s ciljem ponovnog uspostavljanja pravilnog funkcioniranja srčanog mišića pomoću defibrilatora.

Defibrilacija je treća karika u lancu preživljavanja.

Rana defibrilacija: KPR u kombinaciji s defibrilacijom unutar 3-5 minuta od gubitka svijesti može povećati stopu preživljavanja na 49-75%.

Svaka minuta odgode defibrilacije smanjuje vjerojatnost za preživljavanje do dolaska u bolnicu za 10-15%.

Vrste defibrilacije

U svijetu postoje različite vrste defibrilatora, ali oni imaju zajedničke principe rada i zajedničke značajke. Svi su napravljeni vrlo jednostavno i intuitivno. Imaju tipku za napajanje i tipku za defibrilaciju. Svaki uređaj ima i upute za korištenje, zvučne ili vizualne.

Set uvijek uključuje namjenske elektrode za odrasle s grafičkim uputama koje pokazuju gdje ih postaviti na tijelo ozlijeđene osobe.

Za dojenčad i djecu mlađu od osam godina, ako je moguće, koristite pedijatrijske elektrode.

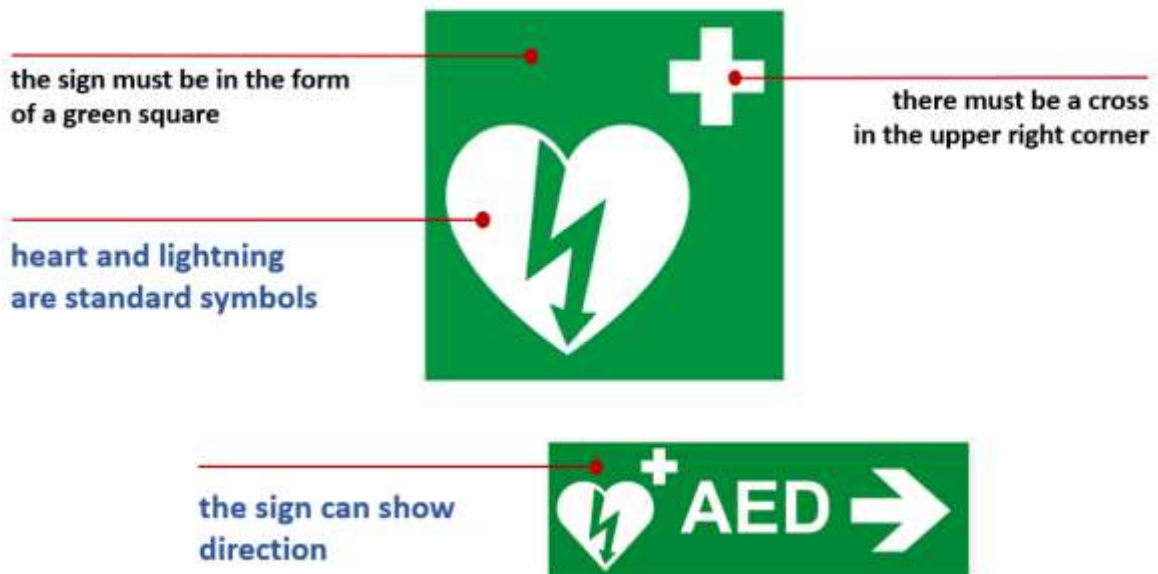
Postoje poluautomatski defibrilatori, koji zahtijevaju da spasilac pritisne tipku za defibrilaciju, kao i automatski defibrilatori koji će nakon analize i odgovarajuće indikacije izvršiti defibrilaciju.

Zapamtite: Nakon defibrilacije, odmah započnite KPR!

Znakovi za automatski vanjski defibrilator (AVD)

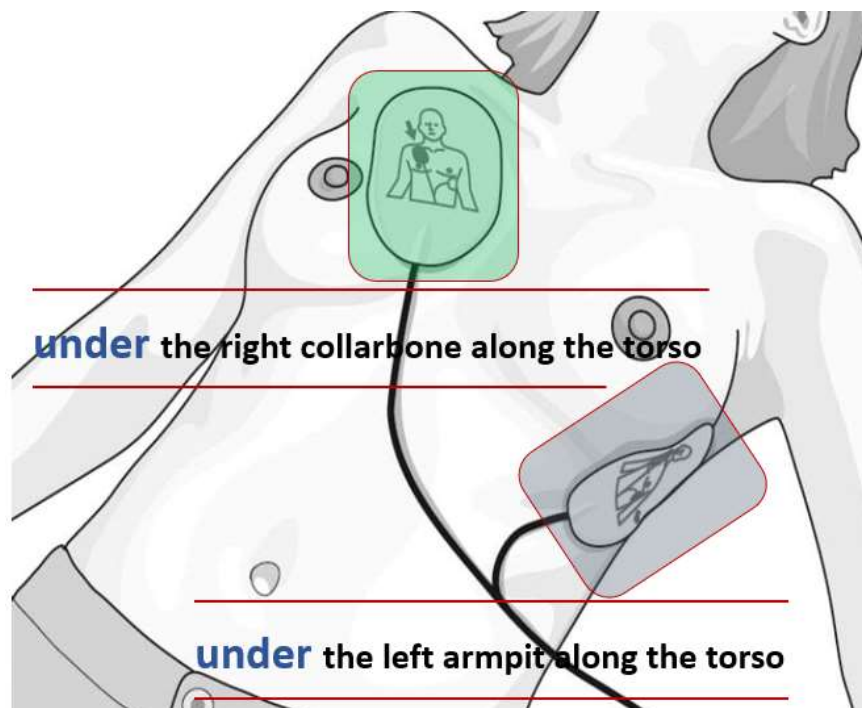
Znak je odobrio Međunarodni odbor za reanimaciju (ILCOR) 2007. godine i on je univerzalni simbol koji obavještava o dostupnosti AVD-a.

Pravilno postavljanje elektroda

- **Otvorite**
- **Zalijepite** – ispod desne ključne kosti uz trup i ispod lijeve ruke uz trup

Postavite elektrode na izloženi prsni koš žrtve prema uputama na elektrodama. Posušite prsni koš ako je potrebno.

Ukratko: Algoritam za srčani zastoj kod odraslih osoba (BLS-AVD)

Bez reakcije s
odsutnim ili
nepravilnim disanjem

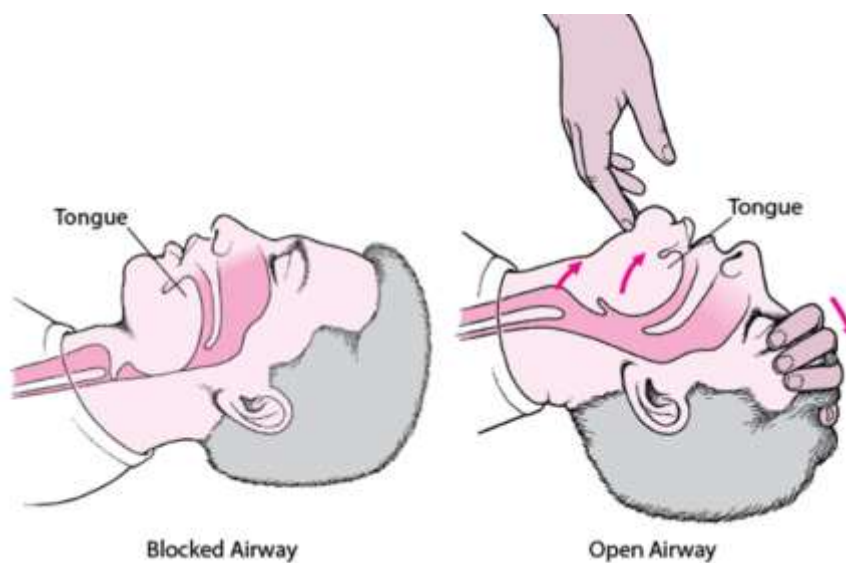
Nazovite hitnu pomoć

Napravite 30
kompresija prsnog
koša

Prenesite 2 udisaja

Nastavite s KPR 30:2

Čim AVD stigne –
uključite ga i slijedite
upute.

Ako AVD nije dostupan, nastavite s KPR-om

Pogledajte video:

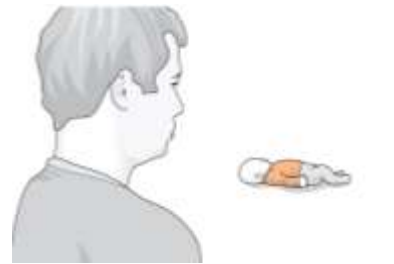
https://www.youtube.com/watch?v=s9SBR12MT_4&t=3s

Osnovno održavanje života dojenčadi i djece

Svu djecu do 18 godina, izuzev novorođenčadi, treba tretirati prema pedijatrijskim osnovnim smjernicama za održavanje života.

Sigurnost?

Prvi korak je pobrinuti se da ste vi, spasioči, i dijete sigurni.

Priđite djetetu i provjerite je li svjesno glasovnog podražaja.

„Halo, čuješ li me?“

Zatim nježno protresite djetetova ramena.

U slučaju bebe, možete dodatno nježno stisnuti ruku i nogu.

Nema reakcije?

Ako je beba ili dijete bez svijesti, zatražite pomoć od osoba prisutnih na mjestu događaja.

Drugi spasilac:

- pozovite hitnu medicinsku pomoć (funkcija zvučnika)
- otiđite po AVD i primijenite ga (ako je dostupan)

Odvojite 10 sekundi, ali ne dulje, kako biste procijenili disanje djeteta. Nagnite se nad djetetova usta, oslušajte i osjetite kretanje zraka iz nosa, promatrajte pokrete prsnog koša.

Otvoren dišni put

Dijete može imati rijetke, nepravilne dahtaje u prvih nekoliko minuta nakon srčanog zastoja.

Ako imate ikakve sumnje diše li dijete pravilno ili ne, ponašajte se kao da dijete ne diše

Nepostojeće ili nepravilno disanje

5 udisaja

osim ako postoje vitalni znaci

Ravnomjerno upuhujte zrak u djetetova usta ili usta i nos u slučaju dojenčeta/bebe, otprilike jednu sekundu, dovoljno da vidljivo podignete djetetov/bebin prsni koš.

Ako je teško postići učinkovito udisanje, dišni putovi mogu biti začepljeni. Uklonite sve vidljive zapreke.

Ne uzimajte strano tijelo ako ga ne vidite!

Ponovno zabacite glavu unatrag ili prilagodite način otvaranja dišnih putova.

Ako ste sami, a sa sobom imate mobilni telefon, nakon izvođenja prvih udisaja za spašavanje pozovite broj hitne pomoći. Aktivirajte funkciju zvučnika.

Ako nemate trenutni pristup telefonu, izvedite KPR jednu minutu prije nego pozovete pomoć.

Nakon 5 udisaja za spašavanje, odmah napravite 15 kompresija prsnog koša.

VAŽNO: Ako niste obučeni ili ne želite izvoditi umjetno disanje, usredotočite se samo na kompresije prsnog koša. One bi trebale biti kontinuirane.

Dosljedne i kvalitetne kompresije trebaju biti:

- Brzina: 100 do 120 u minuti za dojenčad/bebe i djecu
- Dubina: pritisnite donju polovicu prsne kosti za najmanje jednu trećinu prednje-stražnje dimenzije prsnog koša (što je otprilike 4 cm za dojenče/bebu i 5 cm za dijete). Kompresije nikada ne smiju biti dublje od granice koja je 6 cm za odrasle (približno duljina palca odrasle osobe).
- Otpustite sav pritisak na prsni koš između kompresija kako biste omogućili potpuni povrat prsnog koša i izbjegavajte naslanjanje na prsni koš na kraju kompresije.
- Ostavite dovoljno vremena da se prsni koš vrati (otprilike 50% cijelog ciklusa trebala bi biti faza opuštanja, tj. od početka jedne kompresije do druge).
- Pauze u kompresiji prsnog koša treba svesti na najmanju moguću mjeru tako da se 80% ili više KPR ciklusa sastoji od kompresija prsnog koša.

**Bez jasnih
znakova života**

15 kompresija prsnog koša

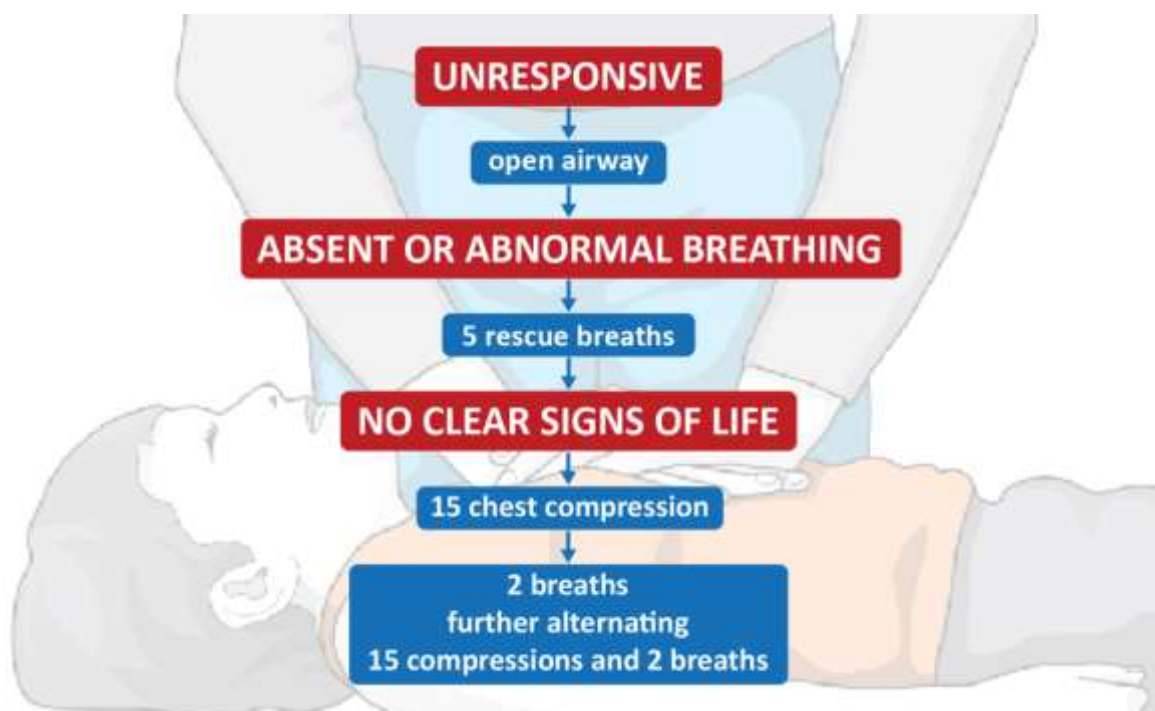
2 udisaja

Daljnje izmjenjivanje s 15 kompresija i 2 udisaja

Ako ste sami, pozovite hitnu medicinsku pomoć nakon 1 minute KPR-a
Provodite KPR dok se ne vrate vitalni znakovi ili dok ne stigne hitna pomoć i preuzme ozlijeđeno dijete ili bebu.

Ukratko: Algoritam BLS-a kod djece i dojenčadi

Položaj za oporavak

Položaj za oporavak

KPR se može prekinuti kada se vrate vitalne funkcije ozlijeđenog djeteta, npr. počinje se kretati, disati ili otvarati oči.

Ako ste sigurni da žrtva diše normalno, ali još uvijek ne reagira, postavite je u položaj za oporavak.

Stalno kontrolirajte ABC najmanje 1 minutu / pobrinite se za toplinu.

PONAVLJANJE I PROCJENA ZNANJA

Koliko je duboka kompresija prsnog koša tijekom kardiopulmonalne reanimacije (KPR) kod odraslih?

- a) 7-10 cm
- b) 3-4 cm
- c) 1-2 cm
- d) 5-6 cm

Koji je točan tempo kompresija prsnog koša?

- a) 60-80 kompresija u minuti
- b) 130-150 kompresija u minuti
- c) 100-120 kompresija u minuti
- d) 80-100 kompresija u minuti

Koliki je omjer kompresija prsnog koša i disanja za spašavanje prilikom KPR-a ako postoji samo jedan spasilac?

- a) 30-1
- b) 15-1
- c) 30-4
- d) 30-2

Dok hodate ulicom, naiđete na odraslu osobu koja je pala u nesvijest. Nitko nije dostupan za pomoć. Nakon što se uvjerite da je mjesto događaja sigurno, što trebate učiniti sljedeće?

- a) Pozvati službu hitne medicinske pomoći (HMP) i pričekati pomoć
- b) Provesti oživljavanje/reanimaciju (KPR) jednu minutu i zatim pozvati HMP
- c) Provjeriti izostanak reakcije; ako žrtva ne reagira i ne diše, pozvati HMP, započeti oživljavanje/reanimaciju (KPR) i dopremiti defibrilator (AVD) ako je dostupan
- d) Otvoriti dišne putove potiskom čeljusti i napraviti zahvat s dva prsta da provjerite blokira li nešto dišne putove

Postupate u hitnom slučaju te naiđete na osobu u krevetu koja ne reagira, a nema znakova traume. Kako ćete otvoriti dišne putove?

- a) Povuci jezik osobe prema naprijed
- b) Zabaciti glavu osobe
- c) Nagnuti glavu osobe i staviti dva prsta u usta kako biste pronašli prepreke
- d) Staviti prste u usta osobe i povuci prema naprijed donju čeljust

OPSTRUKCIJA DIŠNIH PUTOVA STRANIM TIJELOM

Cilj je ove teme osposobiti polaznike da definiraju opstrukcije dišnih putova uzrokovane stranim tijelom te opišu algoritam postupanja s opstrukcijom dišnih putova u tri dobne kategorije.

Gušenje

Gušenje je začepljenje dišnih putova stranim tijelom (hrana, igračke itd.). To je stanje opasno po život koje može uzrokovati smrt, a može se susresti svaki dan. Razlikujemo djelomičnu (blagu) i potpunu opstrukciju dišnih putova. Djelomična opstrukcija nastaje kada je moguć protok zraka u i iz dišnog sustava. Ozlijeđena osoba može disati. Karakteristični simptomi djelomične opstrukcije jesu:

Dijagnoza

Najčešće se događa tijekom jedenja ili pijenja.

- Panično i uznemireno ponašanje
- Nemogućnost pričanja cijelim rečenicama ili punom glasnoćom
- Neobuzdani kašalj
- Neuobičajeni zvukovi disanja, kao što su hripanje ili zviždanje
- Stezanje u grlu
- Suzne oči
- Crveno lice.

U slučaju potpune opstrukcije dišnih putova, osoba uopće ne može disati, ne može govoriti niti kašljati.

Algoritam u slučaju opstrukcije dišnih putova jednostavan je:

Sigurnost na prvom mjestu

Ako ste situaciju ocijenili sigurnom, djelujte brzo i učinkovito.

Poziv u pomoć

Pitajte osobu: Gušite li se?

Potičite osobu da kašlje.

Ako dođe do TEŠKE opstrukcije dišnih putova i osoba ne može govoriti, kašljati ili disati, trebali biste:

Korak 1

Nagnuti osobu prema naprijed i zadati do pet udaraca dlanom svoje ruke straga između njegovih/njezinih lopatica.

Provjeriti je li blokada uklonjena.

Korak 2

Ako to ne uspije, izvesti do pet trbušnih potisaka.

Stisnuti šaku jedne svoje ruke, a drugom je uhvatiti. Staviti svoje ruke točno iznad pupka osobe a ispod njegovih/njezinih rebara. Povlačiti dijafragmu prema unutra i prema gore kako biste istjerali zrak iz pluća i izbacili blokadu.

Provjeriti je li blokada uklonjena.

Pogledajte video:

<https://www.youtube.com/watch?v=P7zFWXJr6is&list=PLoIW3NO77kcBg-70nIZysFTfc4DJYmyMw&index=2>

Opstrukcija dišnih putova u djece

Imajte na umu razliku između sljedećih kategorija djece:

Dojenče

Do jedne godine života

Dijete

Od jedne do 18 godina života

Ako sumnjate na opstrukciju dišnih putova stranim tijelom, sljedeći algoritam pomoći će u stvaranju umjetnog kašlja za uklanjanje stranog tijela putem povećanja pritiska u prsnoj koži.

SAFETY

Ensure safety and act quickly.

ASSESS: PARTIAL OR COMPLETE AIRWAY OBSTRUCTION

If the child is coughing, no action is needed. Just encourage it to continue coughing and constantly observe.

CALL FOR HELP

If the coughing becomes ineffective, call for help immediately.

ASSESS THE STATE OF CHILD'S CONSCIOUSNESS
UP TO 5 BACK BLOWS

If the child is conscious, but is not coughing or coughing is ineffective, perform five back blows to the interlobar region.

UP TO 5 CHEST COMPRESSIONS

If back blows are ineffective, perform up to five chest compressions in infants and up to five epigastric compressions in children.

Tehnika

Udarci u predjelu između lopatica kod djece starije od 1 godine

Udarci u leđa učinkovitiji su ako je dijete okrenuto glavom prema dolje.

Pritisak na abdomen kod djece starije od 1 godine

Stanite ili kleknite iza djeteta.

Obuhvatite torzo rukama i stavite ruke ispod djetetovih ramena.

Stavite šaku između pupka i prsnog koša.

Povucite dijafragmu prema unutra i prema gore kako biste izbacili zrak iz pluća i istjerali blokadu.

Ponovite ovaj postupak do pet puta.

Pazite da ne pritisnete prsni koš jer to može uzrokovati traumu abdomena.

Ako dijete izgubi svijest, prijedite na BLS algoritam za djecu i dojenčad.

Tehnika

Udarci u interskapularno područje kod dojenčadi

Postavite dijete na trbuh na svoju podlakticu, s glavom prema dolje kako bi se lakše uklonilo strano tijelo pomoću sile teže.

Spasilac koji sjedi ili kleči trebao bi moći sigurno držati dijete u svome krilu.

Poduprite djetetovu glavu stavljajući svoj palac na kut djetetove čeljusti s jedne strane, a s druge strane stavite jedan ili dva prsta iste ruke na isto mjesto. Nemojte pritiskati meka tkiva ispod čeljusti jer to može pogoršati opstrukciju dišnih puteva!

Zadajte do pet udaraca u leđa između lopatica zglibom svoje ruke.

Tehnika

Kompresija prsnog koša kod dojenčadi koja se guši

Okrenite bebu s trbuhom prema gore i glavom prema dolje.

Stavite dijete na svoju podlakticu i omotajte svoju ruku oko stražnjeg dijela glave.

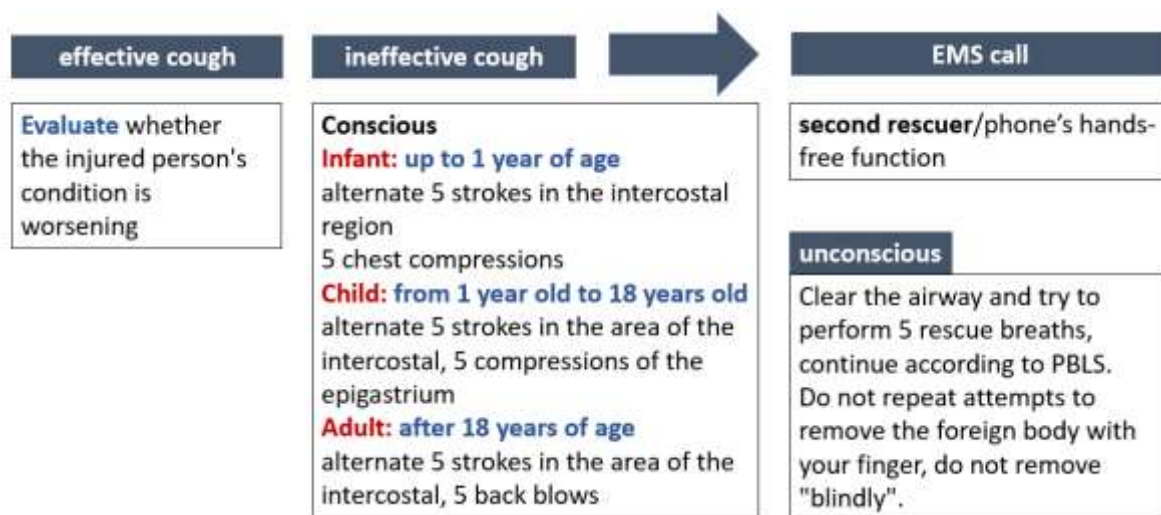
Pronađite donju polovinu prsne kosti.

Izvedite do pet kompresija prsnog koša slično KPR-u, ali s većom snagom i rjeđe.

Ako dijete izgubi svijest, pokrenite BLS algoritam da djecu i dojenčad.

Tehnika

Pogledajte video:

<https://www.youtube.com/watch?v=U34k9pUQLtM&list=PLoIW3NO77kcBg-70nIZysFTfc4DJYmyMw&index=3>

PONAVLANJE I PROCJENA ZNANJA

Nakon višestrukih potisaka na trbušnu šupljinu i neuklanjanja začepljenja/opstrukcije dišnog puta osoba je izgubila svijest i pala. Što trebate učiniti?

- a) Pozvati pomoć
- b) Otrčati po pomoć, zatim započeti s oživljavanjem/reanimacijom (KPR)
- c) Pozvati pomoć i započeti s oživljavanjem/reanimacijom (KPR)
- d) Ne poduzimati ništa jer je osoba mrtva

Koji je prvi korak u spašavanju dojenčeta s opstrukcijom dišnih putova?

- a) Staviti dijete licem prema dolje na svoju ruku i zadati udarce u leđa
- b) Otrčati i potražiti defibrilator (AVD)
- c) Koristiti trbušne potiske, ali nježno
- d) Položiti dijete na bok i nježno mu pritisnuti prsnu kost

Što poduzeti ako vam se čini da se odrasla osoba guši komadom hrane i kašlje?

- a) Poticati osobu da nastavi kašljati
- b) Posegnuti u usta osobe i pokušati osloboditi dišni put
- c) Izvesti snažne udarce u leđa
- d) Postaviti osobu u bočni položaj

Osoba se guši, ali je pri svijesti. Trebate je uputiti da kašlje, a ako kašljanje nije učinkovito, trebate izvesti udarce u leđa.

Točno ili netočno?

Svrha pritisaka na prsni koš u slučaju gušenja dojenčeta jest pružiti masažu srca.

Točno ili netočno?

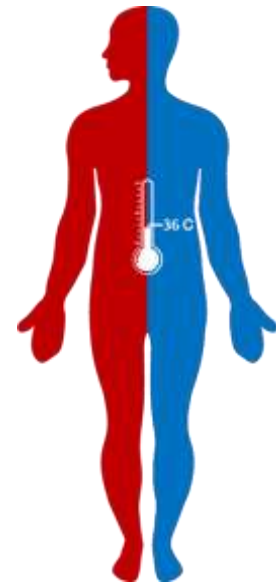
HIPOTERMIJA

Cilj je ove teme osposobiti polaznike da:

- opišu uzroke i simptome hipotermije kod odraslih i dojenčadi
- definiraju čimbenike koji povećavaju rizik od hipotermije
- definiraju korake u sprječavanju hipotermije.

Hipotermija: definicija

Hipotermija je hitno medicinsko stanje koje se javlja kada tijelo gubi toplinu brže nego što je može proizvesti, uzrokujući opasno nisku tjelesnu temperaturu. Normalna tjelesna temperatura je oko 36 °C. Hipotermija se javlja kada tjelesna temperatura padne ispod 35 °C.

Uzroci

Primarna hipotermija uzrokovana je izlaganjem hladnoći.

Sekundarna hipotermija uzrokovana je bolešću ili drugim vanjskim čimbenicima.

Čimbenici koji mogu prouzročiti hipotermiju

Niska temperature okoline
 Boravak u hladnoj vodi
 Ozljede – može se smanjiti zgrušavanje krvi
 Opekline

Klasifikacija hipotermije

Postoje četiri stupnja hipotermije. Tijekom hipotermije vitalne funkcije postupno se usporavaju i na kraju uzrokuju srčani zastoj.

Klasifikacija hipotermije	I° blaga	- žrtva je pri svijesti - ima drhtavicu - tjelesna temperatura je 35-32 °C
	II° umjerena	- poremećaji svijesti - zimica može nestati - temperatura <32-28 °C
	III° jaka	- žrtva bez svijesti - prisutni znakovi života - temperatura <28 °C
	IV° srčani zastoj	- bez ili neprimjetni znakovi života
Postupak	Evakuacija iz hladnog okruženja	
	Ozlijeđenu osobu položiti na leđa	
	Kontrolirati vitalne funkcije	
	Skinuti mokru odjeću na mjestu gdje se ozlijeđena osoba neće izlagati daljnjem pothlađivanju	
Zapamtite	Koristiti pasivno grijanje – pokriti osobu običnom dekom	
	Ako su dostupne, koristiti kemijske obloge za grijanje	
Zapamtite	Nemojte ozlijeđenoj osobi davati alkohol!	

PONAVLJANJE I PROCJENA ZNANJA

Kako se može spriječiti hipotermija?

- a) Smanjiti izlaganje ozlijeđenoga hladnom tlu, vjetru i temperaturama zraka.
- b) Poticati ozlijeđenoga da govori i ostane budan
- c) Dati ozlijeđenome da pije tople napitke
- d) Dati ozlijeđenome da pije alkohol

Što je hipotermija?

- a) Niska tjelesna temperatura
- b) Visoka tjelesna temperatura
- c) Gubitak svijesti
- d) Teški gubitak krvi

Zašto je hipotermija opasna za ljude?

- a) Trajno mijenja boju kože.
- b) Dovodi do trajnog drhtanja.
- c) Smanjuje se zgrušavanje krvi.
- d) Osoba gubi svijest.

Pospanost i spor, nejasan govor dva su simptoma hipotermije.

Točno ili netočno?

TAKTIČKA MEDICINA

Po završetku ove teme, polaznici će biti sposobni:

- Opisati postupke taktičkog zbrinjavanja ozlijeđenih u borbi (TCCC) u tri zone prijetnje
- Opisati MARCH protokol.

Osnove taktičkog
zbrinjavanja
ozlijeđenih u
borbi

U sklopu TCCC- a potrebno je imati ove
vještine za **SPAŠAVANJE ŽIVOTA**

Rapid
Casualty
Assessment

Tourniquet
Application

Haemostatic
Dressing

Pressure
Dressing

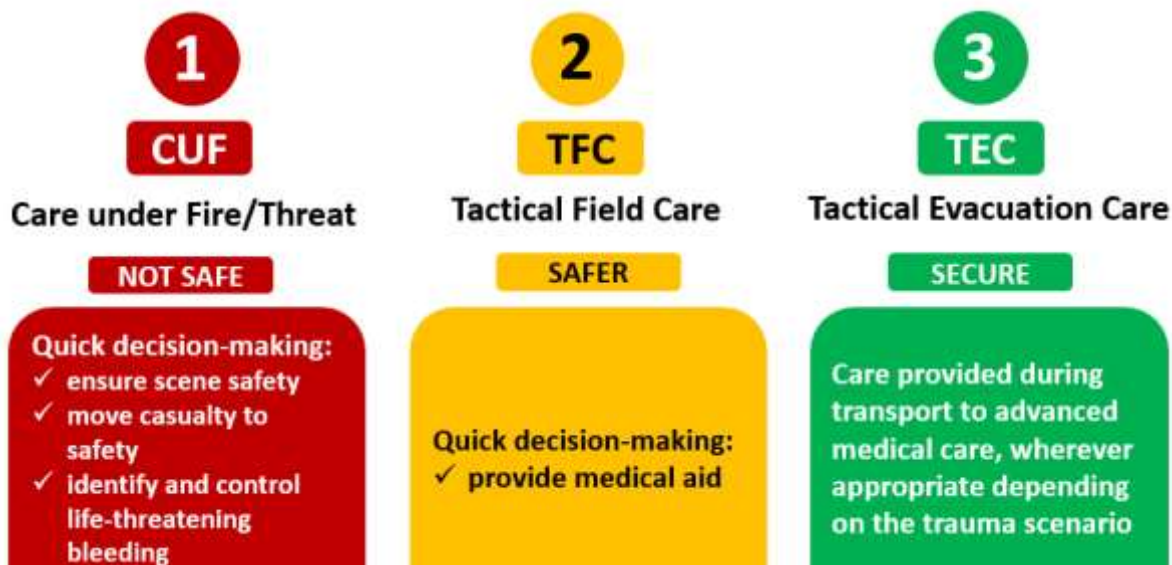
Airway
Maneuvers

Bleeding
control

Airway
& breathing

Tri faze TCCC-a

rezultat su iskustava tijekom godina ratovanja i izgubljenih života:

Taktičko zbrinjavanje na terenu

slijedite **MARCH** protokol koji void kroz **brzu** procjenu ozlijeđene osobe

M.A.R.C.H.

- M** Massive Bleeding
- A** Airway
- R** Respiration/Breathing
- C** Circulation
- H** Hypothermia

...zatim se pobrinite za druge ozljede...

Pribor za prvu pomoć

Ovo su **medicinske potrepštine** koje ćete trebati za pružanje pomoći u slučaju obilnog krvarenja:

- taktička poveska
- hemostatski zavoj/gaza
- kompresivni zavoj
- zavoj za hitno previjanje ozljede

Policijski službenici ograničeni su s medicinskom opremom koju mogu donijeti na mjesto događaja. Stoga imaju komplete koji se nazivaju JFAK (zajednički pribor za prvu pomoć) i IFAK (individualni pribor za prvu pomoć), koji su osmišljeni za osiguravanje osnovnih medicinskih potrepština za početnu njegu i liječenje ozljeda na mjestu događaja. Uključuju predmete za rješavanje uobičajenih ozljeda povezanih s borbom kao što su krvarenje, upravljanje dišnim putovima i osnovno zbrinjavanje ozljede. Sadržaj može varirati, ali obično uključuje predmete poput zavoja, hemostatskih sredstava, uređaja za dišne putove i druge medicinske potrepštine neophodne za neposrednu prvu pomoć.

**Personal
Individual First Aid Kit
(IFAK)**

sequence

MARCH

MASSIVE BLEEDING

Kako prepoznati masivno krvarenje

Prepoznavanje masivnog krvarenja ključno je za pružanje pravovremene pomoći.

Kako biste prepoznali masivno krvarenje opasno po život, važno je potražiti znakove poput sljedećih:

Bright Red Blood

is pulsing, spurting or steady bleeding from the wound

This indicates that there is a damage to the arterial blood vessels – arterial blood is brighter because of the high level of oxygen carrying by the haemoglobin to the cells in the body. That bleeding is also harder to control because of the stronger pressure than in the veins, where the blood is darker and the flow is steadier.

Overlying clothing or ineffective bandaging is becoming **Soaked with Blood**

However, just because we don't see the blood, that doesn't mean that there is no massive bleeding. Clothes have tendency to soak up fluids, so a person that has clothes, boots, and jacket – should be carefully examined. The surface that the person is lying should also be taken into account, because sand, for example, can soak up all the blood and hide massive bleeding.

Amputation of the arm or leg

✓ **IMPORTANT:** casualties with **the arm or leg** severe injuries can bleed to death in **as little as 3 minutes**

Hemoragija

Hemoragija je **jako krvarenje**, brzi gubitak cirkulirajuće krvi u njezinom punom sastavu kao posljedica ozljede krvnih žila ili kao posljedica bolesti, što **rezultira smrću ozlijeđene osobe**.

Razlikujemo:

- vanjsko (vidljivo) krvarenje: **koje se može zaustaviti**
- unutarnje (nevidljivo) krvarenje: **koje se ne može zaustaviti**

Tri predmeta u priboru za prvu pomoć mogu se koristiti za suzbijanje masivnog krvarenja

		
Tourniquet Effective for controlling bleeding from extremities when applied correctly. It is important to use them only when necessary, i.e. there is massive bleeding. Do not use them if there is no need, as they can cause bigger damage to the tissue due to the lack of blood in that area and over time they are painful and put the person in bigger stress.	Haemostatic Dressing It is a specialized type of wound dressing designed to promote blood clotting and control bleeding.	Pressure Bandage It is a sterile dressing designed to apply direct pressure to the wound. It often have features that allow for the effective compression aiding the control of bleeding.

Taktička poveska

Snimka: <https://www.survivenature.com/best-tourniquet/>

C-A-T gen. 7

Primjena taktičke poveske

Taktičkom poveskom prekida se dotok krvi u ruku ili nogu iza mjesta primjene; ovo je najbolja metoda za kontrolu masivnog krvarenja.

Povesku treba staviti i krvarenje zaustaviti unutar jedne minute.

Kada i kako primijeniti taktičku povesku:

- **Zbrinjavanje pod vatrom/prijetnjom**

Brzo postavljanje poveske “Visoko i čvrsto” na ozlijeđeni ekstremitet ili kada točno mjesto izvora krvarenja nije siguran

- **Taktičko zbrinjavanje na terenu**

Precizno postavljanje poveske 5-7 centimetara iznad rane

Ako krvarenje nije zaustavljeno pomoću jedne pravilno postavljene poveske, postavite i drugu.

(Napomena: rana na bedru koja jako krvari često zahtijeva postavljanje druge poveske.)

Česte pogreške prilikom postavljanja taktičke poveske

Uobičajene pogreške

Čičak-traka nije dovoljno čvrsto zategnuta na početku postavljanja. U tom slučaju ima previše slobodnog prostora, a premalo pritiska za sužavanje krvnih žila i zaustavljanje krvarenja.

Poluga nije dovoljno čvrsto zavrnuti da zaustavi krvarenje. Poluga je ključna značajka poveske, koja stvara većinu pritiska za zaustavljanje krvarenja.

Poveska nije postavljena dovoljno brzo, odnosno krvarenje nije zaustavljeno unutar jedne minute i potpuno osigurano unutar tri minute).

Vrijeme doista igra veliku ulogu u situaciji masivnog krvarenja, gdje se svaka sekunda računa.

Improvizirano podvezivanje

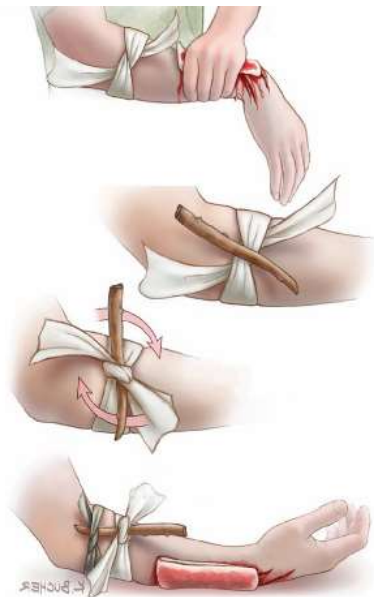
Improvizirana poveska

Kada razmotriti korištenje improvizirane poveske?

Ako taktička poveska nije dostupna, stisnite ranu i osigurajte izravni pritisak na glavnom izvoru krvarenja.

Rizik povezan s improviziranom poveskom:

- može doći do oštećenja kože ako je traka preuska
- krvarenje se može pogoršati
- krvarenje se možda neće u potpunosti kontrolirati
- improvizirana poveska može s vremenom olabaviti ako nije pravilno pričvršćena

Slika:

<https://twitter.com/bulgercot/status/853410607718031360>

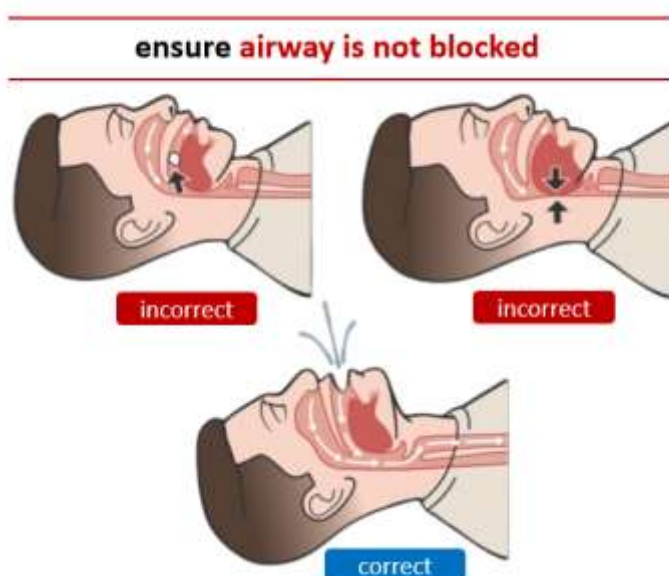
Pakiranje rane i kompresivni zavoj

apply direct pressure and pack wound pack tightly using a haemostatic dressing that contains a special agent that promotes blood clotting or a clean cloth, if dressing not available apply firm, direct pressure for at least 3 minutes or until the bleeding stops	wrap bandage tightly around injured extremity apply using short tugs evenly around the extremity while maintaining continuous tension on the bandage so pressure is maintained
---	---

sequence

MARCH
AIRWAY

Oslobađanje dišnih putova

Signs and Symptoms

Airway may be Blocked:

- ✓ casualty is in distress and indicates they can't breathe properly
- ✓ casualty is making snoring or gurgling sounds
- ✓ visible blood or foreign objects are present in the airway
- ✓ severe trauma to the face

Image from: <https://indico.un.org/event/1000917/attachments/341/1187/Mod%2007%20FMAC%20Didactics%20V1.pdf>

Manevar kod dišnih putova

In a **casualty** without an airway obstruction, you can perform the following maneuvers:

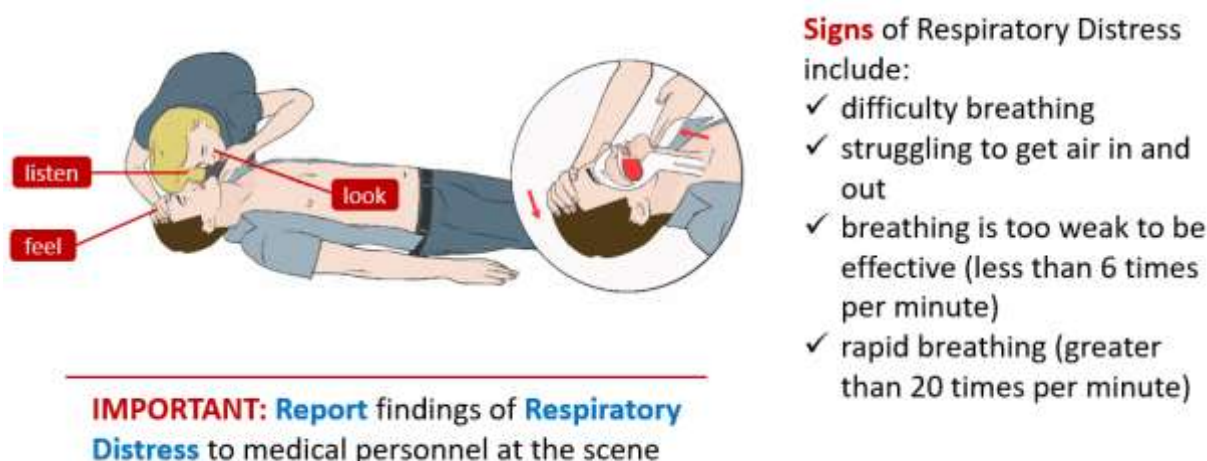
Slika: <https://testbook.com/question-answer/airway-maneuver-to-open-airway-recommended-in-trau--619cfd0b022ce36cd5b4831>

sequence

MARCH

RESPIRATION/BREATHING

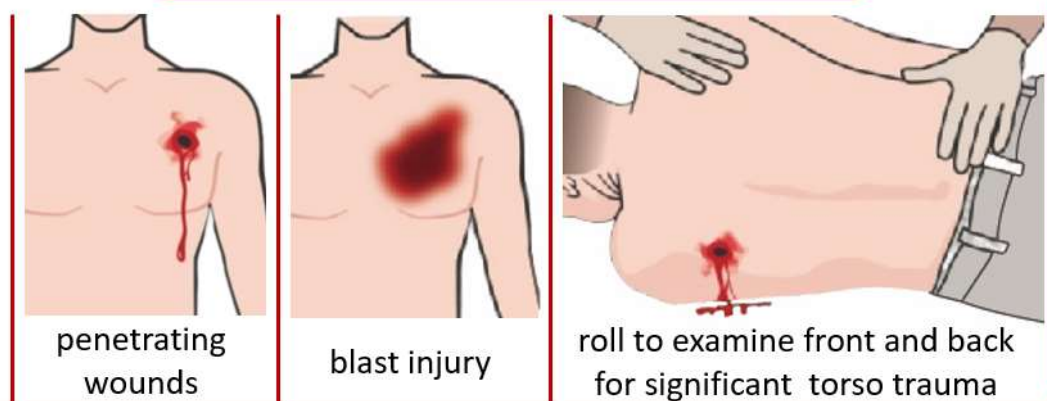
Procjena respiratornog problema

Snimka: <https://www.myKPRcertificationonline.com/KPR-steps>

Procjena ozljeda prsnog koša opasnih po život

Types of Chest Injury

IMPORTANT: **do not pack chest wounds** with a haemostatic (or other) dressing
report a severe chest injury to medical personnel immediately

sequence

MARCH
CIRCULATION

Spriječite šok kontrolom krvarenja

Reassess all bleeding control measures are still effective.
 Ensure tourniquets remain tight.

Signs and Symptoms of shock include:

- ✓ rapid breathing
- ✓ losing fokus and having difficulty engaging
- ✓ sweaty, cool, clammy skin,
- ✓ pale/gray skin

sequence

MARCH

HYPOTHERMIA

prevent/address hypothermia
worsened by **massive blood loss**

Signs of hypothermia:

- 1 Slurred speech or mumbling
- 2 Slow breathing and drowsiness
- 3 Shivering

Prevent hypothermia:

- ✓ keep clothing on the casualty unless it is extremely wet, then remove
- ✓ cover the casualty with blankets, poncho liners, sleeping bags, or anything that will retain heat
- ✓ keep casualty off the ground (increases loss of body heat)

Zapamtite: Hipotermiju ne mora uzrokovati hladno vrijeme. Masivno krvarenje također može uzrokovati hipotermiju.

sequence

MARCH - E

EVERYTHING ELSE

ADDITIONAL LETTER E

the additional letter in the MARCH Protocol, letter E, refers to **secondary injuries**:

- 1 eye trauma
- 2 head injury
- 3 burns
- 4 fractures

Limitation in performing medical interventions in this fields:

- ✓ due to lack of equipment and knowledge
- ✓ some of these injuries require hospital treatment

Najbolje je u slučaju ovakvih ozljeda to prepoznati i prijaviti, kako bi kvalificirano osoblje moglo pripremiti sebe i svoju opremu za medicinsku intervenciju.

PONAVLJANJE I PROCJENA ZNANJA

U slučaju masivnog krvarenja u zoni CUF (zbrinjavanje pod vatrom) jedino što ne možete učiniti jest:

- a) primijeniti modularni zavoj
- b) primijeniti taktičku povesku na sebi
- c) započeti temeljiti pregled tijela tražeći krvarenje
- d) primijeniti taktičku povesku na drugoj osobi

Što biste od navedenog prvo napravili u zoni CUF?

- a) Stekli vatrenu prednost
- b) Otvorili dišne putove ozlijeđene osobe
- c) Započeli KPR
- d) Nazvali hitnu medicinsku pomoć

Zona zbrinjavanja na terenu (TFC) jest situacija kada:

- a) morate ponovo procijeniti ozlijeđenu osobu i izvesti MARCH algoritam
- b) mjerite temperaturu ozlijeđene osobe
- c) možete ostaviti ozlijeđenu osobu i usredotočiti se na zaštitu dokaza
- d) možete se opustiti i čekati pomoć

Što znači akronim MARCH?

- a) Algoritam koji se koristi u hitnim borbenim i taktičkim medicinskim intervencijama
- b) Algoritam za provjeru sigurnosti pristupa mjestu nesreće
- c) Protokol za reanimaciju osobe
- d) Protokol za evakuaciju ozlijeđene osobe

Što predstavlja slovo R u algoritmu MARCH?

- a) Respiracija/disanje
- b) Radijacija/zračenje
- c) Reanimacija/oživljavanje
- d) Reassessment/ponovna procjena

Koji je primarni zadatak u situaciji zbrinjavanja pod vatrom (CUF)?

- a) riješiti opstrukciju dišnih putova
- b) spriječiti hipotermiju/pothlađenost
- c) pobrinuti se za sigurnost mjesta događaja
- d) baviti se disanjem koje nije opasno po život

Kod rješavanja situacija povezanih sa slovom M u algoritmu MARCH, zaustavljamo krvarenje:

- a) podizanjem nogu osobe u okomiti položaj
- b) postavljanjem osobe u bočni položaj
- c) primjenom taktičke poveske ili hemostatske gaze
- d) davanjem tekućine za nadoknadu izgubljene krvi

Ako je vaš kolega pogođen metkom i još uvijek je pod izravnom vatrom, trebali biste uspostaviti kontakt i reći mu da se skloni.

Točno ili netočno?

U slučaju obilnog krvarenja u zoni zbrinjavanja pod vatrom (CUF) u situaciji aktivne pucnjave, jedina prva pomoć koju nekomu možete pružiti jest stavljanje steznika i ostavljanje osobe u položaju za oporavak.

Točno ili netočno?

Cjeloviti algoritam MARCH koristi se u situaciji zbrinjavanja pod vatrom (CUF).

Točno ili netočno?

Algoritam MARCH ne treba slijediti kako je naznačeno redoslijedom slova.

Točno ili netočno?

Hemostatski zavoj koristi se za:

- a) ozljede kod kojih treba pritisnuti ranu – na prsnom košu ili trbuhu
- b) držanje dišnog puta otvorenim
- c) kontrolu obilnog spojnog krvarenja u preponama
- d) obilno krvarenje za vrijeme izravne vatre

Ako se taktička poveska ne može upotrijebiti, vi ćete:

- a) upotrijebiti hemostatski zavoj - gazu
- b) pozvati hitnu pomoć i čekati
- c) podignuti noge osobe
- d) upotrijebiti bilo kakav zavoj za prekrivanje rane

Koja je izjava točna?

- a) Steznik se nikad ne treba stavljati preko odjeće ili odore/uniforme osobe.
- b) Steznik treba staviti visoko i čvrsto.
- c) Steznik uvijek treba staviti preko koljena ili lakta.

Hemostatske zavoje treba primjenjivati uz najmanje 3 minute izravnog pritiska (neobavezno za XStat).

Točno ili netočno?